

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W PŁOŃSKU

tel.: 23 662 28 39

sekretariat@psse.plonsk@sanepid.gov.pl

ul. Henryka Sienkiewicza 7A, 09-100 Płońsk

PPIS.035.6.2023

STAROSTWO POWIATOWE
w Płońsku
KANCELARIA OGÓLNA

DATA WPLYWU 2023-04-12
Nr rejestru 3223/2023 ilość zał. A
podpis

STAROSTWO POWIATOWE
w Płońsku
KANCELARIA OGÓLNA

DATA WPLYWU 2023-04-11
Nr rejestru ilość zał.
podpis

Płońsk, dn. 11 kwietnia 2023 r.

OP 12.04.2023
AK (Bruno Redy) 12.04.2023

Pani
Elżbieta Wiśniewska
Starosta Powiatu Płońskiego

szanowna Pani Starosto,

uprzejmie przesyłam w załączeniu Raport o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu płońskiego w roku 2022.

Jednocześnie informuję, że Raport w formie elektronicznej został przesłany do Pana Dariusza Żelasko, Przewodniczącego Rady Powiatu Płońskiego.

z poważaniem

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Płońsku

Joanna Kallnowska-Morka

1. Załącznik

Raport o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu płońskiego w roku 2022

RAPORT
O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU PŁOŃSKIEGO
W ROKU 2022

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Płońsku

Płońsk, kwiecień 2023 r.

Spis treści

1. CHARAKTERYSTYKA NADZOROWANEGO TERENU	7
2. NADZÓR PRZECIWEPIDEMICZNY	9
Zakażenia SARS-CoV-2.....	10
Grypa i podejrzenia grypy	10
Choroby wieku dziecięcego, którym można zapobiegać poprzez szczepienia ochronne	12
Zakażenia jelitowe.....	14
Zakażenia centralnego układu nerwowego.....	16
Wirusowe zapalenie wątroby.....	16
Gruźlica	18
Inne choroby zakaźne	20
Programy WHO – eliminacji odry i różyczki oraz eradykacji poliomyelitis.....	20
Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną w zakresie zwalczania chorób zakaźnych	20
Podsumowanie dotyczące sytuacji epidemiologicznej powiatu	21
3. NADZÓR NAD SZCZEPIENIAMI OCHRONNYMI.....	22
4. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH	28
Stan sanitarno – higieniczny i techniczny podmiotów leczniczych.....	29
Zakażenia szpitalne	34
Podsumowanie.....	36
5. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYCH.....	37
Najczęściej występujące uchybienia występujące w podmiotach produkcji i obrotu żywności.....	41
Obiekty obrotu handlowego żywnością.....	47
Obiekty ruchome i tymczasowe	49
Środki transportu	49
Inne obiekty obrotu żywności.....	50
6. OBIEKTY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO	51
Zakłady żywienia zbiorowego otwartego.....	51
Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego.....	53
Podsumowanie i wnioski.....	54
7. JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŻYWNOŚCI	57
8. OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY.....	58
Zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.....	58
9. OCENA OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	68
Domy pomocy społecznej i placówki zapewniające całodobową opiekę.....	70
Obiekty hotelarskie.....	70
Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu oraz zakłady świadczące więcej niż jedną usługę ...	71
Zakłady pogrzebowe	72
Cmentarze.....	72
Inne obiekty.....	72
Pływalnie Kryte.....	73
Kąpielisko.....	73
10. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY	76
Warunki techniczne i porządkowe placówek nauczania i wychowania	78
Warunki do utrzymania higieny	78
Ergonomia mebli szkolnych i przedszkolnych	79
Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych.....	80
Zagęszczenie w klasach.....	80
Mikroklimat w pomieszczeniach.....	80
Dożywianie.....	81
Dojazdy dzieci do szkół.....	81
Opieka medyczna w szkołach.....	82
Infrastruktura do prowadzenia zajęć WF.....	82

Ocena przebiegu wypoczynku dzieci i młodzieży.....	83
Wnioski	83
11. HIGIENA PRACY.....	85
Warunki środowiska pracy	85
Praca w warunkach narażenia na czynniki rakotwórcze.....	86
Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami	88
Nadzór nad substancjami biobójczymi.....	88
Nadzór nad prekursorami narkotyków i środkami zastępczymi.....	88
Choroby zawodowe.....	89
12. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	90
13. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO-ZDROWOTNA i PROMOCJA ZDROWIA.....	97
Programy ogólnopolskie.....	97
Programy wojewódzkie.....	100
Programy powiatowe.....	102
Realizacja interwencji nieprogramowych.....	106

Szanowni Państwo,

rok 2022 stanowił dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej kolejny okres intensywnej pracy, ukierunkowanej na działania przeciwepidemiczne. W maju ubiegłego zakończył się w Polsce stan epidemii. Od 16 maja 2022 r, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego, w naszym kraju obowiązuje stan zagrożenia epidemicznego.

Pracownicy Inspekcji Sanitarnej nadal sprawują nadzór epidemiologiczny nad osobami zakażonymi SARS-CoV-2. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemicznej w Płońsku, w roku 2022 którego dotyczy niniejszy raport, przeprowadzili 4072 dochodzenia epidemiologiczne. Na terenie powiatu płońskiego zarejestrowano 3868 zakażeń SARS-CoV-2, odnotowano 267 hospitalizacji. Niestety, z powodu COVID-19, w ubiegłym roku odnotowano również 38 zgonów. Zaistniała również konieczność zawieszenia zajęć w szkołach. Wydano 120 opinii o zawieszeniu zajęć stacjonarnych i przejściu na nauczanie zdalne po wystąpieniu przypadków zakażeń SARS CoV-2 u uczniów/przedszkolaków lub personelu placówek oświatowo-wychowawczych.

Choć pandemia COVID-19 nałożyła na inspekcję sanitarną dodatkowe obowiązki, walka z wirusem to tylko część naszych działań. Podstawą naszej codziennej pracy jest, podobnie jak w latach ubiegłych, nadzór nad bezpieczeństwem żywności, wody pitnej i wody w kąpieliskach, nadzór nad kosmetykami, higieną środowiska, higieną pracy, czy warunkami nauczania i wychowania. Kontrolujemy stan sanitarny szpitali, zakażenia szpitalne oraz monitorujemy realizację Programu Szczepień Ochronnych. Niezależnie od kontroli wynikających z przyjmowanego corocznie planu kontroli, na bieżąco reagujemy na interwencje składane przez społeczność lokalną.

Przedkładany Państwu RAPORT O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU PŁOŃSKIEGO W ROKU 2022 zawiera dane statystyczne odnoszące się do zagadnień zdrowia publicznego, pozostających w kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Mam nadzieję, że przedstawione w raporcie informacje będą przydatne do podejmowania działań, które pozwolą na systematyczne podnoszenie jakości życia mieszkańców Powiatu Płońskiego, co nie pozostanie bez wpływu na ich dobrostan zdrowotny.

Joanna Kalinowska-Morka

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku

Płońsk, kwiecień 2023 r.

1. CHARAKTERYSTYKA NADZOROWANEGO TERENU

Powiat płoński zajmuje powierzchnię około 1384 km². Graniczy z powiatami: ciechanowskim, płockim, pułtuskim, mławskim, żuromińskim, nowodworskim, sierpeckim, sochaczewskim.

W skład powiatu wchodzi:

- gminy miejskie: Płońsk, Raciąż;
- gminy miejsko-wiejskie: Czerwińsk nad Wisłą, Nowe Miasto, Sochocin;
gminy wiejskie: Baboszewo, Dzierżążnia, Joniec, Naruszewo, Płońsk, Raciąż, Załuski;
- miasta: Czerwińsk nad Wisłą, Nowe Miasto, Płońsk, Raciąż, Sochocin.

Powiat płoński liczy 86 033 mieszkańców, z czego 50,9% stanowią kobiety, a 49,1% mężczyźni. 30% stanowią mieszkańcy miast, około 70% to mieszkańcy wsi. W latach 2002-2021 liczba mieszkańców zmalała o 2,5 %.¹

¹ : https://www.polskawliczbach.pl/powiat_ploński#dane-demograficzne

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Płońsku znajduje się **2061** obiektów, w tym:

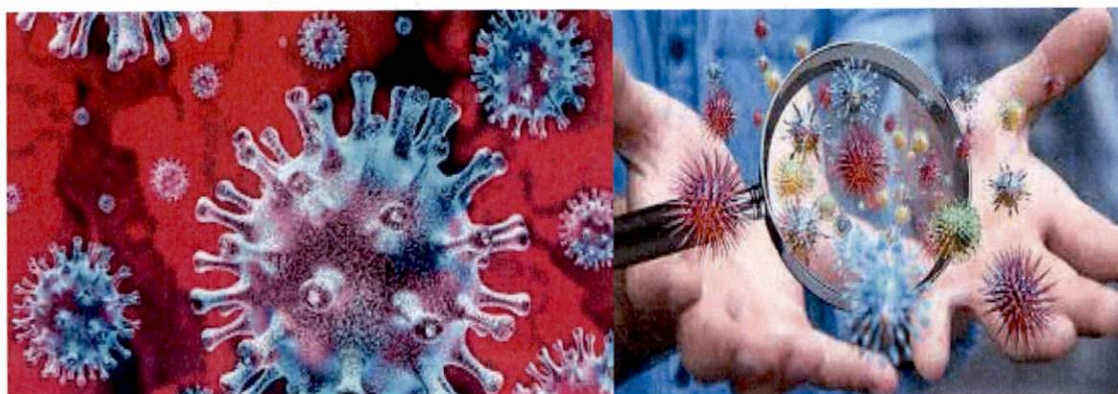
- **139** placówek lecznictwa zamkniętego i otwartego oraz gabinetów lekarskich;
- **219** zakładów pracy, zatrudniających **8205** pracowników;
- **1198** obiektów żywnościowo-żywnościowych stałych i ruchomych, produkujących i wprowadzających do obrotu żywność;
- **384** obiekty użyteczności publicznej;
- **121** placówek szkolno-wychowawcze, w tym zakłady nauczania i wychowania oraz placówki sezonowe wypoczynku letniego i zimowego.

Tabela 1. Liczba obiektów nadzorowanych, w zależności od zakresu sprawowanego nadzoru w latach 2020-2022.

Lp.	Obiekty nadzorowane	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
1.	Epidemiologia chorób zakaźnych	160	139	139
2.	Higiena pracy	206	207	219
3.	Higiena żywności, żywienia i przedmiotów użytku	1723	1243	1198
4.	Higiena komunalna (obiekty użyteczności publicznej, zakłady fryzjerskie, nadzór nad jakością wody do spożycia, woda w kąpieliskach i na basenach)	381	384	384
5.	Higiena dzieci i młodzieży (placówki systemu oświaty i wychowania, obiekty wypoczynku dzieci i młodzieży)	110	121	121
RAZEM		2580	2094	2061

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku poza działalnością kontrolno-represyjną prowadził działania z zakresu edukacji zdrowotnej, skierowane w przeważającej części do dzieci i młodzieży, ale również do ogółu mieszkańców powiatu.

2. NADZÓR PRZECIWEPIDEMICZNY

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych na terenie powiatu płońskiego w latach 2018-2022

Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych i zatruc polega na bieżącej analizie przypadków zachorowań. Na podstawie analizy danych statystycznych, pochodzących z Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej (sprawozdania Mz-56 z zachorowań na choroby zakaźne) należy stwierdzić, że sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych (poza zakażeniami i zachorowaniami na COVID-19) na terenie powiatu płońskiego podobnie, jak sytuacja u kraju wygląda na ogół korzystnie.

W roku 2022, w ramach nadzoru epidemiologicznego Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Płońsku, realizowała zadania ustawowe poprzez sprawowanie nadzoru w ogniskach zakażeń i chorób zakaźnych, działalność przeciwepidemiczną oraz dokonywanie analiz i ocen epidemiologicznych. W omawianym okresie przeprowadzono ogółem 4072 dochodzenia epidemiologiczne. Większość dochodzeń odnosiła się do zakażeń SARS-CoV-2.

Rejestracja zakażeń i chorób zakaźnych prowadzona była zgodnie z X Rewizją „Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób” (ICD-10) oraz definicjami chorób zakaźnych Unii Europejskiej. Czułość systemu nadzoru epidemiologicznego uwarunkowana jest między innymi stopniem wykorzystania badań diagnostycznych, służących wykrywalności patogenów odpowiedzialnych za występowanie zakażeń oraz znajomością przepisów regulujących zagadnienia nadzoru epidemiologicznego i ich przestrzeganiem przez personel medyczny. Brak zgłoszeń lub opóźnione zgłaszanie przypadków chorób zakaźnych i zakażeń utrudnia organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej podjęcie właściwego postępowania przeciwepidemicznego.

W ramach nadzoru nad zgłaszalnością zakażeń i chorób zakaźnych, w roku sprawozdawczym, przeprowadzono jedną kontrolę w zakresie zgłaszalności gruźlicy w Poradni Chorób Płuc SPZZOZ im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Płońsku. Podczas kontroli sprawdzono dokumentację medyczną oraz znajomość przepisów prawnych odnoszących się do zagadnień zakażeń szpitalnych przez personel medyczny. Nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości.

Zakażenia SARS-CoV-2

W 2022 roku kontynuowano działania zapobiegawcze i przeciwepidemiczne w związku z pandemią COVID-19. W tym okresie na terenie powiatu płońskiego odnotowano 3868 przypadków zakażeń (około 35% mniej niż w 2021 roku - 5156). Hospitalizowano 267 osób (w 2021 roku – 343). Odnotowano 39 zgonów (około czterokrotnie mniej niż w 2021 roku – 147). Przyczyną 38 zgonów był SARS-CoV-2 oraz *Clostridioides difficile* (1 zgon). Zdecydowana większość zgonów (38) wystąpiła w grupie wiekowej 60+.

Od początku pandemii COVID-19 w latach 2020-2022 na terenie powiatu płońskiego zarejestrowano ogółem 7517 przypadków zakażeń, nadzorem epidemiologicznym objęto 9560 osób, natomiast obowiązkową kwarantanną domową 16605 osób.

W 2022 roku odnotowano 27 ognisk epidemicznych o etiologii SARS CoV-2 w podmiotach leczniczych, w tym w zakładach opiekuńczo-leczniczych. Dzięki wdrożonym procedurom zapobiegawczym udało się skutecznie ograniczyć liczbę osób zakażonych i szybko wygasić ogniska. W ww. ogniskach odnotowano 308 zakażeń wśród pacjentów oraz 36 zakażeń u personelu medycznego.

Grypa i podejrzenia grypy

Wśród chorób zakaźnych, którym można zapobiegać poprzez szczepienia ochronne, nadal istotny problem stanowi grypa. Grypa jest ostrą chorobą wysoce zakaźną, powodującą okresowe epidemie. Zmienność antygenowa wirusa grypy powoduje, że znaczna część populacji pozbawiona jest odporności. Państwowa Inspekcja Sanitarna zaleca szczepienia ochronne przeciw grypie raz w roku przed sezonem epidemicznym.

W 2022 roku zgłoszono 14 448 przypadków podejrzeń / zachorowań na grypę (ok.17% więcej niż w 2021 roku – 12 354 przypadki). W 2022 roku 11 chorych skierowano do szpitala. Zgonów z powodu grypy nie odnotowano.

W analizowanym okresie nieliczne przypadki grypy potwierdzono laboratoryjnie:

- w 2018 roku - 4 przypadki potwierdzono laboratoryjnie (wirusy grypy typu AH1N1 oraz typu B), w tym 3 potwierdzenia laboratoryjne u dzieci dla lat 14-tu.
- w 2019 roku potwierdzono laboratoryjnie 5 przypadków grypy typu A, w tym 2 przypadki grypy AH1N1. Wśród chorych było 4 dzieci do lat 14-tu.
- w 2020 roku potwierdzono laboratoryjnie 19 przypadków grypy typu A. Wśród chorych było 14 dzieci do lat 14-tu.
- w 2022 roku zarejestrowano 19 potwierdzonych przypadków grypy, w tym 17 u dzieci do lat 14-tu.

Badania mikrobiologiczne w kierunku zakażeń wirusami oddechowymi, w tym wirusem grypy wykonuje się przede wszystkim podczas hospitalizacji.

Na rycinie poniżej przedstawiono współczynnik zapadalności (liczba zachorowań na 100 tysięcy) na grypę oraz infekcje grypopodobne na terenie powiatu płońskiego w latach 2018-2022.

Wykres 1. Współczynnik zapadalności (liczba zachorowań na 100 tysięcy) na grypę oraz infekcje grypopodobne na terenie powiatu płońskiego w latach 2018-2022

Wysoka liczba zarejestrowanych przypadków zachorowań / podejrzeń grypy w latach 2018 - 2019 roku związana była ze wzrostem zgłaszalności tych zachorowań przez podmioty lecznicze. W sprawozdaniach wykazywane są wszystkie przypadki grypy, podejrzeń grypy oraz infekcje grypopodobne. W 2022 roku zaobserwowano nieznaczny wzrost zachorowań na infekcje grypowe w porównaniu do 2021 roku. Na poprawę sytuacji epidemiologicznej w zakresie grypy w ostatnich latach mogła mieć wpływ sytuacja epidemiologiczna w Polsce oraz podejmowane działania przeciwepidemiczne mające na celu ograniczenie szerzenia się zakażeń wirusowych przenoszonych

drogą kropelkową (m.in.: stosowanie maseczek ochronnych w podmiotach leczniczych, dystans społeczny).

W Polsce, od sezonu epidemicznego 2004/2005 prowadzony jest nadzór nad grypą – Sentinel (wybiórczy system integrowanego nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego nad grypą). Uczestniczą w nim wybrani lekarze pierwszego kontaktu, stacje sanitarno-epidemiologiczne oraz Krajowy Ośrodek ds. Grypy NIZP-PZH PIB, pełniący rolę koordynatora.

Należy nadmienić, iż wirusowe zakażenia górnych dróg oddechowych wywołuje wiele czynników. Najczęściej występują: wirusy grypy typu A, wirusy grypy typu B, RSV (Respiratory Syncytial Virus), wirusy paragrypy typu 1, 2 i 3 oraz adenowirusy. Na przełomie roku 2022 / 2023 roku, w związku ze wzrostem zakażeń wywołanych przez wirusa grypy i RSV wprowadzono testy antygenowe SARS COV-2/ INFLUENZA A+B/RSV antygen COMBO w szpitalach oraz poradniach rodzinnych.

Należy pamiętać, iż profilaktyka zachorowań na grypę oraz infekcje grypopodobne obejmuje:

- coroczne szczepienia przeciw grypie,
- przestrzeganie higieny rąk,
- zakrywanie ust i nosa w czasie kaszlu i kichania,
- w okresie sezonu grypowego unikanie przebywania w pomieszczeniach o dużym zagęszczeniu ludzi,
- unikanie bezpośrednich kontaktów z innymi ludźmi przez osoby z objawami zakażenia górnych dróg oddechowych,
- wprowadzenie odpowiednich dla danej jednostki medycznej zarządzeń prewencyjnych i rozwiązań technicznych zapobiegających szerzeniu się zakażeń.

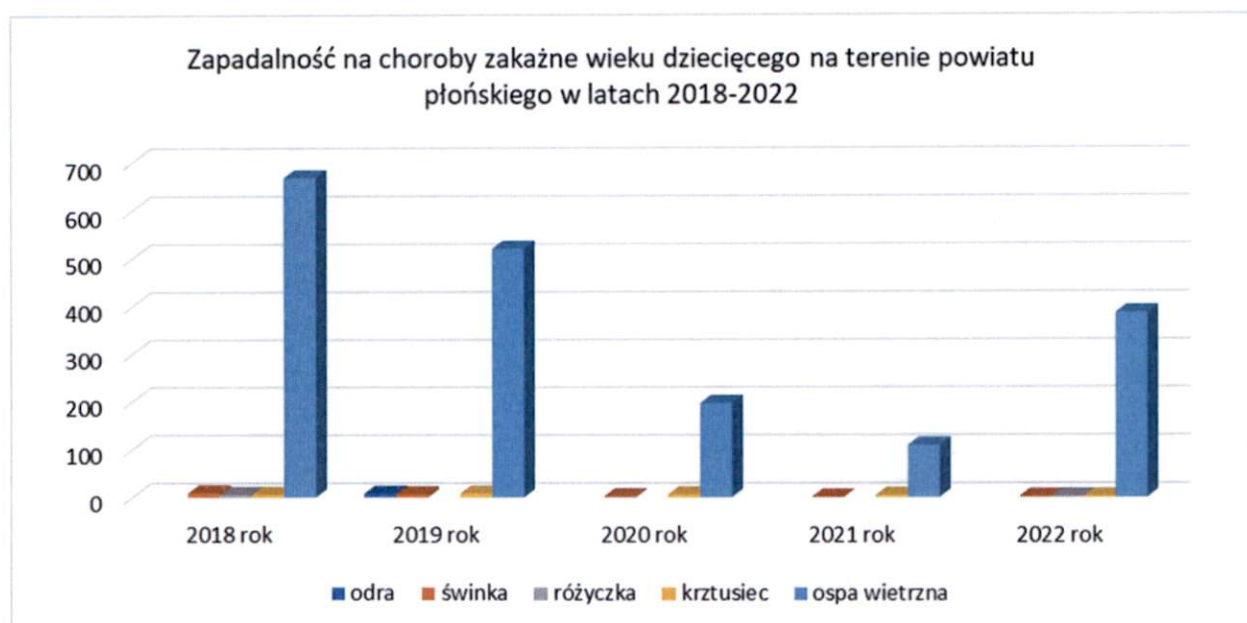
Choroby wieku dziecięcego, którym można zapobiegać poprzez szczepienia ochronne

Wśród chorób wieku dziecięcego, którym można zapobiegać poprzez szczepienia ochronne, na terenie powiatu płońskiego, dominują w dalszym ciągu zachorowania na ospę wietrzną, stanowiąc 98% zachorowań.

Na rycinie poniżej przedstawiono współczynnik zapadalności (liczba zachorowań na 100 tysięcy) na choroby wieku dziecięcego terenie powiatu płońskiego w latach 2018-2022.

Wykres 2. Współczynnik zapadalności (liczba zachorowań na 100 tysięcy) na choroby wieku dziecięcego terenie powiatu płońskiego w latach 2018-2022.

W 2022 roku zarejestrowano 335 zachorowań na ospę wietrzną (zapadalność ok. 385 / 100 tys.), w 2021 roku 95 przypadków (zapadalność ok. 108 / 100 tys.). W minionym roku w porównaniu do poprzedniego roku odnotowano ponad trzykrotny wzrost liczby przypadków ospy wietrznej. Najwyższą zapadalność w analizowanym okresie odnotowano w 2018 roku (ok. 668 / 100 tys.).

Szczepienia przeciw ospie wietrznej w ramach PSO realizowane są u dzieci do 12 roku życia należących do grup ryzyka, u dzieci z ich najbliższego otoczenia oraz dzieci przebywających w domach dziecka, zakładach opiekuńczo-leczniczych itp. Ponadto, w ramach PSO wykonuje się te szczepienia u dzieci do lat 3 przebywających w żłobkach, klubach dziecięcych i innych instytucjach opiekuńczych. Nieduża część dzieci jest zaszczepiona na koszt rodziców. Odsetek dzieci zaszczepionych przeciwko ospie wietrznej jest niestety niewielki. Do czasu wprowadzenia szczepień obowiązkowych u całej populacji dzieci nie będziemy obserwowali drastycznego zmniejszenia liczby zachorowań na tę chorobę zakaźną.

W 2022 roku zarejestrowano 2 przypadki nagminnego zapalenia przyusznicy (świnki), 2 przypadki różyczki, nie odnotowano przypadków odry. Dzięki wdrożeniu w 2003 roku obowiązkowych szczepień p/odrze, śwince i różyczce u małych dzieci w 2 roku życia zaobserwowano znaczny spadek zapadalności na te choroby zakaźne. W 2008 roku wprowadzono dawkę przypominającą u dzieci w 10 roku życia, natomiast w 2019 roku, z uwagi na niekorzystną sytuację epidemiologiczną odry w Polsce, przesunięto szczepienie przypominające u dzieci na 6 - ty rok życia.

W 2022 roku zarejestrowano w powiecie płońskim 2 zachorowania na krztusiec. W analizowanym okresie zapadalność na krztusiec utrzymywała się na dość niskim poziomie (najwyższa zapadalność osiągnięta została w 2018 i 2020 roku - ok.5,7 / 100tys.). Zachorowania dotyczyły wszystkich grup wiekowych. Szczepienia podstawowe przeciwko krztuścowi realizowane są u małych dzieci do 2 r.ż. Szczepienia przypominające u dzieci w 6-tym i 14-tym roku życia. Poziom odporności poszczepiennej przeciwko krztuścowi niestety nie chroni jednak populacji przed zachorowaniem w późniejszym okresie życia. Dlatego też zaleca się podawanie dawek przypominających, a zwłaszcza u osób z grup ryzyka.

Zakażenia jelitowe

Wśród zakażeń jelitowych, w 2022 roku dominowały wirusowe zakażenia jelitowe – 147 przypadków (rotawirusy – 98, norowirusy - 18, inne określone i nieokreślone - 31). Zarejestrowano 132 przypadki bakteryjnych zakażeń jelitowych wywołane przez *Clostridioides difficile*, 2 przypadki - innych zakażeń jelitowych (2- *E.coli*, 1 - *Campylobacter*) oraz 13 przypadków zachorowań na salmonelozę-zatrucia pokarmowe. Ponadto, zarejestrowano 51 przypadków biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym 9 przypadków u dzieci do lat 2.

Na diagramie przedstawiono udział procentowy poszczególnych zakażeń jelitowych na terenie powiatu płońskiego w 2022 roku.

Wykres 3. Udział procentowy poszczególnych zakażeń jelitowych na terenie powiatu płońskiego w 2022 roku.

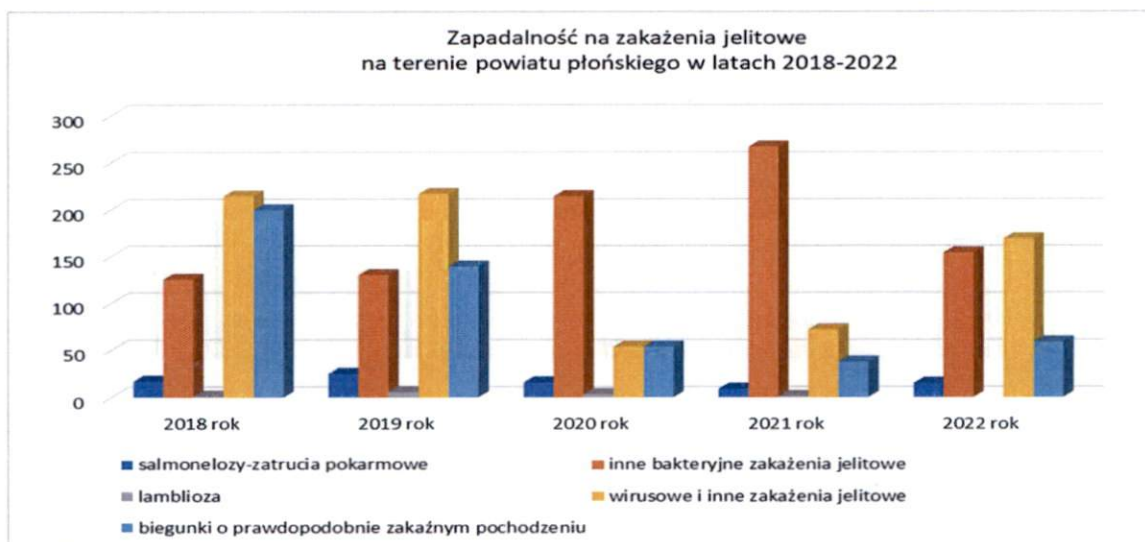

Jak widać na diagramie, największy udział miały wirusowe zakażenia jelitowe, stanowiąc około 43% wszystkich przypadków zakażeń jelitowych. W 2022 roku odnotowano 1 ognisko epidemiczne

o etiologii C.difficile w podmiocie wykonującym działalność leczniczą (Szpital w Płońsku). Wykryto ogółem 4 przypadki zakażeń C.difficile u pacjentów.

Na rycinie poniżej przedstawiono zapadalność na zakażenia jelitowe na terenie powiatu płońskiego w latach 2018-2022 (wyrażona jako współczynnik zapadalności - liczba zachorowań na 100 tysięcy).

Wykres 4. Zapadalność na zakażenia jelitowe na terenie powiatu płońskiego w latach 2018-2022

Zapadalność na salmonelozy - zatrucia pokarmowe, w latach 2018-2022, utrzymywała się na niskim poziomie (2018 r. – 15 przypadków, 2019 r. – 22 przypadki, 2020 r. – 14 przypadków, 2021 r. – 8 przypadków, 2022 r. – 13 przypadków). Większość przypadków salmoneloz – zatruc pokarmowych to zachorowania sporadyczne.

W analizowanym okresie wystąpiły 3 ogniska salmonelloz-zatruc pokarmowych. W 2019 roku wystąpiło 1 ognisko salmonellozy - zatrucia pokarmowego, zachorowało łącznie 6 osób, w tym 2 dzieci w wieku do lat 14-tu. W 2022 roku wystąpiły 2 ogniska salmonelloz - zatruc pokarmowych, zachorowało łącznie 7 osób w tym 1 dziecko w wieku do lat 14-tu.

Wśród innych bakteryjnych zakażeń jelitowych największy problem stanowią zakażenia Clostridioides difficile, Zapadalność w analizowanym okresie wykazywała tendencję rosnącą w latach 2018-2021. Najwyższą liczbę przypadków zarejestrowano w 2021 roku (230 przypadków zakażeń). W 2022 roku zarejestrowano duży spadek zapadalności w stosunku do 2021 roku (z 264 / 100 tys. do około 152 / 100 tys.)

Zapadalność na biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu oraz inne bakteryjne zakażenia jelitowe w analizowanym okresie wykazują tendencję malejącą.

W latach 2018-2022 zarejestrowano pojedyncze zachorowania na lambliozę. W zakresie wirusowych zakażeń jelitowych odnotowano najwyższą zapadalność w latach 2018-2019 (ok. 210 / 100 tys.). W kolejnych latach: 2020-2021 obserwowano tendencję malejącą, natomiast w 2022 roku zaobserwowano wzrost do około 169 / 100 tys.

Zakażenia centralnego układu nerwowego

Na rycinie poniżej przedstawiono zapadalność na zakażenia centralnego układu nerwowego na terenie powiatu płońskiego w latach 2018-2022 (wyrażona jako współczynnik zapadalności - liczba zachorowań na 100 tysięcy).

Wykres 5. Zapadalność na zakażenia centralnego układu nerwowego na terenie powiatu płońskiego w latach 2018-2022 (wyrażona jako współczynnik zapadalności - liczba zachorowań na 100 tysięcy).

W zakresie zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową odnotowano pojedyncze przypadki w latach 2018 i 2019. W latach 2020 - 2022 nie odnotowano żadnego przypadku Inwazyjnej Choroby Meningokokowej. W 2022 roku nie odnotowano żadnego przypadku zakażenia centralnego układu nerwowego.

Wirusowe zapalenie wątroby

Wirusowe zapalenie wątroby (wzw) typu A i E – przenoszone są drogą pokarmową. Natomiast wzw typu B, C, D - drogą pozajelitową, przy czym warto podkreślić, że większość zakażeń związana jest z wykonywaniem zabiegów przebiegających z naruszeniem ciągłości tkanek (zabiegi medyczne i niemedyczne).

W 2022 roku odnotowano 8 przypadków wzv typu C oraz 4 przypadki wzv typu B, przy czym warto podkreślić, że zakażeniom wzv B można zapobiegać poprzez szczepienia ochronne. W omawianym okresie nie zarejestrowano wzv typu A.

Występowanie przypadków zachorowań na wzv A związane jest przede wszystkim z pobytem w miejscach o niskim poziomie higieny. Niestety, sytuacja epidemiologiczna w zakresie występowania wzv A w Polsce zmieniła się na niekorzyść. Od 2017 roku odnotowano znaczny wzrost zapadalności. Na terenie naszego powiatu również możemy spodziewać się wzrostu zachorowań na wzv A z uwagi na powszechną wrażliwość populacji oraz niski poziom zaszczepienia przeciwko wzv A. Optymistyczna jest jednak obserwacja, że na terenie powiatu płońskiego w okresie ostatnich 5 lat nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania.

Sytuacja w zakresie zakażeń wirusem zapalenia wątroby typu C w analizowanym okresie 5 lat zmieniała się. W latach 2020 i 2021 zaobserwowano znaczący spadek zapadalności na wzv typu C - zarejestrowano po jednym przypadku przewlekłego wzv C. W 2022 roku odnotowano wzrost zapadalności, zarejestrowano 8 przypadków wzv typu C. Niestety, jeśli chodzi o wzv typu C brak jest szczepionki zapobiegającej temu zakażeniu.

Sytuacja w zakresie zakażeń wirusem zapalenia wątroby typu B w analizowanym okresie 5 lat również się zmieniała. W latach 2020 i 2022 zaobserwowano znaczący spadek zapadalności na wzv typu B. W 2022 roku zarejestrowano 4 przypadki przewlekłego wzv typu B.

Zdecydowana większość zakażeń wirusem wzv typu B i C to przewlekłe zakażenia. W dochodzeniach epidemiologicznych często nie można określić okoliczności, ani daty zakażenia. Na rycinie poniżej przedstawiono zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby w latach 2018 - 2022 (wyrażona jako współczynnik zapadalności - liczba zachorowań na 100 tysięcy).

Wykres 6. Zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby w latach 2018 - 2022 (wyrażona jako współczynnik zapadalności - liczba zachorowań na 100 tysięcy).

Aktualnie dostępne są szczepionki przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B oraz typu A. W Polsce szczepienia przeciwko wzw typu B jako szczepienia masowe w populacji, prowadzone są od 1989 roku. Szczepienie wykonywane jest u noworodków w czasie 24 godzin po urodzeniu oraz u osób z grup ryzyka - jako szczepienia obowiązkowe lub zalecane. Szczepienia przeciwko wzw A realizowane są w ograniczonym zakresie, wyłącznie jako szczepienia zalecane, gdzie koszt zakupu szczepionki ponosi pacjent. Szczepienia p / wzw A wskazane są w szczególności dla osób podróżujących w tereny (rejonny świata), gdzie zachorowania występują endemicznie oraz dla osób zatrudnionych przy produkcji i dystrybucji żywności.

W ramach działań przeciwepidemicznych, w 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku, wystosował wystąpienia do lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej w celu objęcia nadzorem lekarskim nosicieli antygenu HBs i osób chorych na WZW B i C, a także osób z ich najbliższego otoczenia (13 - wzw C, 3 – wzw B).

Gruźlica

Światowa Organizacja Zdrowia postrzega gruźlicę, jako problem globalny w dziedzinie zdrowia publicznego. W Polsce gruźlica znajdowała się na pierwszym miejscu, jeśli chodzi o zgony z powodu chorób zakaźnych. W ostatnich latach, w związku z wystąpieniem pandemii SARS-Cov-2, dominowały zgony z powodu zakażenia tym patogenem. Na terenie powiatu płońskiego w 2022 roku nie odnotowano zgonu z powodu gruźlicy.

W 2022 roku przeprowadzono 14 wywiadów epidemiologicznych z chorymi na gruźlicę. Podjęto stosowne działania przeciwepidemiczne. Prowadzono nadzór nad osobami ze styczności z chorymi

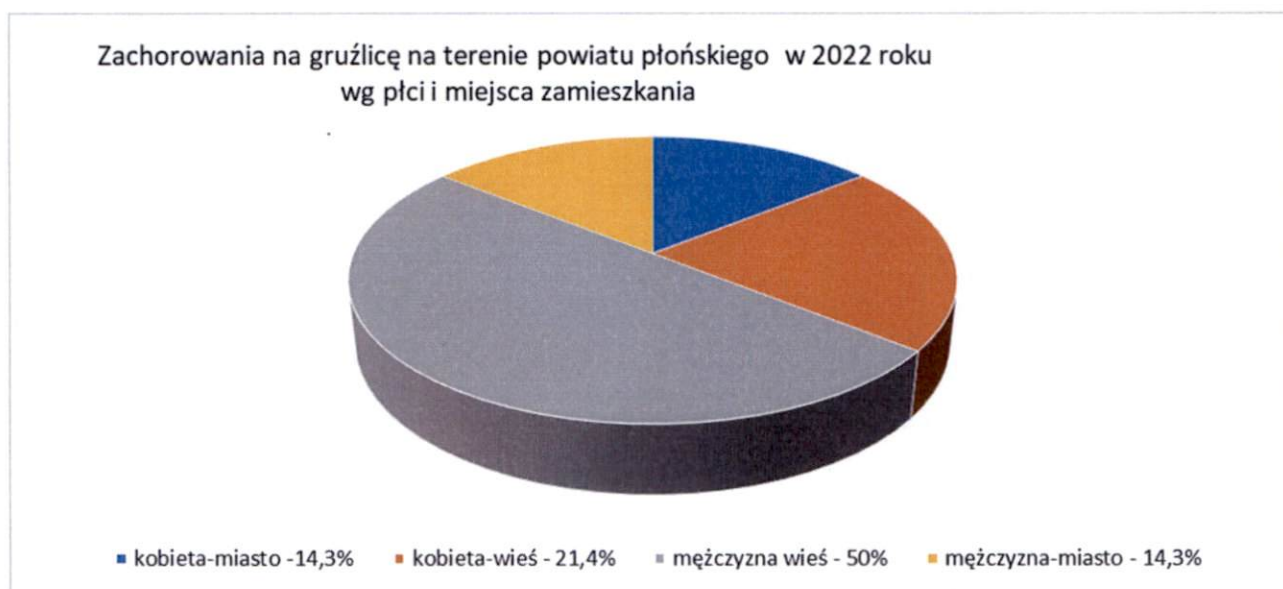
na gruźlicę płuc w okresie prątkowania. Wystosowano wystąpienia do osób ze styczności z chorymi na gruźlicę płuc – prątkującymi, w celu zobowiązania ich do zgłoszenia się do lekarza rodzinnego. Ponadto, wystosowano wystąpienia do poradni rodzinnych o objęcie nadzorem lekarskim w/w osób. Objęto nadzorem epidemiologicznym ogółem 9 osób z kontaktu z chorymi na gruźlicę.

W 2022 roku zarejestrowano 14 przypadków gruźlicy płuc (w tym 10 przypadków gruźlicy prątkującej). Jeden przypadek to wznowa, pozostałe - to nowe zachorowania. Ogółem, zachorowało 5 kobiet i 9 mężczyzn. Wśród chorych nie było dzieci. Najwięcej zachorowań dotyczyło osób w wieku produkcyjnym (20 - 64 r.ż.). Nie odnotowano gruźlicy pozapłucnej, mykobakterioz ani zgonów z powodu gruźlicy.

Pacjenci dorośli chorzy na gruźlicę po odbyciu leczenia szpitalnego objęci są opieką specjalistyczną Poradni Chorób Płuc w Płońsku lub innych poradni. Dzieci są pod opieką Poradni Chorób Płuc ALERGIA-MED w Ciechanowie. PPIS w Płońsku na bieżąco monitoruje, czy pacjenci po leczeniu szpitalnym kontynuują leczenie w poradni chorób płuc i gruźlicy.

W 2022 roku porównaniu do 2021 roku zarejestrowano prawie trzykrotnie wyższą liczbę przypadków gruźlicy (2021 r. - 5 przypadków, 2022 r. - 14 przypadków).

Wykres 7. Zachorowania na gruźlicę na terenie powiatu płońskiego w roku 22 wg płci i miejsca zamieszkania

Na rycinie powyżej przedstawiono zachorowalność na gruźlicę w 2022 roku w zależności od płci i miejsca zamieszkania. Zdecydowana większość zachorowań na gruźlicę wystąpiła u mężczyzn zamieszkałych w środowisku wiejskim (50%).

W 2022 roku przeprowadzono jedną kontrolę tematyczną w Poradni chorób płuc SPZZOZ im. Marszałka J. Piłsudskiego w Płońsku w zakresie zgłaszania gruźlicy. Celem kontroli było zebranie danych dotyczących zachorowań na gruźlicę, a także wyszukiwanie przypadków przeniesienia gruźlicy z bydła na ludzi (kontakt zawodowy – hodowcy bydła). Ustalono, iż żadna z osób chorych na gruźlicę w 2022 roku nie miała kontaktu z bydłem.

Inne choroby zakaźne

W 2022 roku zarejestrowano inne choroby zakaźne, tj.: borelioza – 13 przypadków (dwukrotnie mniej, niż w 2021 roku – 7), zakażenia inwazyjne *S. pyogenes* - 5 przypadków, 2 przypadki szkarlatyny, 6 przypadków inwazyjnej choroby pneumokokowej, 1 przypadek inwazyjnej choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae*, 1 przypadek błonicy.

W 2022 roku w grupie chorób przenoszonych drogą płciową zarejestrowano 1 przypadek rzeżączki. Nie rejestrowano zakażenia HIV, zachorowań AIDS, ani kiły.

Programy WHO – eliminacji odry i różyczki oraz eradykacji poliomyelitis

W Polsce realizowane są programy WHO eliminacji odry i różyczki oraz eradykacji poliomyelitis na świecie. Wszystkie przypadki zachorowań wymagają potwierdzenia laboratoryjnego. Nadzorem epidemiologicznym obejmowane jest również otoczenie chorych. W latach 2018-2022 na terenie powiatu płońskiego nie zgłoszono żadnego przypadku ostrego porażenia wiotkiego (OPW). W 2022 roku zarejestrowano 2 przypadki różyczki, natomiast nie zarejestrowano żadnego przypadku odry, ani OPW.

PPIS w Płońsku pełni czynny nadzór nad ostrymi porażeniami wiotkimi. Od sierpnia 2022 roku na polecenie Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego raz w miesiącu przeprowadzane są kontrole w zakresie zgłaszalności ostrych porażen wiotkich w oddziale dziecięcym SPZZOZ im. Marszałka J. Piłsudskiego w Płońsku.

Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną w zakresie zwalczania chorób zakaźnych

Choroby odzwierzęce stanowią ważny problem epidemiologiczny. W zakresie zwalczania chorób odzwierzęcych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku współpracuje ściśle z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Płońsku w oparciu o porozumienie zawarte między tymi organami.

W zakresie zapobiegania chorobom odzwierzęcym pomiędzy PPIS w Płońsku a Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Płońsku, na bieżąco wymieniano informacje o przypadkach kontaktu ludzi ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę – zgłoszono 61 przypadków (podobnie w 2021 roku – 65 przypadków). Wystosowywano wystąpienia do osób pokąsanych przez zwierzęta nieznane - podejrzane o wściekliznę, w celu zgłoszenia się do poradni konsultacyjnej szczepień przeciwko wściekliznie. W roku 2022, u 22 osób podjęto szczepienia p/wściekliznie (w 2020 roku – 5). Były to osoby pokąsane przez nieznane zwierzęta, których nie można poddać 15-dniowej obserwacji weterynaryjnej w kierunku wścieklizny.

W ramach współpracy, PPIS w Płońsku na prośbę Powiatowego Lekarza Weterynarii w Płońsku informował podmioty lecznicze i społeczeństwo o akcjach szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wściekliznie (wiosennej i jesiennej). Wystosowano ogółem 2 wystąpienia.

Podsumowanie dotyczące sytuacji epidemiologicznej powiatu

Należy pamiętać, że niekorzystna sytuacja epidemiologiczna w niektórych państwach sąsiednich stwarza możliwości do zawlekania do Polski chorób zakaźnych (np. odra). Ponadto, podróżowanie do krajów endemicznych stwarza zagrożenie występowania zachorowań na choroby zakaźne dotychczas w Polsce rzadko występujące (np.: malaria, cholera).

Wczesne rozpoznawanie potencjalnych zagrożeń zdrowotnych ma ogromne znaczenie w przypadkach zagrożeń dla zdrowia o skali międzynarodowej, w tym zakażeń wirusowych przenoszonych z człowieka na człowieka i mogących wywołać pandemię. W Narodowym Instytucie Zdrowia Publicznego – PZH Państwowym Instytucie Badawczym funkcjonuje Krajowy Punkt Centralny do spraw Międzynarodowych Przepisów Zdrowotnych, który zbiera informacje o chorobach stanowiących problem epidemiologiczny. Europejskie Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) wraz z Komisją Europejską i WHO pracuje nad udoskonaleniem współpracy w zakresie nadzoru epidemiologicznego.

W 2022 roku działania zapobiegawcze i przeciwepidemiczne w zakresie zwalczania pandemii COVID-19 prowadzone były z zaangażowaniem pracowników nadzoru sanitarnego i zapobiegawczego. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku ściśle współpracował z zespołami kontroli zakażeń szpitalnych w zakresie zwalczania zakażeń w ogniskach SARS CoV-2, które wystąpiły w podmiotach leczniczych.

3. NADZÓR NAD SZCZEPIENIAMI OCHRONNYMI

Dla zapewnienia bezpieczeństwa epidemiologicznego prowadzi się profilaktykę swoistą wśród populacji dziecięco-młodzieżowej w wieku 0-19 lat w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych. Ponadto, realizowane są szczepienia ochronne obowiązkowe w grupach ryzyka oraz szczepienia zalecane. Szczepienia zalecane nie są finansowane ze środków publicznych.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Płońsku prowadzi dystrybucję szczepionek do punktów szczepień realizujących Program Szczepień Ochronnych na terenie powiatu. Nadzorowane są warunki przechowywania preparatów szczepionkowych (monitoring temperatury w urządzeniach chłodniczych). Prowadzony jest system elektronicznego nadzoru nad dystrybucją szczepionek (e-Szczepionka).

Obowiązkiem szczepień ochronnych w Polsce objęte są następujące choroby zakaźne i zakażenia: błonica, gruźlica, inwazyjne zakażenia *Haemophilus influenzae* typu b, inwazyjne zakażenia *Streptococcus pneumoniae*, krztusiec, zakażenia wywołane przez rotawirusy, świnka, odra, ospa wietrzna, poliomyelitis, różyczka, tężec, wirusowe zapalenie wątroby typu B, wścieklizna.

Szczepienia obowiązkowe przeciwko gruźlicy realizowane są u noworodków w ciągu 24 godzin po urodzeniu. W razie opóźnienia zaległe szczepienie można wykonać do 15 roku życia.

Szczepienia obowiązkowe przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis prowadzone są u dzieci do 2 r.ż. (szczepienia podstawowe). W 6 roku życia podaje się szczepionki przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis (szczepienie przypominające). W 14 roku życia podaje się szczepionki przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi (szczepienie przypominające). Młodzież w 19 roku życia otrzymuje dawkę przypominającą szczepionki przeciwko błonicy i tężcowi. Szczepienia obowiązkowe przeciwko inwazyjnym zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b oraz

Streptococcus pneumoniae prowadzone są u dzieci do 2 r.ż. Obowiązkowe szczepienia przeciw rotawirusom podawane są niemowlętom po ukończeniu 6 tygodnia życia do ukończenia 32 tygodnia życia (wdrożone zostały w 2021 roku, uprzednio realizowane jako zalecane).

Szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B obejmuje:

- dzieci i młodzież od dnia urodzenia do ukończenia 19 roku życia,
- uczniów szkół medycznych lub innych szkół prowadzących kształcenie na kierunkach medycznych, którzy nie byli szczepieni przeciw WZW typu B,
- studentów uczelni medycznych lub innych uczelni, prowadzących kształcenie na kierunkach medycznych, którzy nie byli szczepieni przeciw WZW typu B,
- osoby szczególnie narażone na zakażenie w wyniku styczności z osobą zakażoną wirusem zapalenia wątroby typu B, które nie były szczepione przeciw WZW typu B,
- osoby zakażone wirusem zapalenia wątroby typu C,
- osoby wykonujące zawód medyczny narażone na zakażenie, które nie były szczepione przeciw WZW typu B,
- osoby w fazie zaawansowanej choroby nerek z filtracją kłębuszkową poniżej 30 ml/min oraz osoby dializowane.

Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce realizowane są jako obowiązkowe u dzieci w 2. roku życia oraz 6. roku życia. Szczepienia przeciwko ospie wietrznej są szczepieniami finansowanymi z budżetu państwa wyłącznie dla dzieci do lat 12. z grup ryzyka i dzieci z ich otoczenia oraz dla dzieci do lat 3, narażonych ze względów środowiskowych, przebywających w placówkach opiekuńczych-wychowawczych, żłobkach, domach dziecka, zakładach opiekuńczo-leczniczych.

Szczepienie przeciwko wściekliźnie poekspozycyjne obejmuje osoby mające styczność ze zwierzęciem chorym na wściekliznę lub podejrzanym o zakażenie wirusem wścieklizny. W 2022 roku uodporniono przeciwko wściekliźnie 22 osoby.

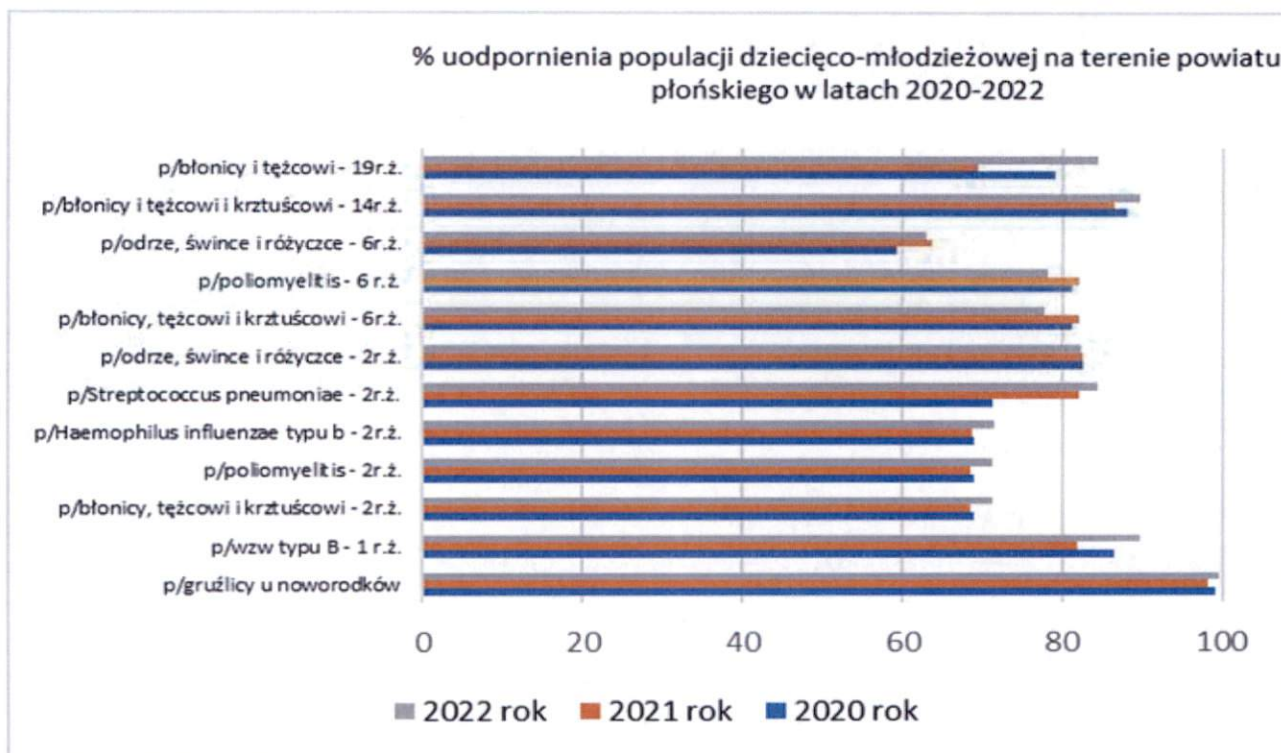
Zgodnie ze sprawozdaniem Mz-54 z realizacji szczepień ochronnych za 2022 rok, szczepieniom obowiązkowym w ramach Programu Szczepień Obowiązkowych podlegało 17588 osób populacji dziecięco-młodzieżowej w wieku 0-19 lat. Uodpornienie tej populacji w zakresie szczepień obowiązkowych na terenie powiatu płońskiego na przestrzeni ostatnich lat utrzymywało się na poziomie zadawalającym. Niestety, w latach 2020 - 2022 zaobserwowano obniżenie poziomu uodpornienia (zaszczepienia), a dotyczyło to większości obowiązkowych szczepień ochronnych. Należy przypuszczać, że na spadek zaszczepienia zdecydowany wpływ miała sytuacja

epidemiologiczna w Polsce i na świecie, związana w wystąpieniem pandemii SARS CoV-2. Dużym problemem jest również uchylenie się rodziców dzieci od obowiązkowych szczepień ochronnych. Liczba takich osób stale rośnie.

Na rycinie poniżej, przedstawiono stan uodpornienia populacji dziecięco-młodzieżowej do 19 roku życia na terenie powiatu płońskiego w latach 2020-2022, na podstawie sprawozdań Mz-54 ze szczepień ochronnych.

Wykres 8. Stan uodpornienia populacji dziecięco-młodzieżowej do 19 roku życia na terenie powiatu płońskiego w latach 2020-2022

Szczepienia przeciwko gruźlicy realizowane są w ramach szczepień obowiązkowych u noworodków i niemowląt. Poziom zaszczepienia od wielu lat jest wysoki. W roczniku 2022 roku uodporniono 602 noworodków w czasie 24 godzin lub do 14 dni od urodzenia, pozostałe w terminie późniejszym. Stan uodpornienia w roczniku 2022 wyniósł 99,5%, natomiast w roczniku 2021 –99,1%.

Szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (WZW B) rrealizowane są w ramach szczepień obowiązkowych, bądź zalecanych. Stan uodpornienia przeciw wzw B u noworodków i niemowląt do 1 roku życia jest dość wysoki i wynosi 89,6%. W 2022 roku zaobserwowano wzrost odsetka noworodków i niemowląt do 1 roku życia, zaszczepionych przeciwko wzw B o około 8%.

Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce. Stan uodpornienia dzieci do 2 roku życia przeciwko odrze, śwince i różyczce – jest najniższy, co jest zjawiskiem niepokojącym. Dwie dawki szczepionki odrze, śwince i różyczce posiada tylko 63% dzieci. Ponadto, uodpornienie dzieci do 2 roku życia przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, H. influenzae typu B jest na poziomie niezadowalającym. W 2022 roku, w porównaniu do 2021 roku, zaobserwowano w tym zakresie niewielki wzrost - o około 3% (średnio z 68,6 do 71,2%). Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce u dzieci w 2. roku życia oraz 6. roku życia utrzymywały się na podobnym poziomie w latach 2021-2022. Przeciwno tym chorobom uodporniono 82,3 % dzieci w 2 roku życia oraz 63% dzieci w 6 roku życia.

Szczepienia przeciwko zakażeniom S. pneumoniae – w tym zakresie sytuacja wygląda nieco lepiej. W 2022 roku uodporniono około 84% dzieci. W porównaniu do 2021 roku zaobserwowano wzrost o około 3%.

Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis. Poziom uodpornienia w zakresie szczepień przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis u dzieci w 6. roku życia wynosi około 80%. W 2022 roku w porównaniu do 2021 roku, zaobserwowano spadek o około 4%.

W 2022 roku, w punktach szczepień, wykonano znaczną ilość zalecanych szczepień ochronnych w różnych grupach wiekowych oraz szczepień obowiązkowych w grupach ryzyka. W ramach szczepień obowiązkowych w grupach ryzyka p/wzwB uodporniono 89 osób dorosłych (w tym wśród osób wykonujących zawód medyczny, narażonych w sposób szczególny na zakażenie - z otoczenia zakażonych HBV, osoby zakażone wirusem HCV, osoby dializowane). Natomiast w ramach szczepień zalecanych (niefinansowanych z budżetu państwa) przeciwko wzv typu B uodporniono ogółem 262 osoby dorosłe (w tym osoby przygotowywane do zabiegów operacyjnych).

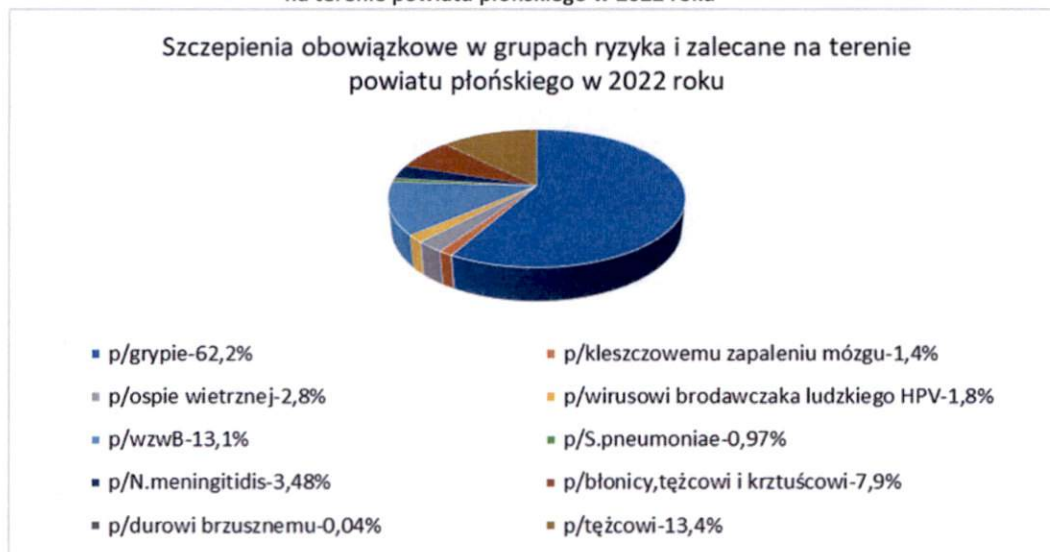
W 2022 roku w ramach szczepień obowiązkowych osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie uodporniono: p/tężcowi u 340 osób zranionych, p/ospie wietrznej u 18 dzieci do lat 12, przeciw wścieklicznie u 22 osób pokąsanych przez zwierzęta podejrzane o wścieklicznę.

W 2022 roku, w ramach szczepień zalecanych uodporniono: p/błonicy, tężcowi i krztuścowi 21 osób, przeciw Haemophilus influenzae typu B – 1 osobę, przeciw Streptococcus pneumoniae – 26 osób, przeciw ospie wietrznej – 59 osób, przeciw tężcowi – 40 osób, przeciw grypie – 1664 osoby, przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV – 47 osób, przeciw durowi brzuszemu – 1 osobę, przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu – 37 osób, p/Neisseria meningitidis – 93 osoby.

Na rycinie poniżej przedstawiono wykonanie szczepień zalecanych oraz obowiązkowych w grupach ryzyka na terenie powiatu płońskiego w 2022 roku jako udział % poszczególnych szczepień.

Wykres 9. Wykonanie szczepień zalecanych oraz obowiązkowych w grupach ryzyka na terenie powiatu płońskiego w 2022 roku

Ogółem, w roku 2022, w ramach realizacji szczepień obowiązkowych osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie oraz szczepień zalecanych uodporniono 2676 osób.

Wśród szczepień zalecanych oraz w grupach ryzyka najwięcej zrealizowano szczepień p/grypie, które stanowiły około 62%. Najwięcej szczepień p/grypie wykonano w grupie wiekowej 65+. Dość dużo zrealizowano szczepień zalecanych przeciwko wzw typu B (ok.13%) oraz tężcowi (ok.13,5%). Pozostałe szczepienia realizowano w mniejszym zakresie.

Szczepienia to najbardziej skuteczny sposób zapobiegania infekcjom i powikłaniom powodowanym przez wirusy grypy. Szczepienia są szczególnie ważne dla osób o wysokim ryzyku wystąpienia poważnych powikłań pogrypowych, a także dla ludzi z otoczenia osób z grupy wysokiego ryzyka oraz ich opiekunów. WHO zaleca szczepienia przeciwko grypie sezonowej: kobietom w ciąży na każdym etapie trwania ciąży, dzieciom poniżej 5 roku życia, osobom w wieku powyżej 65 lat, osobom z przewlekłymi schorzeniami, np. HIV/AIDS, astma, choroby serca i płuc oraz cukrzyca, osobom o zwiększonym ryzyku narażenia, na grypę, m.in. pracownikom ochrony zdrowia.

Pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, na terenie powiatu płońskiego, znajdują się 24 punkty szczepień, które w większości zorganizowane są w poradniach rodzinnych. Nie ma placówek realizujących szczepienia ochronne bez umowy z NFZ, których koszty pokrywałby pacjent. W 2022 roku przeprowadzono **28 kontroli** w zakresie nadzoru nad szczepieniami ochronnymi.

Podczas kontroli stwierdzono zaległości w realizacji szczepień w 3. punktach szczepień. Zaległości dotyczyły w szczególności szczepień dzieci do lat 5.

Problemem w realizacji Programu Szczepień Ochronnych jest zjawisko uchylania się od obowiązkowych szczepień ochronnych. Na dzień 31 grudnia 2022 r. zarejestrowano 133 osoby uchylające się od wykonywania szczepień obowiązkowych; nieco więcej niż w 2021 roku, w którym odnotowano 124 takie przypadki. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku w 2022 roku nie prowadził postępowań egzekucyjnych wobec osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych. Nie wystawiano upomnień, ani tytułów wykonawczych. Z rodzicami, którzy uchylają się od zaszczepienia swoich dzieci prowadzono rozmowy, głównie telefoniczne, na temat obowiązku szczepienia.

W 2022 roku zarejestrowano 3 niepożądane odczyny poszczepienne po wykonaniu szczepienia (NOP), w tym 2 łagodne NOP po szczepieniu przeciw pneumokokom oraz jeden poważny NOP po szczepieniu p/COVID-19. Każdy przypadek NOP został zarejestrowany w Systemie Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIŚ) i podjęto działania monitoringowe w stosunku do ww. przypadków. Kontaktowano się z rodzicami/opiekunami dzieci. Po 7. dniach od zaszczepienia nastąpił pełny powrót do zdrowia.

W 2022 roku wystosowano ogółem 5 pism / wystąpień do nadzorowanych placówek realizujących szczepienia ochronne (dot. szczepień p/pneumokokom, szczepień uchodźców z Ukrainy, szczepień 5 w 1 (p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, H.influenzae i poliomyelitis), szczepień p/ospie małpiej, ogłoszenia Programu Szczepień Ochronnych na 2023 rok, sporządzania sprawozdań kwartalnych, rocznych oraz zamawiania szczepionek w PSSE w Płońsku.

4. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

W 2022 roku kontrole placówek ochrony zdrowia przeprowadzane były zgodnie z obowiązującymi procedurami Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS) w ramach nadzoru nad warunkami sanitarno-higienicznymi personelu medycznego, sprzętu oraz pomieszczeń, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Podczas kontroli oceniano m.in.: zagadnienia dezynfekcji, sterylizacji, postępowania z odpadami medycznymi, postępowania z bielizną, utrzymanie bieżącej czystości i porządku, stan sanitarno-techniczny pomieszczeń oraz stan dostosowania zakładów do wymogów obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

W 2022 roku pod nadzorem PPIS w Płońsku znajdowało się 139 obiektów, w tym 6 placówek lecznictwa zamkniętego (szpital, trzy zakłady opiekuńczo-lecznicze, ośrodek rehabilitacyjno-readaptacyjny dla młodzieży, dom seniora), 55 obiektów lecznictwa otwartego (w tym poradnie rodzinne i specjalistyczne), 71 gabinetów indywidualnej/grupowej praktyki lekarskiej, 4 medyczne laboratoria diagnostyczne, 3 działy pomocy doraźnej.

Wpisano do rejestru 4 obiekty / podmioty lecznicze:

- SPZZOZ im. Marszałka J. Piłsudskiego - Pracownia Fizjoterapii Baboszewo ul. Brodeckich 7,
- SPZZOZ im. Marszałka J. Piłsudskiego - Dział Pomocy Doraźnej podstacja Nowe Miasto ul. Apteczna 5,
- GRUPA ZDROWIE Sp. z o.o. Płońsk, ul. Młodzieżowa 13 lok. 8,
- SYNLAB Płońsk ul. Rzemieślnicza 21.

Wykreślono z rejestru: GRUPA ZDROWIE Sp. z o.o. Kucice, Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Leczniczy Poradnia Chorób Płuc w Płońsku ul. Grunwaldzka 11A, Prywatny Gabinet Internistyczny Waldemar Pirkel Płońsk, ul. Lipowa 1B.

W 2022 roku przeprowadzono ogółem 49 kontroli w zakresie higieny lecznictwa (zaplanowano 17). Wydano 7 decyzji płatniczych oraz 8 decyzji merytorycznych nakazujących w związku ze stwierdzeniem podczas kontroli uchybień sanitarno-technicznych, 1 decyzję o umorzeniu postępowania i 3 decyzje przedłużające termin usunięcia uchybień sanitarnych. Nie nałożono mandatów karnych.

W 2022 roku nadzorowano 6 placówek lecznictwa zamkniętego (Szpital w Płońsku – 258 łóżek, Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Starej Wronie – 77 łóżka, CENTRUM MEDYCZNE – 579 łóżek, Dom Seniora *Anna* w Smulskach – 74 łóżka, Ośrodek rehabilitacyjno-readaptacyjny dla młodzieży – 45 łóżek, Zakład opiekuńczo-leczniczy w Płońsku - 64 łóżka).

Stan sanitarno – higieniczny i techniczny podmiotów leczniczych

Podmioty lecznictwa zamkniętego znajdują się w dość dobrym stanie technicznym. W 2022 r. Samodzielnym Publicznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej im. Marszałka J. Piłsudskiego w Płońsku przeprowadzono kontrolę sanitarną kompleksową. Skontrolowano wszystkie oddziały szpitalne, pracownie diagnostyczne oraz pomieszczenia zaplecza higieniczno-sanitarnego. Podczas kontroli stwierdzono uchybienia higieniczno - sanitarne oraz techniczne w pomieszczeniach zaplecza higieniczno-sanitarnego (szatnie pracowników) oraz w oddziałach szpitalnych (Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Szpitalny Oddział Ratunkowy, Oddział chirurgiczny, oddział kardiologiczny, Zakład Diagnostyki Obrazowej, Centralna Sterylizatornia, Pracownia Endoskopowa). Najczęściej stwierdzone uchybienia sanitarno-techniczne to: pęknięcia i odpryski farby malarskiej na ścianach i sufitach, zacieki na ścianach i sufitach, uszkodzone ościeżnice i skrzydła drzwi, zniszczone wyposażenie (stelaż parawanu, tapicerka kozetki lekarskiej, blat, krzesła). W 2022 r. wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie uchybień. Dla większości uchybień określono termin usunięcia do dnia 30 października 2023 r.

Wobec podmiotu prowadzone jest postępowanie administracyjne po kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2021 r. - decyzja PPIS w Płońsku. Uchybienia higieniczno - sanitarne oraz techniczne dotyczą większości oddziałów szpitalnych i Medycznego Laboratorium Diagnostycznego. Dwa oddziały szpitalne: reumatologii i rehabilitacji oraz Pracownia Fizjoterapii podlegają

modernizacji. Uchybienia zostały częściowo usunięte. Ustalono termin usunięcia pozostałych uchybień do dnia 31 marca 2023 r. oraz 30 października 2023 r.

W **Centrum Medycznym Grupa Zdrowie w Kraszewie-Czubakach** podczas kontroli sanitarnej stwierdzono uchybienia higieniczno-sanitarne oraz techniczne w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, m.in.: uszkodzone ościeżnice i skrzydła drzwi w niektórych salach chorych, zniszczone wyposażenie (stelaż kozetki lekarskiej, stelaże kilku łóżek szpitalnych).

Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny dla młodzieży w Wólce Przybojewskiej wymaga kapitalnego remontu (pawilon nr 2 – wyłączony z użytkowania), stan techniczny dostateczny. W 2022 r. przeprowadzono kontrolę sanitarną, podczas której stwierdzono uchybienia sanitarno-techniczne. Wydano decyzję administracyjną. W 2022 r. wymieniono uszkodzone skrzydła drzwiowe w łazienkach. Do realizacji w 2023 r. pozostało usunięcie odprysków powłoki malarskiej ze ścian i sufitów w pokojach pobytu młodzieży.

W 2022 roku podczas kontroli **Zakładu Opiekuńczo-Lecznicznego w Starej Wronie** nie stwierdzono uchybień sanitarnych – obiekt oddany do użytkowania w 2022 roku.

Stan sanitarno-techniczny placówek lecznictwa otwartego należy ocenić jako dość dobry. W 2022 roku w kilku podmiotach stwierdzono uchybienia sanitarne – GRUPA ZDROWIE Sp. z o.o. w Płońsku, Poradnia Rodzinna ESKULAP w Płońsku.

W Przychodni w Płońsku podlegającej pod SPZZOZ im. Marszałka J. Piłsudskiego w Płońsku w 2021 roku stwierdzono uchybienia sanitarno-techniczne. Wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych uchybień. Część uchybień została już zrealizowana, pozostałe, zgodnie z decyzją mają być usunięte do 31 października 2023 roku. Reasumując: bieżący stan higieniczno-sanitarny kontrolowanych podmiotów leczniczych w 2022 roku nie budził zastrzeżeń. Nie nakładano mandatów karnych.

Podmioty lecznicze powinny spełniać wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 roku w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 402). Placówki, które nie spełniają wymogów objęte zostały programami dostosowawczymi. Większość nadzorowanych placówek zrealizowała programy dostosowawcze. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. Szpital w Płońsku, Zakład opiekuńczo-leczniczy w Starej Wronie,

Zakład opiekuńczo-leczniczy w Płońsku nie spełniają wymagań – brak rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę.

W podmiotach wykonujących działalność leczniczą obowiązują odpowiednie procedury postępowania w celu zapobiegania zakażeniom, w tym: procedury dezynfekcji narzędzi i sprzętu medycznego, dezynfekcji rąk personelu, sprzątania pomieszczeń, postępowania po ekspozycji na materiał zakaźny, postępowania z brudną bielizną i odpadami medycznymi, procedury bezpiecznej pracy z ostrymi narzędziami, w tym będącymi odpadami medycznymi. Procedury higieniczne są dostępne dla personelu i przestrzegane. W Szpitalu w Płońsku oraz zakładach opiekuńczo-leczniczych i w Stacji Dializ sprzątanie odbywa się przy pomocy wózków specjalistycznych. W pozostałych placówkach sprzątanie odbywa się metodą dwóch wiader. W placówkach znajdują się pomieszczenia porządkowe, gdzie sprzęt jest przechowywany. Personel sprzątający placówki ochrony zdrowia stosuje podczas pracy niezbędne środki ochrony osobistej (fartuchy ochronne, rękawice jednorazowego użytku). Czysta bielizna w Szpitalu w Płońsku oraz zakładach opiekuńczo-leczniczych odbierana jest z magazynów czystej bielizny przez salowe. W oddziałach przechowywana jest w wydzielonych szafach lub magazynach. Bielizna szpitalna brudna jest segregowana w oddziałach, gromadzona jest w oznakowanych workach foliowych i przechowywana w brudownikach. W dwóch placówkach funkcjonują pralnie (Centrum Medyczne Grupa Zdrowie i Dom Seniora). Usługi pralnicze dla pozostałych podmiotów świadczą firmy zewnętrzne, spełniające wymagania. Podczas przeprowadzanych kontroli placówek nie stwierdzono zaniedbań w zakresie postępowania z bielizną, ani utrzymania czystości bieżącej i porządku.

Do dezynfekcji powierzchni, narzędzi, rąk personelu i skóry pacjentów przed iniekcjami stosowane są właściwe środki dezynfekcyjne. Roztwory użytkowe sporządzane są na bieżąco zgodnie z instrukcją, w większości placówek w pomieszczeniach porządkowych, wyposażonych w wentylację. Preparaty dezynfekcyjne dobierane są właściwie, stosowane zgodnie z kartami charakterystyki, przechowywane zgodnie z zaleceniami producenta. Narzędzia i sprzęt dezynfekowane są w pojemnikach z sitem, prawidłowo oznakowanych. Stosowane preparaty dezynfekcyjne są różnorodne, w ostatnich latach zmniejszyło się zastosowanie preparatów chlorowych do dezynfekcji powierzchni na rzecz preparatów alkoholowych. W nadzorowanych placówkach stosowane są powszechnie ręczne metody mycia oraz dezynfekcji narzędzi i sprzętu medycznego wielorazowego użytku. W kilku gabinetach stomatologicznych stosowane są myjki ultradźwiękowe do mycia i dezynfekcji narzędzi. Niewiele placówek posiada wydzielone pomieszczenia do dekontaminacji narzędzi i sprzętu medycznego wielorazowego użytku (sterylizatornie). W Szpitalu w Płońsku

znajdują się automatyczne myjnie-dezynfekторы do mycia i dezynfekcji endoskopów (bronchoskopów, gastroskopów, kolonoskopów).

W podmiotach leczniczych przestrzegane są procedury dezynfekcji. Podczas kontroli placówek nie stwierdzono uchybień w zakresie dezynfekcji. W Szpitalu w Płońsku funkcjonuje Centralna Sterylizatornia, spełniająca wymogi fachowe i sanitarne, wyposażona w myjnie-dezynfekторы oraz autoklawy parowe do sterylizacji narzędzi i sprzętu medycznego. Na terenie bloku operacyjnego znajduje się punkt sterylizacyjny, wyposażony w autoklaw parowy do przeprowadzania doraźnej sterylizacji. Placówki udzielające świadczeń zdrowotnych z użyciem narzędzi i sprzętu wielorazowego użytku wyposażone są w urządzenia sterylizujące (43 autoklawy parowe) lub posiadają umowy na sterylizację z centralną sterylizatornią, posiadającą system zarządzania jakością. Aparatura sterylizacyjna podlega okresowym przeglądom technicznym (raz w roku) oraz systematycznej kontroli wewnętrznej skuteczności procesów sterylizacji. Dokumentacja kontroli wewnętrznej sterylizacji prowadzona jest w postaci rejestrów, gdzie odnotowywane są wyniki kontroli testami chemicznymi, fizycznymi i biologicznymi. Coraz większa liczba placówek prowadzi dokumentację procesów sterylizacji w postaci wydruków, bądź w formie elektronicznej.

Wszystkie placówki przeprowadzają kontrolę skuteczności procesów sterylizacji testami chemicznymi (kontrola wsadu i pakietu). W Szpitalu w Płońsku wykonuje się kontrolę przy użyciu urządzenia PCD. W kontrolowanych podmiotach stosowane są testy najwyższej klasy - typu 5 lub 6. Wewnętrzne kontrole skuteczności sterylizacji testami biologicznymi przeprowadzane są raz w tygodniu, w pojedynczych przypadkach rzadziej (raz w miesiącu).

Placówki wdrożyły *Ogólne wytyczne dla podmiotów wykonujących procesy dekontaminacji, w tym sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użytku wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynności, podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia* z 2017 roku, opracowane przez ekspertów Stowarzyszenia Higieny Lecznictwa, Narodowego Instytutu Leków, Polskiego Stowarzyszenia Sterylizacji Medycznej.

Na nadzorowanym terenie nie ma komór dezynfekcyjnych, ani stacji przygotowywania łózek. W Szpitalu w Płońsku znajduje się pomieszczenie przeznaczone do dezynfekcji środków transportu, czyli wózków do transportu do odpadów oraz bielizny.

Placówki lecznictwa zamkniętego posiadają umowy na świadczenie usług w zakresie dezynsekcji i deratyzacji z firmami specjalistycznymi. Zakres umów obejmuje m.in.: zabezpieczenie zakładu

przed gryzoniami i owadami biegającymi, zwalczanie ich, prowadzenie stosownej dokumentacji. Zabiegi przeprowadzane są w zależności od potrzeb przez osoby posiadające przeszkolenie z zakresu DDD. Prowadzony jest monitoring. Większość placówek lecznictwa otwartego nie zawarła umów na usługi w zakresie dezynsekcji i deratyzacji. Zabiegi wykonywane są w razie potrzeby.

W związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych wytwarzane są odpady niebezpieczne oraz inne niż niebezpieczne. Sposób postępowania z odpadami medycznymi określają opracowane procedury. Każdy podmiot leczniczy wytwarzający odpady posiada umowę na odbiór i utylizację odpadów niebezpiecznych z firmą specjalistyczną. W podmiotach przechowywana jest odpowiednia dokumentacja. Podczas kontroli w 2022 roku w trzech obiektach stwierdzono niewłaściwe warunki przechowywania odpadów medycznych (Stacja Dializ w Płońsku oraz SPZZOZ im. Marszałka J. Piłsudskiego w Płońsku Dział Pomocy Doraźnej i Transportu podstacja w Raciążu oraz podstacja w Nowym Mieście). Uchybienia zostały niezwłocznie usunięte.

W placówkach wyznaczone są osoby odpowiedzialne za gospodarkę odpadami, które prowadzą dokumentację i pełnią nadzór nad sposobem postępowania z odpadami. Odpady podlegają segregacji w miejscu powstawania. Zużyty sprzęt jednorazowego użytku jest gromadzony w odpowiednich pojemnikach i workach. Niewiele placówek posiada wydzielone pomieszczenia (magazyny odpadów). W większości placówek odpady przechowywane są w pomieszczeniach porządkowych wyposażonych w lodówki. Odpady odbierają przez firmy specjalistyczne (większość placówek obsługuje firma „EMKA” z Żyrardowa). Odpady komunalne gromadzone są w workach oznakowanych, odpowiedniego koloru, podlegają segregacji. Usuwane są codziennie z pomieszczeń, w których udziela się świadczeń zdrowotnych. Odpady te przechowywane są w pojemnikach lub kontenerach usytuowanych na zewnątrz.

Podmioty lecznicze stosują odpowiednie procedury bezpiecznej pracy z ostrymi narzędziami, w tym będącymi odpadami medycznymi, sporządzają półroczne raporty o zakłuciach ostrymi narzędziami, oceniają ryzyko i wprowadzają sprzęt medyczny chroniący przed skaleczeniami/nakłuciami (zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 06 czerwca 2013 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych (Dz.U.2013 poz.696).

W lecznictwie zamkniętym i otwartym przeprowadzane są planowe kontrole wewnętrzne i sporządzane raporty z kontroli, zgodnie z procedurami. Zakres kontroli wewnętrznych obejmuje przede wszystkim ocenę prawidłowości i skuteczności procedur higienicznych.

W 2022 roku stwierdzono brak kontroli wewnętrznych w 3 obiektach: SPZZOZ im. Marszałka J. Piłsudskiego w Płońsku Dział Pomocy Doraźnej i Transportu w Płońsku oraz DPDiT podstacja w Raciążu i DPDiT podstacja w Nowym Mieście.

Zakażenia szpitalne

Udzielanie świadczeń zdrowotnych wiąże się z problemem występowania zakażeń szpitalnych u pacjentów. Zakażenia dotyczyć mogą również personelu, który narażony jest na kontakt z materiałem biologicznym.

Na nadzorowanym terenie monitorowana jest sytuacja epidemiologiczna w zakresie zakażeń szpitalnych. W placówkach lecznictwa zamkniętego i Stacji Dializ funkcjonują zespoły i komitety kontroli zakażeń szpitalnych (czynny lub czynno-bierny system nadzoru).

Jeśli chodzi o zakażenia szpitalne, największy problem w roku 2022 stanowiły zakażenia SARS COV-2. Odnotowano 27 ognisk epidemicznych o etiologii SARS CoV-2. Ogniska zarejestrowano w Szpitalu w Płońsku, Centrum Medycznym Grupa Zdrowie w Kraszewie-Czubakach, Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym w Płońsku oraz poradni rodzinnej GRUPA ZDROWIE Sp. z o.o. w Płońsku:

- 1) **SPZZOZ im. Marszałka J. Piłsudskiego w Płońsku.** W 2022 roku zarejestrowano 17 ognisk SARS CoV-2. Ogniska wystąpiły w następujących oddziałach: oddział internistyczny, oddział rehabilitacji i reumatologii, oddział kardiologiczny, oddział chirurgiczny, oddział urazowo-ortopedyczny, oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Blok operacyjny. Odnotowano ogółem 113 przypadków zakażeń, w tym 97 u pacjentów (12 zgonów) oraz 16 u personelu medycznego;
- 2) **Centrum Medyczne Grupa Zdrowie w Kraszewie-Czubakach.** W 2022 roku zarejestrowano 8 ognisk epidemicznych o etiologii SARS CoV-2. Odnotowano ogółem 179 zakażeń u pacjentów, 15 zakażeń u personelu medycznego, 1 zgon pacjenta. Ogniska wystąpiły

w oddziale rehabilitacji neurologicznej, ZOL dla osób z zaburzeniami psychicznymi, ZOL dla dzieci, ZOL ogólny dla dorosłych i Hospicjum stacjonarne;

- 3) **Zakład Opiekuńczo-Lecznicy w Płońsku.** Zarejestrowano 2 ogniska epidemiczne o etiologii SARS COV-2: 24 przypadki zakażeń u pacjentów, w tym 3 zgony.
- 4) **GRUPA ZDROWIE Sp. z o.o. w Płońsku.** Zakażenia dotyczyły kilku pracowników medycznych.

Istotnym problemem u pacjentów hospitalizowanych są zakażenia *Clostridioides difficile*. Odnotowano aż 222 przypadki zakażeń. W 2022 roku przeważały pojedyncze zakażenia *C.difficile*. Odnotowano 1 ognisko epidemiczne w oddziale urazowo-ortopedycznym Szpitala w Płońsku, w którym zarejestrowano 4 przypadki zakażeń u pacjentów.

Wszystkie przypadki zakażeń w ogniskach potwierdzono badaniami mikrobiologicznymi. Ogniska zostały zgłoszone do PPIS w Płońsku na odpowiednich formularzach (raporty wstępne). Po wygaszeniu ognisk przesłano raporty końcowe.

W podmiotach leczniczych nadal pozostaje problem zakażeń i kolonizacji pacjentów wieloopornymi pałeczkami *Enterobacteriaceae* wytwarzającymi karbapenemazy (CPE). Wzmoczony nadzór w tym zakresie polega między innymi na wykonywaniu badań przesiewowych u pacjentów przyjmowanych do szpitali oraz zakładów opiekuńczo-leczniczych. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia, krajowego konsultanta w dziedzinie mikrobiologii oraz Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w podmiotach opracowano i wdrożono odpowiednie procedury postępowania.

W 2022 roku z uwagi na niekorzystną sytuację epidemiologiczną w zakresie zakażeń SARS CoV-2 przeprowadzono jedną kontrolę sanitarną tematyczną w oddziale internistycznym, w którym wystąpiło duże, trudne do wygaszenia ognisko epidemiczne.

Z Zespołami Kontroli Zakażeń Szpitalnych w w/w placówkach jest prowadzona ścisła, stała współpraca. W podmiotach podjęto stosowne działania przeciwepidemiczne w celu wygaszenia ognisk zgodnie z obowiązującymi procedurami, w tym: wzmocniono reżim sanitarny, dokonano izolacji/kohortacji pacjentów, wydzielono drobny sprzęt medyczny dedykowany zakażonym pacjentom, wymagano bezwzględного przestrzegania procedur zachowania higieny rąk, wprowadzono jednorazową pościel, odsunięto od pracy chorego pracownika, ograniczono odwiedziny w zakresie liczby osób i czasu odwiedzin, wydzielono personel medyczny i pomocniczy, wydzielono sprzęt do utrzymania czystości i porządku, przeprowadzono szkolenia personelu

i edukację rodzin w zakresie zasad postępowania. Dane o przypadkach zakażeń w ogniskach mogą być niedoszacowane z uwagi na niewielką liczbę badań wykonywanych u personelu medycznego.

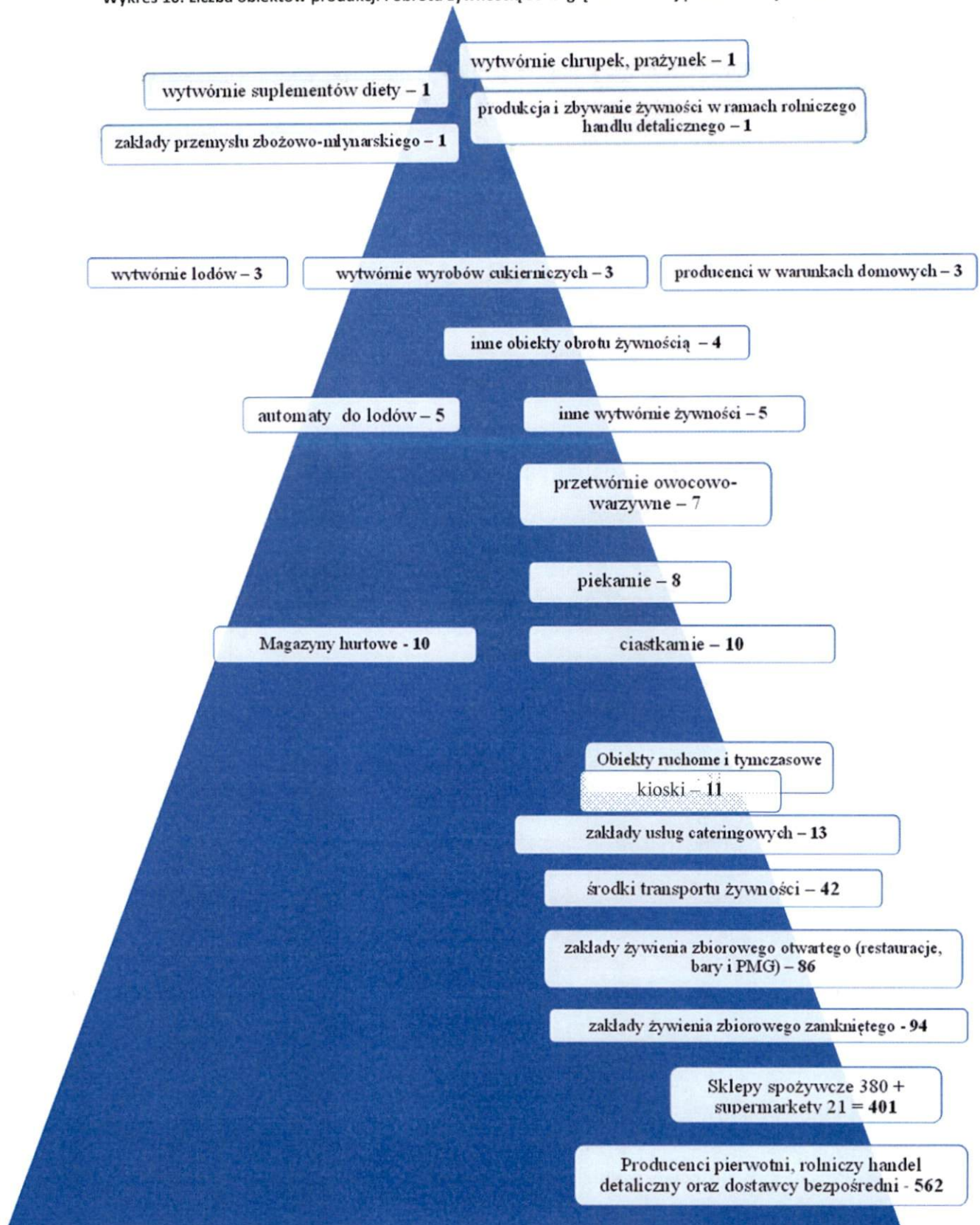
Podsumowanie

Głównym problemem epidemiologicznym w 2022 roku były przede wszystkim zakażenia wirusowe SARS CoV-2 oraz zakażenia bakteryjne *Clostridioides difficile*. Wymienione czynniki biologiczne były przyczyną 39 zgonów, w tym 38 przypadków zgonów u zakażonych SARS CoV-2 oraz 1 przypadek zgonu pacjenta zakażonego *Clostridioides difficile*. W porównaniu do 2021 roku sytuacja w zakresie zgonów z powodu zakażeń i chorób zakaźnych uległa znacznej poprawie. Liczba odnotowanych zgonów w 2021 roku to 152 przypadki.

5. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYCH

Wykres 10. Liczba obiektów produkcji i obrotu żywnością ze względu na rodzaj prowadzonej działalności

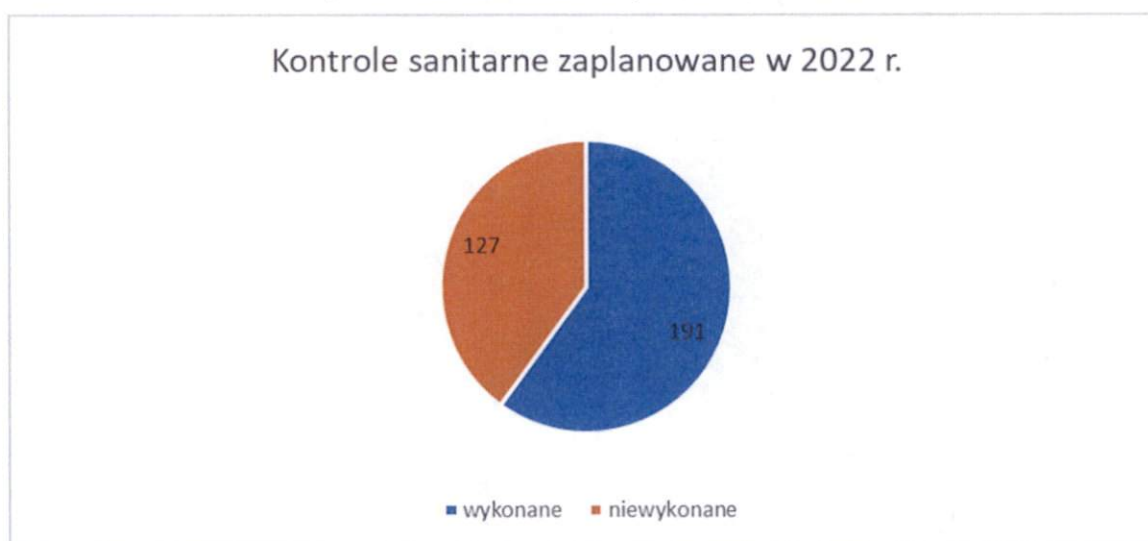

Na terenie powiatu płońskiego, zgodnie z rejestrem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Płońsku, funkcjonuje 1292 obiektów prowadzących działalność w zakresie: produkcji i obrotu żywnością, zakładów żywienia zbiorowego otwartego, zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, producentów produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich, a także obiektów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Plan kontroli urzędowych z zakresu bezpieczeństwa żywności w 2022 roku został zrealizowany w 60%. Łącznie zaplanowano 318 kontroli sanitarnych - wykonano 191 kontroli. Nie mniej jednak, w roku 2022 ogółem przeprowadzono 412 kontroli (planowanych i nieplanowanych). Nie zrealizowano 127 kontroli planowanych wymienionych w harmonogramie na rok 2022. Na poziom wykonania planu kontroli miał wpływ stan epidemii, a później stan zagrożenia epidemicznego.

Wykres 11. Kontrole sanitarne zaplanowane na rok 2022

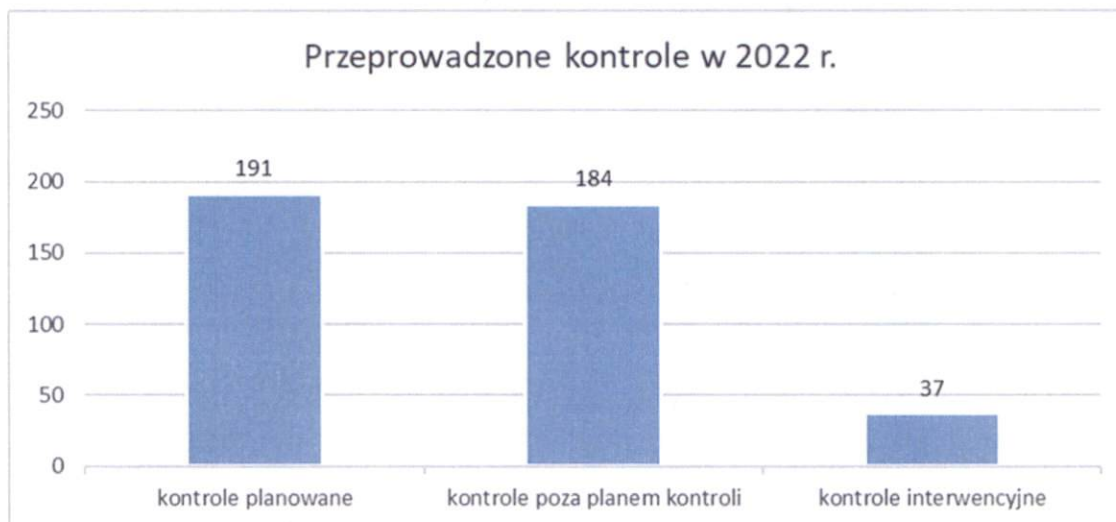
Należy podkreślić, że *gros* kontroli z zakresu bezpieczeństwa żywności i żywienia to kontrole nieplanowane np. kontrole stołówek na koloniach, półkoloniach i obozach. Kontrole przeprowadzano również w każdym przypadku podejrzenia lub uzyskania informacji o uchybieniach

sanitarnych zagrażających zdrowiu lub życiu człowieka, w związku z realizacją zadań w ramach systemu informowania o produktach niebezpiecznych RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed – System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach), a także na wniosek przedsiębiorców. Ponadto, w okresie letnim i ferii zimowych przeprowadzono dodatkowe kontrole w obiektach wypoczynku dzieci i młodzieży. Przedmiotem kontroli była higiena przygotowywania posiłków oraz jakość zdrowotna używanych surowców, w tym ich identyfikowalność, terminy przydatności do spożycia i warunki przechowywania żywności. W kontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kontrole były przeprowadzane zgodnie z procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Podczas kontroli kompleksowych oraz interwencji sprawdzano również zapewnienia reżimu sanitarnego w związku z wystąpieniem na terenie kraju epidemii Covid-19.

Jak wskazano powyżej w roku 2022 r. ogółem przeprowadzono łącznie 412 kontroli w zakresie warunków sanitarno – technicznych obiektów żywnościowo – żywieniowych w 217 obiektach.

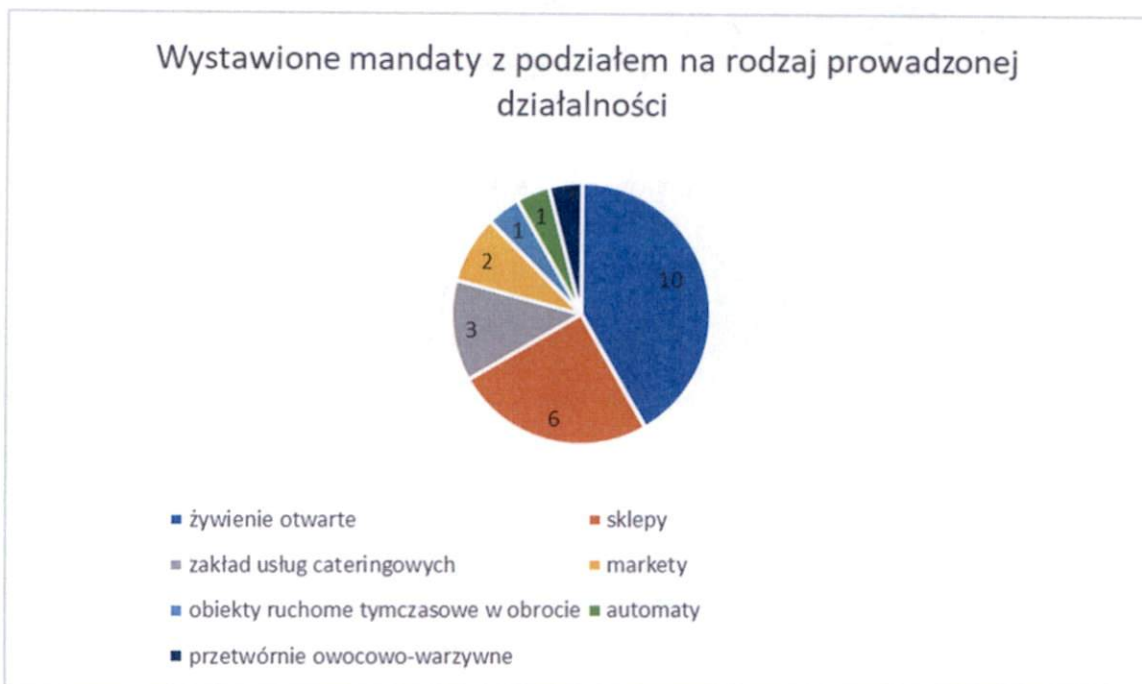
Wykres 12. Kontrole z zakresu bezpieczeństwa żywności i żywienia wykonane w roku 2022

W omawianym okresie PPIS w Płońsku wydał 53 decyzje administracyjne dotyczące poprawy stanu sanitarno – technicznego nadzorowanych obiektów. Za zaniedbania higieniczno – sanitarne stwierdzone podczas przeprowadzanych kontroli na przedsiębiorców nałożono łącznie 24 mandaty karne na łączną sumę 8200 złotych. Do PSSE w Płońsku wpłynęło 16 interwencji klientów dotyczących stanu sanitarno – higienicznego obiektów żywnościowo – żywieniowych. Większość

interwencji była zgłaszana anonimowo i okazała się bezzasadna. Ponadto, PPIS w Płońsku wydał 71 decyzji administracyjnych zatwierdzających nowe zakłady produkcji i obrotu żywnością.

Wykres 13. Wystawione mandaty karne z podziałem na rodzaj prowadzonej działalności

Na terenie powiatu płońskiego prowadzona jest i nadal się rozwija działalności z zakresu produkcji pierwotnej tj. produkcji, uprawy produktów podstawowych, w tym zbiorów runa leśnego. W 2022 r. skontrolowano 15 podmiotów produkcji pierwotnej, w tym 5 kontrole przeprowadzono wspólnie z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Kontrole dotyczyły bezpieczeństwa produkowanej żywności w zakładach produkcji pierwotnej.

W 2022 r., na podstawie złożonych wniosków przez właścicieli gospodarstw rolnych, wpisano do rejestru PPIS w Płońsku 30 podmiotów deklarujących prowadzenie działalności zarówno w zakresie produkcji pierwotnej jak i sprzedaży bezpośredniej środków spożywczych pochodzenia roślinnego.

Do dnia 31 grudnia 2022 r. na terenie powiatu płońskiego zarejestrowano łącznie 562 podmiotów o których mowa wyżej. Jedno gospodarstwo rolne prowadzi natomiast Rolniczy Handel Detaliczny – jest to produkcja żywności pochodzenia niezwierzęcego: tj. produkcja kapusty szatkowanej.

Najczęściej występujące uchybienia występujące w podmiotach produkcji i obrotu żywności

Sklepy spożywcze:

- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń sklepowych i zaplecza,
- brak bieżącego porządku i czystości,
- nieoznakowane środki spożywcze w obrocie handlowym,
- w sprzedaży żywność po upływie terminów przydatności do spożycia lub po upływie daty minimalnej trwałości,
- brak prowadzonych na bieżąco zapisów z zakresu Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) i Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP),
- sporadycznie brak czystości i porządku w pomieszczeniach sklepowych, magazynowych, oraz socjalnych,
- zniszczone, trudne do utrzymania w czystości powierzchnie półek w sklepach oraz urządzeniach chłodniczych i chłodniach.

Zakłady żywienia zbiorowego otwartego:

- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń produkcyjnych, zaplecza magazynowego i pomieszczeń socjalno-sanitarnych,
- niewłaściwe warunki przechowywania żywności, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych,
- brak prowadzonych na bieżąco zapisów w dokumentacji operacyjnej GHP/GMP,
- oraz systemu HACCP,
- sporadycznie brak czystości i porządku w pomieszczeniach produkcyjnych, magazynowych i socjalnych,
- sprzęt produkcyjny, urządzenia o powierzchni częściowo uszkodzonej, zniszczonej i trudnej do utrzymania w czystości,
- brak segregacji w urządzeniach chłodniczych.

Zakłady produkcji żywności (przetwórnictwo owoców i warzyw, wytwórnictwo wyrobów cukierniczych, piekarnie, ciastkarnie itp.

- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń produkcyjnych, magazynowych,

- zniszczone elementy metalowe wózków do pieczywa oraz maszyn produkcyjnych,
- zbędne przedmioty przechowywane na hali produkcyjnej,
- brak wyników badań potwierdzających zgodność produkowanych lodów z wymogami prawa żywnościowego,
- brak aktualnego wyniku badania wody stosowanej do produkcji,
- brak harmonogramów badań właścicielskich wyrobów produkowanych z zakładach,
- brak aktualnej dokumentacji do celów sanitarno – epidemiologicznych pracowników.

Ogólna charakterystyka poszczególnych grup obiektów produkcji i obrotu żywności

Wytwórnice lodów. W PSSE w Płońsku znajdują się 3 wytwórnice lodów. Podczas prowadzonych kontroli, obiekty były oceniane na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego – zgodne z wymogami. Ogółem przeprowadzono 3 kontrole sanitarne. Na terenie powiatu możemy wyróżnić trzy zakłady, w których produkuje się lody tradycyjne bez użycia jaj na bazie mleka, owoców i past smakowych, podawanych w wafelkach oraz w naczyniach jednorazowego użytku. Nie stwierdzono uchybień w zakresie stanu technicznego oraz stanu higieniczno-sanitarnego. W zakładach utrzymywane są procedury i instrukcje GHP/GMP i systemu HACCP. Dla klientów przygotowane są informacje w formie pisemnej o podstawowych składnikach poszczególnych lodów oraz substancjach / składnikach powodujących alergie lub reakcje nietolerancji, zgodnie z rozporządzeniem 1169/2011 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności.

Do badań mikrobiologicznych pobrano 5 próbek lodów. Jakość zdrowotna nie została zakwestionowana. Decyzji administracyjnych nie wydano.

Automaty do lodów. Pod nadzorem PPIS w Płońsku, znajdują się zakłady, w których jest zarejestrowanych 5 automatów do lodów. Ogółem, w roku 2022, przeprowadzono 5 kontroli w tej grupie obiektów, w tym 4 kontrole sanitarne i 1 kontrolę zatwierdzającą. Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno – higienicznego. Wydano 4 decyzje administracyjne zobowiązujące właściciela do poprawy stanu technicznego obiektu oraz przeprowadzenia badań mikrobiologicznych gotowego wyrobu, potwierdzających jakość zdrowotną produkowanych wyrobów.

Automaty do lodów należą do obiektów sezonowych, które są remontowane przed rozpoczęciem działalności w danym sezonie. Produkcja lodów odbywa się sezonowo od maja do września.

Lody produkowane są z mieszanek sypkich, wymagających wymieszania z wodą, bądź gotowych płynnych mieszanek. Wszystkie obiekty produkują lody na rynek lokalny.

Do badań mikrobiologicznych pobrano 5 próbek lodów z automatu do produkcji lodów. W jednym przypadku wykryto obecność Enterobacteriaceae w 1g – ten wynik świadczył o nieprawidłowo prowadzonej kontroli wewnętrznej. Zobowiązano właściciela do zweryfikowania systemu HACCP do prowadzonej działalności w zakresie produkcji lodów z automatu oraz podjęcia działań naprawczych, zapewniających zgodność produkowanych lodów z wymogami prawa żywnościowego. Wydano decyzję administracyjną nakazującą oraz w związku ze stwierdzonymi uchybieniami sanitarnymi nałożono 1 mandat na kwotę 100 zł.

Piekarnie

Pod nadzorem PPIS w Płońsku znajduje się 8 piekarni. Są to zakłady w większości mieszczące się w starych budynkach, częściowo modernizowanych, produkujące pieczywo na lokalny rynek (powiat i sąsiednie powiaty).

W roku 2022 przeprowadzono 9 kontroli piekarni, w tym 7 wynikających z planu kontroli na rok bieżący (nie przeprowadzono jednej planowanej kontroli sanitarnej z uwagi na zakończenie działalności produkcyjnej przez podmiot) oraz 2 kontrole sprawdzające. W ich wyniku, wydano 5 decyzji administracyjnych zobowiązujących właścicieli do poprawy stanu technicznego obiektu.

Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego oraz:

- brak aktualnej dokumentacji do celów sanitarno – epidemiologicznych pracowników,
- brak aktualnego wyniku badania wody stosowanej do produkcji,
- brak wyników badań gotowych wyrobów,
- brak harmonogramu badań właścicielskich.

Ciastkarnie. Według rejestru zakładów PPIS w Płońsku, w powiecie jest 10 ciastkarni. Są to zakłady małe, w których produkcja jest częściowo zmechanizowana. Produkowane wyroby ciastkarskie przeznaczone są w większości na zaopatrzenie rynku lokalnego. W 2022 r. ogółem przeprowadzono 14 kontroli, w tym 8 kontroli planowych. Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno - technicznego. Wydano 2 decyzje administracyjne, zobowiązujące właściciela do usunięcia nieprawidłowości. W roku sprawozdawczym działalność produkcyjną rozpoczęły dwa podmioty, w związku z powyższym wydano 2 decyzje zatwierdzające w zakresie produkcji wyrobów cukierniczych.

Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego:

- brak zapisów dotyczących stosowania zasad dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej,
- brak aktualnego wyniku badania wody zgodnie z zapisem w dokumentacji HACCP,
- brak faktury potwierdzającej zakup wykorzystywanych do produkcji surowców wraz ze specyfikacjami oraz wykazu występujących alergenów w produkowanych wyrobach ciastkarskich i ciastach,
- brak harmonogramu badań mikrobiologicznych wyrobu gotowego,
- brak opracowanej i wdrożonej dokumentacji HACCP,
- brudne ściany, częściowo odpryski farby z powierzchni ścian,
- częściowo zagrybiona ściana w pomieszczeniu szatni.

Przetwórnice owocowo - warzywne i grzybowe. Pod nadzorem PPIS w Płońsku znajduje się 7 przetwórnicy owocowo - warzywnych, w których przeprowadzono 18 kontroli i rekontroli, w tym 6 kontroli interwencyjnych.

W tej grupie obiektów możemy wyróżnić m.in. zakłady prowadzące działalność w zakresie skupu, schładzania świeżych owoców miękkich, produkcji koncentratów i aromatów owocowych, soków owocowo – warzywnych, mieszanek sałat ciętych i sałat ciętych z dodatkami mięsa drobiowego, tuńczyka, pomidorów. Trzy zakłady zajmują się produkcją kiszonek, przez cały rok wytwarzają kapustę kiszoną, natomiast w miesiącach letnich wytwarzają ogórki kiszone, które dystrybuowane są na rynek lokalny. W roku sprawozdawczym zakłady produkowały kiszone ogórki oraz kapustę z surowców pozyskiwanych z własnych upraw oraz od zewnętrznych dostawców. Niezmiennie na nadzorowanym terenie działalność produkcyjną w zakresie produkcji świeżych warzyw, mieszanek warzywnych ciętych i mytych oraz lunch box, soków utrwalanych metodą wysokich ciśnień, warzyw (marchew, cebula biała, cebula czerwona, ziemniaki, pietruszka oraz burak ćwikłowy) pakowanych hermetycznie prowadzą 2 zakłady. W roku sprawozdawczym nie wydawano decyzji administracyjnych. W trakcie przeprowadzanych czynności kontrolnych nie stwierdzono uchybień natury sanitarnej. Do badań mikrobiologicznych pobrano 18 próbek żywności. Zbadane próbki posiadały właściwą jakość pod względem badanych parametrów.

Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego – na terenie powiatu płońskiego znajduje się 1 zakład przemysłu zbożowo-młynarskiego, w którym przeprowadzono 2 kontrole, w tym 1 kontrolę sprawdzającą w związku z wydaną decyzją administracyjną w 2021, która wykazała usunięcie stwierdzonych uchybień oraz przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną zgodnie z planem na rok 2022. W trakcie przeprowadzanych czynności kontrolnych nie stwierdzono uchybień natury sanitarnej nie

wydawano decyzji administracyjnych. 3 próbki pobrane do badań laboratoryjnych, w ramach urzędowej kontroli żywności, posiadały właściwą jakość zdrowotną.

Wytwórnice wyrobów cukierniczych - PPIS w Płońsku sprawuje nadzór nad 3. wytwórniami wyrobów cukierniczych. Przeprowadzono w omawianym okresie 5 kontroli, w tym 2 kontrole interwencyjne. Stan sanitarno - techniczny oraz jakość wyrobów nie budziły zastrzeżeń. Dwie kontrole interwencyjne przeprowadzono w ramach funkcjonowania Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF).

Kontrole dotyczyły powiadomień alarmowych:

- w sprawie możliwej obecności fragmentów metalu w ciastkach,
- wyższego poziomu fosforanów niż najwyższy dopuszczalny poziom w przebadanej próbce w ciastkach.

Wszystkie czynności związane z postępowaniem w ramach systemu RASFF/AAC były podejmowane natychmiast, zgodnie z obowiązującą procedurą. Działania związane z wycofaniem z obrotu handlowego produktów będących przedmiotem powiadomienia wielokrotnie podejmowali sami producenci. Firmy informowały swoich klientów o kwestionowaniu produktu i możliwości jego zwrotu. Wszystkie działania były monitorowane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z obowiązującą procedurą.

Do badań mikrobiologicznych pobrano 2 próbki żywności. Zbadane próbki były o właściwej jakości zdrowotnej pod względem zbadanych parametrów. W ramach prowadzonego nadzoru nad importem środków spożywczych ogółem wydano 8 świadectw importowych dla środków spożywczych (ciastka). Łącznie w 2022 roku przeprowadzono 8 kontroli dokumentacji, podczas których oceniono 8 partii żywności.

Wytwórnice suplementów diety. Według rejestru ewidencji PPIS w Płońsku, w 2022 roku, na terenie powiatu była jedna wytwórnia suplementów diety, która prowadziła działalność w zakresie wytwarzania suplementów diety w formie herbatki ziołowych i ziołowo – owocowych do 30 września 2022 r. – produkcja na rynek krajowy. W dniu kontroli stwierdzono, że suplementy diety produkowane są przez firmy zewnętrzne na zlecenie, zgodnie z recepturą i składem ilościowym otrzymanym od zleciodawcy.

Produkcja pierwotna i dostawcy bezpośredni. Na terenie powiatu zarejestrowanych jest 562 producentów w zakresie produkcji pierwotnej dotyczącej uprawy warzyw, owoców, ziemniaków, ziół oraz zbóż. W bieżącym roku ogółem skontrolowano 15 podmiotów produkcji pierwotnej. Ponadto, w związku z realizacją Planu działania na 2022 r. w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego, który to opracowano w ramach kontynuacji porozumienia zawartego z dnia 22 grudnia 2020 r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego przeprowadzono wspólnie z pracownikami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa - 5 kontroli. Do wspólnych kontroli na rok 2022 wytypowano rolników, uprawiających na dużym areale przede wszystkim warzywa liściaste (sałatę, szpinak, jarmuż), a także owoce (truskawki, maliny, jabłka).

Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień dotyczących higieny zbioru truskawek, osobom pracującym przy zbiorze truskawek zapewniono możliwość korzystania z toalet (najczęściej były toalety typu Toi-Toi) z możliwością umycia rąk, nie stwierdzano nieprawidłowości dot. stanu sanitarno-higienicznego w obrębie plantacji. Nie stwierdzano łubianek o nieodpowiednim stanie higieniczno – technicznym (zniszczonych, brudnych i zapleśniałych). W gospodarstwach znajdują się wydzielone pomieszczenie do przechowywania środków ochrony roślin (na stanie nie stwierdzono środków ochrony roślin). Z zapisów prowadzonej dokumentacji zabiegów wynika, że producenci stosują środki ochrony roślin prawidłowo, zgodnie z treścią ich etykiet (prawidłowy termin zabiegu i dawka środka ochrony roślin w stosunku do zwalczanego organizmu szkodliwego). Zastosowane środki ochrony roślin są zarejestrowane i dopuszczone do obrotu i stosowania zezwoleniami Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Podczas czynności kontrolnych w gospodarstwach rolnych oraz w ramach sprzedaży bezpośredniej pobrano 14 próbek warzyw i owoców do badań laboratoryjnych w kierunku oznaczania pozostałości pestycydów, zawartości metali szkodliwych dla zdrowia, azotanów jak również zanieczyszczeń mikrobiologicznych. Nie kwestionowano żadnej próbki.

Inne wytwórnie żywności. W tej grupie podmiotów możemy wyróżnić min. zakłady prowadzące działalność w zakresie produkcji pierwotnej oraz dostaw bezpośrednich pieczarek i słońca przemyślowego, pakowania i znakowania przypraw, uprawy hydroponicznej warzyw sałatkowych, kapustnych i ziół oraz ich zbioru, pakowania, znakowania i dystrybucji, produkcji, pakowania i magazynowania świeżych warzyw. Wg rejestru zakładów zarejestrowanych jest 5 *innych* wytwórni

żywności. Skontrolowano 3 wytwórnie. W trakcie przeprowadzanych czynności kontrolnych nie stwierdzono uchybień natury sanitarnej.

Do badań mikrobiologicznych pobrano 3 próbki gotowych wyrobów. Zbadane próbki były o właściwej jakości zdrowotnej pod względem zbadanych parametrów.

Obiekty obrotu handlowego żywnością

Obiekty obrotu żywnością sklepy i hipermarkety. W dalszym ciągu pod szczególnym nadzorem znajdowały się obiekty z grupy wysokiego ryzyka (sklepy mięsne, stoiska mięsno-wędliniarskie, sklepy wielopowierzchniowe) oraz obiekty, w których w poprzednim roku wykazano nieprawidłowości, szczególnie sanitarno – higieniczne.

Według rejestru zakładów PPIS w Płońsku zarejestrowanych jest 401 sklepów spożywczych, w tym 21 hipermarketów.

W 2022 r. przeprowadzono ogółem 105 kontroli, w tym: 31 kontroli w super- i hipermarketach. W sklepach spożywczych w tym super- i hipermarketach wydano 15 decyzji administracyjnych. W 2022 r. zgłoszono do PPIS w Płońsku 8 wniosków o interwencję, dot. niewłaściwych warunków w obiektach żywnościowych oraz niewłaściwej jakości wprowadzanych do obrotu środków spożywczych, z czego rozpatrzono i załatwiono wszystkie.

W ubiegłym roku 19 podmiotów rozpoczęło działalność handlową, w związku z powyższym wydano 19 decyzji zatwierdzających zakład.

Do badań mikrobiologicznych pobrano w ramach urzędowej kontroli żywności 60 próbek. Zbadane próbki były o właściwej jakości zdrowotnej pod względem zbadanych parametrów.

W 2022 r. w sklepach spożywczych i supermarketach nałożono 8 mandatów karnych na kwotę 2600 zł. Przeprowadzono 8 interwencji dot. bieżącego stanu sanitarno – higienicznego, sprzedaży środków spożywczych po upływie terminu przydatności, niehigienicznej sprzedaży mięsa i wędlin, obecności gryzoni oraz niewłaściwej jakości żywności i nieoznakowanych środków spożywczych znajdującej się w obrocie handlowym. Ponadto, zgłoszenia dot. nierespektowania ogólnie przyjętego nakazu noszenia maseczek ochronnych przez pracowników oraz klientów, braku płynów do dezynfekcji rąk, niezachowania dystansu społecznego. Większość zgłoszeń okazała się bezzasadna. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono mandaty karne. Po uzyskaniu właściwego stanu sanitarno-higienicznego w obiektach zakończono postępowanie administracyjne.

Higiena personelu w obiektach była zadowalająca. Istniejące na naszym terenie sklepy o dużej powierzchni handlowej w większości to obiekty o dobrym stanie sanitarno-technicznym. W supermarketach prawidłowo i systematycznie prowadzona jest kontrola warunków transportu i przechowywania artykułów łatwo psujących się oraz zamrożonych. Środki transportu dostosowane były do asortymentu dostarczanych środków spożywczych i nie budziły zastrzeżeń natury sanitarnej.

W związku z występowaniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) prowadzono nadzór nad sprzedażą mięsa i jego przetworów-niezdobności nie stwierdzono. Decyzji zakazujących wprowadzenia do obrotu środka spożywczego nie wydawano.

W związku ze stwierdzonymi uchybienia i nieprawidłowości w zakresie wymagań sanitarno – technicznych i innych nieprawidłowości *wydano w powyższej grupie obiektów 21 decyzji administracyjnych.*

Pomimo, że stan sanitarny tej grupy obiektów na przestrzeni kilku lat utrzymuje się na podobnym poziomie, nadal powtarzają się następujące uchybienia:

- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników zatrudnionych w kontakcie z żywnością,
- pieczywo niezabezpieczone przed zanieczyszczeniem, przechowywane na kontuarze,
- sprzedaż żywności po upływie terminów przydatności do spożycia lub po upływie daty minimalnej trwałości,
- odpady komunalne składowane są w dużych ilościach,
- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń sklepowych i zaplecza,
- brak bieżącego porządku i czystości,
- półki regałów do pieczywa oraz półki regałów w sali sprzedaży zniszczone o powierzchni trudnej do utrzymania w czystości
- brudne ściany i sufity w sali sprzedaży oraz na zapleczu sklepu.

Obiekty ruchome i tymczasowe

Ogółem przeprowadzono 2 kontrole w tym 1 kontrolę interwencyjną, 1 kontrolę sprawdzającą. Zgodnie z rejestrem zakładów zarejestrowane jest 12 obiektów ruchomych i tymczasowych. Są to ruchome punkty sprzedaży i małej gastronomii oraz stragany. Ruchome punkty sprzedaży prowadzą sprzedaż na targowiskach, punkty małej gastronomii działają przy okazji festynów i innych tego typu imprez. Stragany funkcjonują również w zakresie sprzedaży owoców i warzyw.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 2 kontrole sanitarne interwencyjne z udziałem przedstawicieli Inspekcji Weterynaryjnej. Podczas kontroli stwierdzono niewłaściwie przechowywane jaja, brudny środek transportu, brak dokumentu potwierdzającego pochodzenie owoców i warzyw, brak umywalki do mycia rąk. W związku z powyższym na właściciela nałożono mandat karny w wysokości 200 zł.

Środki transportu

Zgodnie z rejestrem zakładów PPIS w Płońsku w 2022 roku zarejestrowano 21 środków transportu do przewozu żywności. Ogółem przeprowadzono 21 kontroli w związku ze złożonym wnioskiem przedsiębiorców o wpis do rejestru zakładów lub zatwierdzeniem firmy. Żywność przewożona jest w samochodach przystosowanych do transportu przez właścicieli zakładów produkujących żywność i wprowadzających do obrotu, oraz specjalistyczne firmy transportowe świadczące usługi transportowe. Środki transportu były oceniane pod kątem spełnienia wymagań sanitarno-higienicznych i zostały zatwierdzone jako środki transportu żywności w określonym zakresie. W ogólnej ocenie warunki przewozu żywności, szczególnie u producentów i w dużych obiektach obrotu detalicznego i hurtowego ulegają systematycznej poprawie. Zakłady posiadają na ogół własne środki transportu, prawidłowe, w dobrym stanie technicznym i są one przeznaczone wyłącznie do przewozu środków spożywczych. Posiadają decyzje zatwierdzające Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Płońsku.

Inne obiekty obrotu żywności

Zgodnie z rejestrem zakładów PPIS w Płońsku zarejestrowane są 4 inne obiekty obrotu żywnością oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. W tych obiektach przeprowadzono 4 kontrole tematyczne, w tym 1 kontrolę w związku ze złożonym wnioskiem o wpis do rejestru zakładów PPIS w Płońsku oraz 3 kontrole interwencyjne w ramach systemu RASFF.

6. OBIEKTY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO

Zakłady żywienia zbiorowego otwartego

Do obiektów żywienia zbiorowego zalicza się obiekty typu otwartego takie jak: restauracje, bary, kawiarnie, punkty małej gastronomii, gospodarstwa agroturystyczne, zakłady małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych. Zgodnie z rejestrem zakładów PPIS w Płońsku zarejestrowane są 103 zakłady żywienia zbiorowego otwartego. Ogółem do kontroli w roku 2022 zaplanowano 86 obiektów, a skontrolowano 53, w których stwierdzano nieprawidłowości dotyczące zarówno bieżącego stanu sanitarnego, jak i złego stanu technicznego tych zakładów. W ww. obiektach łącznie przeprowadzono 61 kontroli i rekontroli, w tym w 9 przypadkach były to kontrole interwencyjne. W ubiegłym roku wydano 20 decyzji administracyjnych zobowiązujących właścicieli do poprawy stanu technicznego pomieszczeń. Za stwierdzone nieprawidłowości w obiektach żywienia zbiorowego otwartego nałożono 10 mandatów na kwotę 4000 zł.

Ocenianą grupę ww. obiektów cechuje duża różnorodność pod względem zakresu prowadzonej działalności, wielkości pomieszczeń i jakości świadczonych usług od zakładów produkujących szeroki asortyment posiłków w pełnym zakresie (od surowców do gotowych dań), do punktów małej gastronomii oraz ruchomych punktów gastronomicznych oferujących dania typu fast food z gotowych półproduktów. Można wyodrębnić w tej grupie zakładów obiekty nowe, zbudowane od podstaw z przeznaczeniem do takiej działalności oraz obiekty zlokalizowane w istniejących budynkach, często starych, które zostały adaptowane. Najczęściej występujące nieprawidłowości odnotowywane w skontrolowanych zakładach podczas kontroli interwencyjnych to brak segregacji w magazynach, brak aktualnej dokumentacji lekarskiej, przetrzymywane w zamrażarce zamrożone potrawy, brak aktualnych zapisów dotyczących stosowania zasad dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej.

Ponadto, stwierdzono stary, zniszczony sprzęt produkcyjny, brak czystości i porządku w pomieszczeniach produkcyjnych. Za niewłaściwy stan sanitarny nałożono na właścicieli 4 mandaty karne w wysokości 1100,00 zł. Do oceny jakości tłuszczów smażalniczych za pomocą Oleotestów pobrano 2 próbki w zakładach gastronomii. Badanie wykonano za pomocą testów „OleoTest” pod kątem zawartości związków polarnych. Wynik był negatywny tj. nie stwierdzono obecności tych związków w tłuszczu w dwóch próbkach.

Podczas kontroli sanitarnej w zakładzie usług cateringowych oraz restauracji stwierdzono, że w obiektach prowadzona jest działalność gastronomiczna niezgodnie z wydaną przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Płońsku decyzją zatwierdzającą, a przedsiębiorcy nie złożyli wniosku o dokonanie zmian w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W związku z powyższym do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego skierowano 2 wnioski o nałożenie kary pieniężnej z uwagi na prowadzenie działalności bez zgody Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Płońsku. W dwóch przypadkach Mazowiecki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie nałożył karę pieniężną w wysokości 1000 zł.

Ponadto, najczęściej stwierdzanymi uchybieniami podczas kontroli zakładów żywienia zbiorowego otwartego w 2022 roku były:

- ściany i sufity brudne, zagrzybione w pomieszczeniach produkcyjnych i magazynowych,
- nieodpowiednie oświetlenie w pomieszczeniu szatni,
- niewłaściwe warunki przechowywania żywności, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych,
- brak prowadzonych na bieżąco zapisów w dokumentacji operacyjnej GHP/GMP oraz systemu HACCP,
- sporadycznie brak czystości i porządku w pomieszczeniach produkcyjnych, magazynowych i socjalnych,
- część sprzętu produkcyjnego, urządzeń o powierzchni częściowo uszkodzonej, zniszczonej trudnej do utrzymania w czystości,
- brak segregacji w urządzeniach chłodniczych potrawy gotowe przechowywane razem z surowcami.

Tabela 2. Pod nadzorem PPIS w Płońsku znajduje się 107 obiektów, w tym:

Przeprowadzono ogółem 32 kontrole i rekontrole. Podczas kontroli w skontrolowanych stołówkach szkolnych i przedszkolnych przeprowadzono ocenę jakościową jadłospisów. Stołówki szkolne oferowały obiady I i II daniowe, przygotowywane na miejscu lub dostarczane przez zewnętrzną firmę cateringową.

PPIS w Płońsku zalecał, aby w jadłospisach uwzględnić:

- odpowiednią liczbę porcji warzyw lub owoców we wszystkich posiłkach,
- wprowadzenie m.in. dwóch porcji produktów mlecznych we wszystkich dniach,
- rybę podawać min. 1 raz w tygodniu,
- rozważyć zamiennie stosowanie do kanapek margaryn miękkich, które sporządzane są na

bazie olejów roślinnych, zawierających jednonienasycone kwasy tłuszczowe,

- uwzględnić zalecane ilości używanego cukru i soli,
- wprowadzić do wszystkich posiłków porcję produktów zbożowych,
- wyeliminować stosowanie Vegety,
- zmniejszyć ilość smażonych potraw,
- ograniczyć podawanie przetworzonych produktów mięsnych, urozmaicić źródło białka,
- ograniczyć ilość słodkich przekąsek tj. ciastka,
- umieścić w jadłospisie informację o substancjach alergennych lub wywołujących reakcje nietolerancji.

W przypadku jadłospisów wymagających korekty wydano zalecenia mające na celu poprawę sposobu jakości żywienia, udzielano instruktażu i zobowiązywano podmioty prowadzące żywienie zbiorowe do podjęcia działań naprawczych.

W 2022 r skontrolowano również 10 zakładów usług cateringowych. Przeprowadzono ogółem 16 kontroli i rekontroli. Podczas kontroli stwierdzono uchybienia dotyczące nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń na zapleczu kuchennym oraz uchybienia dotyczące bieżącego stanu sanitarnego obiektu (urządzenia chłodnicze, wszystkie pomieszczenia oraz sprzęt produkcyjny brudno utrzymany), brak segregacji przechowywanych surowców. Brak wydzielonego miejsca do przechowywania opakowań transportowych, brak ciepłej wody do mycia rąk. W związku z powyższym za stwierdzone uchybienia ukarano mandatami karnymi w wysokości 1100 zł.

Podsumowanie i wnioski

Podczas kontroli sanitarnych przeprowadzanych w obiektach żywnościowo – żywieniowych szczególną uwagę zwracano na jakość zdrowotną produkowanej oraz wprowadzanej do obrotu żywności, warunki przechowywania żywności, szczególnie wymagającej przechowywania w warunkach chłodniczych, funkcjonowanie zasady traceability, prawidłowość przeprowadzania procesów technologicznych, higienę oraz stan zdrowia personelu.

Na przestrzeni ostatnich kilku lat nie stwierdza się długotrwałego pogorszenia stanu sanitarnego w nadzorowanych zakładach żywności i żywienia. W większości przypadków kontrolowane zakłady ocenione jako „zgodne” z wymaganiami. Jest to wynik działań podejmowanych przez właścicieli zakładów w zakresie sukcesywnej poprawy we wdrażaniu systemów samokontroli (GHP/GMP oraz

procedur opartych na zasadach systemu HACCP), a także realizacji zaleceń zawartych w wydanych decyzjach administracyjnych.

Najwięcej nieprawidłowości stwierdzono w obiektach obrotu żywnością, zakładach małej gastronomii i restauracjach. Ponadto, w 2022 roku 71 zakładów uzyskało decyzje zatwierdzające, w tym obiekty po modernizacji, co było wynikiem poprawy ich stanu sanitarno-technicznego.

Działania nadzоровe w zakresie oceny wdrożonych i stosowanych systemów kontroli właścicielskiej w obiektach produkcji i obrotu żywnością, a także w zakładach żywienia zbiorowego powinny być nadal prowadzone w celu zapewnienia dalszej poprawy bezpieczeństwa żywności. Coraz szerszym nadzorem należy obejmować producentów produkcji pierwotnej, głównie zajmujących się uprawą owoców miękkich z uwagi na zagrożenia wynikające z nieprzestrzegania zasad higieny na etapie zbioru, transportu, przechowywania owoców, co może skutkować przenoszeniem groźnych dla zdrowia patogenów.

Ponadto, należy kontynuować działania mające w celu objęcie nadzorem sanitarnym podmiotów produkcji pierwotnej, które nie dopełniły wymaganego przepisami prawa obowiązku rejestracji. W dalszym ciągu wzmożonych działań nadzorowych wymagają sklepy spożywcze, gdzie najczęściej stwierdza się w obrocie żywność po upływie daty minimalnej trwałości lub po terminie przydatności do spożycia i wpływają interwencje klientów na nieprawidłowości związane z przestrzeganiem higieny przy sprzedaży mięsa i wędlin.

Wzmocnionym nadzorem należy również objąć automaty do lodów, gdyż na przestrzeni ubiegłych lat stwierdzano niewłaściwą jakość zdrowotną lodów wyprodukowanych w tych obiektach.

W celu optymalizacji nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku współpracuje z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Płońsku w oparciu o porozumienie z dnia 16 października 2018 r. o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej na obszarze powiatu płońskiego. W oparciu o ww. dokument dwa razy do roku w porozumieniu z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Płońsku uaktualniane są listy zakładów objętych wspólnym nadzorem.

Zgodnie z zawartymi porozumieniami, w roku 2022 prowadzono m.in. działania nadzоровe w podległych obiektach, wymieniano listy obiektów nadzorowanych przez poszczególne inspekcje, przekazywano wyniki badań kwestionowanych produktów oraz informacje dotyczące naruszeń przepisów prawa w zakresie bezpieczeństwa żywności. W roku 2022 pod wspólnym nadzorem

Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Weterynaryjnej pozostawały dwa obiekty: zakład magazynowania mięsa i warzyw oraz zakład cateringowy przygotowujący posiłki z wykorzystaniem produktów pochodzenia zwierzęcego i roślinnego.

W związku z wystąpieniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) kontynuowano kontrole na terenie targowisk w zakresie nadzoru nad sprzedażą mięsa (legalnością jego pochodzenia oraz identyfikowalnością i możliwością śledzenia). Zakres kontroli obejmował przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące warunków przechowywania i sprzedaży żywności, w tym identyfikowalności (traceability) możliwości zidentyfikowania każdego przedsiębiorstwa, od którego otrzymano mięso i produkty mięsne, w tym wymaganej dokumentacji towarzyszącej dostawie, posiadania systemów i procedur HACCP oraz GHP i GMP umożliwiających udostępnienie na żądanie właściwego organu kontrolnego.

W 2022 roku przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Płońsku przeprowadzili 4 kontrole, wspólnie z organami Inspekcji Weterynaryjnej.

W omawianym 2022 roku zarejestrowano dwa ogniska epidemiczne zakażenia pokarmowego o etiologii *Salmonella Enteritidis*. Zarejestrowano ogółem 4 przypadki salmonellozy – zatrucia pokarmowego wywołanego przez pałeczki z grupy *Salmonella*. Jest to wzrost w stosunku do roku poprzedniego. Należy domniemać, że przyczyną zatrucia pokarmowego była zbyt krótka obróbka termiczna w wysokiej temperaturze jaj kurzych (żółtko jaj o konsystencji płynnej). W przypadku zachorowań u mężczyzn, dwóch pacjentów hospitalizowanych było w Szpitalu w Płocku, jeden hospitalizowany był w Płońsku. Natomiast jedna pacjentka (kobieta) hospitalizowana była w Szpitalu w Płońsku, jedna osoba (dziecko) leczone było ambulatoryjnie.

7. JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŻYWNOSCI

Nadzór nad jakością środków spożywczych sprawowany jest poprzez systematyczną kontrolę jakości zdrowotnej produktów wprowadzanych do obrotu. W 2022 r. pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności oraz monitoringu 181 próbek żywności. Były to działania wynikające z realizacji ogólnego planu poboru próbek określonego przez Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego na podstawie wskazań Głównego Inspektora Sanitarnego oraz w przypadku podejrzenia niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych i interwencji od konsumentów wpływających do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej mikrobiologicznych, obecności metali ciężkich, pozostałości pestycydów, mykotoksyn, oraz badań w kierunku organoleptyki. Ogólnie z pobranych 181 próbek zakwestionowanych zostało 5, co stanowi 2,8%.

8. OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY

Zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczona do spożycia

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Płońsku w 2022 roku znajdowało się 30 wodociągów publicznych oraz 4 indywidualne ujęcia wody.

Tabela 3. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na koniec 2022 roku

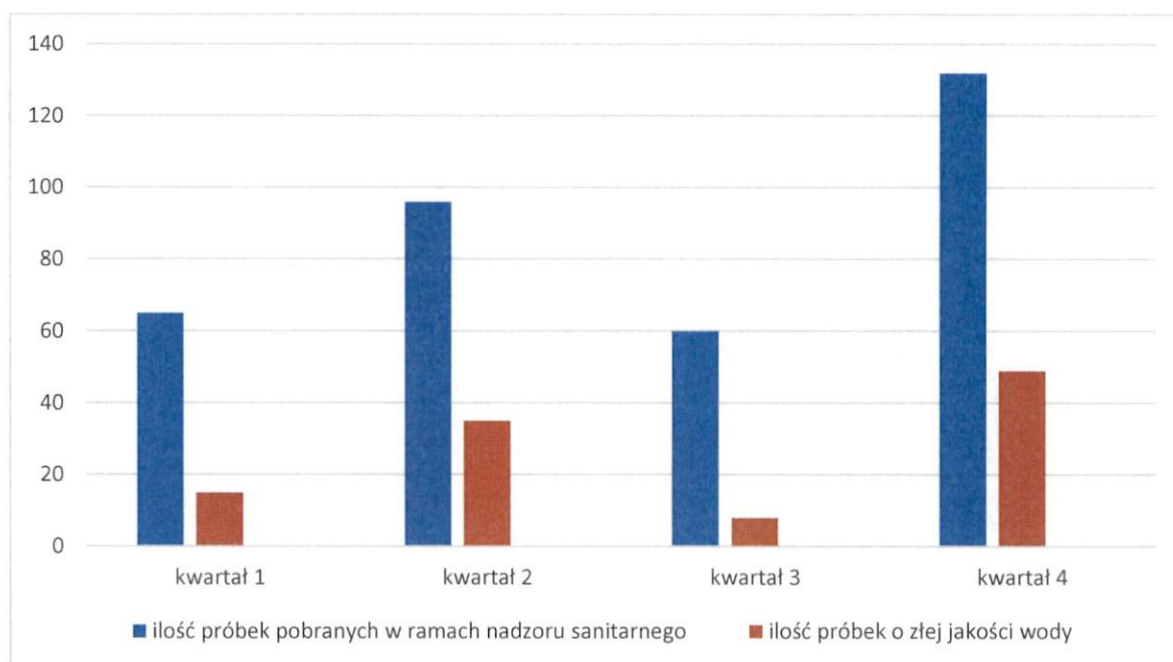
		według ewidencji w danym roku	w tym skontrolowanych	odpowiadającą wymaganiom	liczba ludności zaopatrywanej w wodę odpowiadającą wymaganiom
0		1	2	3	7
A. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę - ogółem		1	30	30	92,625
Wodociągi o produkcji [m ³ /d]	≤100	2	2	2	1,432
	101 - 1000	3	26	26	63,493
	1001 - 10000	4	2	2	27,770
	10001 - 100000	5	0	0	0
	>100001	6	0	0	0
B. Inne podmioty zaopatrujące w wodę		7	4	2	0,615

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę dla 92695,00 ludności powiatu płońskiego są wodociągi publiczne. Na terenie powiatu funkcjonuje 30 wodociągów publicznych, w tym 22 wodociągi wyposażone w urządzenia uzdatniające (odżelaziacze, odmanganiacze, chloratory). W pozostałych 8. wodociągach jest jednostopniowy proces uzdatniania wody (odżelazianie, chlorowanie).

Ujęcia wody wszystkich wodociągów oparte są na studniach głębinowych.

Oceny stanu zaopatrzenia w wodę mieszkańców powiatu płońskiego dokonano w oparciu o analizę uzyskanych wyników badań laboratoryjnych, wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej przez producentów wody oraz uwzględniając badania próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowych przez PPIS w Płońsku z uzgodnionych punktów zgodności/monitoringowych urządzeń wodociągowych.

Wykres 14. Zestawienie liczby próbek wody pobranych do badań laboratoryjnych w roku 2022

Miasto Płońsk i 4 miejscowości w gminie Płońsk (Strachówko, Poświętne, Brody, Szerominek).

Mieszkańcy Płońska oraz mieszkańcy 4. miejscowości gminy Płońsk byli zaopatrywani w wodę z wodociągu publicznego Płońsk, o produkcji wody w zakresie 1001-10000 m³/d. PPIS w Płońsku na bieżąco wydawał okresowe oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dostarczanej przez ww. wodociąg. Jakość wody odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017 poz. 2294).

Gmina Płońsk zaopatrywana była w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z 3. wodociągów publicznych objętych stałym monitoringiem jakości wody:

- 1) wodociąg publiczny Cholewy o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 15. miejscowości gminy Płońsk. Jakość wody w 2022 r. odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- 2) wodociąg publiczny Szerominek o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 16. miejscowości gminy Płońsk oraz mieszkańców ulicy Granicznej miasta Płońsk. W dniach od 20 do 26 października 2022 r. PPIS w Płońsku stwierdził brak przydatności wody do spożycia ze względu na ponadnormatywną wartość bakterii grupy coli. Po przeprowadzeniu działań naprawczych i ponownych badaniach próbek wody wydano decyzję stwierdzającą przydatność wody do spożycia. Jakość wody w pozostałych miesiącach 2022 r. odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- 3) wodociąg publiczny Krępica o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 13. miejscowości gminy Płońsk. W dniach 25 sierpnia do 30 września 2022 r. stwierdzono ponadnormatywną wartość parametru fizykochemicznego (mętność). Działania naprawcze doprowadziły do poprawy jakości wody. W pozostałych miesiącach 2022 r. jakość wody w ww. wodociągu odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Miasto i gmina Raciąż. Mieszkańcy miasta Raciąż i 21 miejscowości gminy Raciąż zaopatrywani byli w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z wodociągu publicznego Raciąż o produkcji w zakresie 1001-10000 m³/d.

W okresie od 20 czerwca do 11 lipca 2022 r. stwierdzono w wodzie ponadnormatywną wartość parametru fizykochemicznego (barwa). Działania naprawcze doprowadziły do poprawy jakości wody. W pozostałych miesiącach 2022 r. jakość wody produkowanej odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Gmina Baboszewo zaopatrywana była w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z 2. wodociągów publicznych objętych stałym monitoringiem jakości wody:

- 1) wodociąg publiczny Baboszewo o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 4. miejscowości gminy Baboszewo. Parametry

jakości wody produkowanej w 2022 r. odpowiadały wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

- 2) wodociąg publiczny Cieszkowo Kolonia o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 38. miejscowości gminy Baboszewo, Arcelina (posesja od Arcelin 71 do posesji Arcelin 84) w gminie Płońsk oraz mieszkańców Kozolina (posesja od Kozolin 18 do posesji Kozolin 21) w gminie Raciąż.

W okresie od 15 września do 29 września 2022 r. mieszkańcy korzystali z wody o warunkowej przydatności do spożycia ze względu na przekroczenie wskaźnika mikrobiologicznego - bakterii grupy coli. Natomiast od dnia 29 września do 21 października 2022 r. PPIS w Płońsku stwierdził brak przydatności wody do spożycia ze względu na przekroczenia parametrów mikrobiologicznych, t.j. bakterii grupy coli, Escherichii coli, enterokoków kałowych.

Ponadto, w dniach 20 października do 18 listopada 2022 r. stwierdzono ponadnormatywną wartość parametru mikrobiologicznego (ogólna liczba mikroorganizmów). Po przeprowadzeniu działań naprawczych i kolejnych badaniach próbek wody, stwierdzono przydatność wody do spożycia. W pozostałych miesiącach 2022 r. jakość wody produkowanej odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Miasto i Gmina Czerwińsk nad Wisłą zaopatrywane były w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z 5. wodociągów publicznych objętych stałym monitoringiem jakości wody:

- 1) wodociąg publiczny Goławin o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 13 miejscowości gminy Czerwińsk nad Wisłą. Jakość wody w 2022 roku odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- 2) wodociąg publiczny Komsin o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców miasta Czerwińsk nad Wisłą oraz 8 miejscowości gminy Czerwińsk nad Wisłą. W dniach od 21 stycznia do 1 lutego 2022 r. stwierdzono w wodzie ponadnormatywną wartość parametru mikrobiologicznego (bakterie grupy coli). Po przeprowadzeniu działań naprawczych i powtórnych badaniach próbek wody, stwierdzono przydatność wody do spożycia. W pozostałych miesiącach 2022 r. jakość wody odpowiadała wymaganiom rozporządzenia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- 3) wodociąg publiczny Nieborzyn o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 10. miejscowości gminy Czerwińsk nad Wisłą oraz miejscowość Kębtowice w gminie Naruszewo (2 przyłącza). W dniach od 13 października 2022 r. do

28 października 2022 r. stwierdzono ponadnormatywne wartości parametrów fizykochemicznych (chrom, nikiel, żelazo). Działania naprawcze doprowadziły do poprawy jakości wody. W pozostałych miesiącach 2022 r. jakość wody odpowiadała wymaganiom rozporządzenia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

- 4) wodociąg publiczny Raszewo Dworskie o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 8. miejscowości gminy Czerwińsk nad Wisłą oraz część miejscowości Kobylniki w gminie Wyszogród. W dniach 8 sierpnia do 30 sierpnia 2022 r. w wyniku badań laboratoryjnych wody stwierdzono ponadnormatywne wartości parametrów fizykochemicznych (mętność i żelazo). Działania naprawcze doprowadziły do poprawy jakości wody. W pozostałych miesiącach 2022 r. jakość wody odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- 5) wodociąg publiczny Wychódź o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 2. miejscowości gminy Czerwińsk nad Wisłą. Jakość wody w tym wodociągu odpowiadała w 2022 r. wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Gmina Dzierżążnia zaopatrywana była w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z 2. wodociągów publicznych objętych stałym monitoringiem jakości wody:

- 1) wodociąg publiczny Kucice o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 7. miejscowości gminy Dzierżążnia oraz 3. miejscowości gminy Naruszewo. Jakość wody w tym wodociągu w 2022 roku odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- 2) wodociąg publiczny Sarnowo o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 22. miejscowości gminy Dzierżążnia. W dniach 08 – 13 czerwca 2022 r. obowiązywał brak przydatności wody do spożycia z tego wodociągu, ze względu na ponadnormatywną wartość bakterii grupy coli. Natomiast od 13 czerwca do 23 czerwca 2022 r. mieszkańcy korzystali z wody o warunkowej przydatności do spożycia ze względu na ponadnormatywną wartość parametru bakterii grupy coli. Po przeprowadzeniu działań naprawczych i ponownych badaniach próbek wody, stwierdzono przydatność wody do spożycia. W pozostałych miesiącach 2022 r. parametry jakości wody odpowiadały wymaganiom.

Gmina Joniec zaopatrywana była w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z 1. wodociągu publicznego objętego stałym monitoringiem jakości wody:

- 1) wodociąg publiczny Popielżyn Zawady o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 16. miejscowości gminy Joniec oraz 1. miejscowość gminy Nasielsk. Jakość wody w ww. wodociągu w 2022 roku odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Gmina Naruszewo zaopatrywana była w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z 5. wodociągów publicznych objętych stałym monitoringiem jakości wody:

- 1) wodociąg publiczny Naruszewo o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 16 miejscowości gminy Naruszewo. W dniach 17 – 24 lutego 2022 r. stwierdzono ponadnormatywną wartość parametru fizykochemicznego (mangan). Działania naprawcze doprowadziły do poprawy jakości wody. W pozostałych miesiącach 2022 roku jakość wody odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- 2) wodociąg publiczny Potyry o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 12. miejscowości gminy Naruszewo. Jakość wody w tym wodociągu w 2022 roku odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- 3) wodociąg publiczny Nacpolsk o produkcji do 100 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 3. miejscowości gminy Naruszewo i 1. miejscowości gminy Wyszogród. W dniach 1 – 4 kwietnia 2022 r. stwierdzono ponadnormatywne wartości parametrów mikrobiologicznych (bakterie grupy coli i ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C). Działania naprawcze doprowadziły do poprawy jakości wody. W pozostałych miesiącach 2022 roku parametry jakości wody były zgodne z rozporządzeniem w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- 4) wodociąg publiczny Pieścidła o produkcji wody w zakresie od 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 5. miejscowości gminy Naruszewo. W dniach 16 marca – 12 maja, 28 września – 24 listopada oraz w dniach 07 – 15 grudnia 2022 r. odbiorcy korzystali z wody o warunkowej przydatności do spożycia w zakresie wskaźnika mikrobiologicznego (bakterie grupy coli). W dniach 24 listopada - 7 grudnia 2022 r. PPIS w Płońsku stwierdził brak przydatności wody do spożycia w zakresie wskaźnika mikrobiologicznego, ponadnormatywnej wartości bakterii grupy coli. PPIS w Płońsku prowadził w tej sprawie postępowanie administracyjne. W celu uzyskania wymaganej jakości wody z wodociągu publicznego Pieścidła, Zakład Usług Wodnych dla Potrzeb Rolnictwa w Mławie

prowadził działania naprawcze polegające na dezynfekcji wody (chlorowanie) oraz płukaniu sieci wodociągowej.

- 5) wodociąg publiczny Łazęki o produkcji wody do 100 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 5. miejscowości gminy Naruszewo. W dniach od 28 września do 3 października 2022 r. obowiązywał brak przydatności wody do spożycia ze względu na ponadnormatywną wartość bakterii grupy coli, natomiast w dniach 07 – 14 października 2022 r. odbiorcy korzystali z wody o warunkowej przydatności do spożycia w zakresie wskaźnika mikrobiologicznego (bakterie grupy coli). Po przeprowadzeniu działań naprawczych i ponownych badaniach próbek wody, uznano wodę jako przydatną do spożycia. Jednak już od 8 listopada do 5 grudnia 2022 r. stwierdzono ponadnormatywną wartość parametru mikrobiologicznego (ogólna liczba mikroorganizmów). Działania naprawcze doprowadziły do poprawy jakości wody. W pozostałych miesiącach 2022 roku parametry jakości wody były zgodne z rozporządzeniem w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Gmina Nowe Miasto zaopatrywana była w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z 2. wodociągów publicznych objętych stałym monitoringiem jakości wody:

- 1) wodociąg publiczny Gościmin Wielki o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 25. miejscowości gminy Nowe Miasto oraz mieszkańców 9. miejscowości w gminie Sońsk. Jakość wody w tym wodociągu w 2022 roku odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- 2) wodociąg publiczny Nowe Miasto o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 3. miejscowości gminy Nowe Miasto. Jakość wody w 2022 roku odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Miasto i Gmina Sochocin zaopatrywane były w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z 2. wodociągów publicznych objętych stałym monitoringiem jakości wody:

- 1) wodociąg publiczny Rzy o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców miasta Sochocin oraz 17. miejscowości w gminie Sochocin. W dniach 14 kwietnia 2022 r. – 6 maja 2022 r. oraz w dniach 10 sierpnia 2022 r. - 26.08.2022 r. mieszkańcy korzystali z wody o warunkowej przydatności do spożycia ze względu na ponadnormatywną wartość parametru bakterii grupy coli. Po przeprowadzeniu

działań naprawczych i ponownych badaniach próbek wody, stwierdzono przydatność wody do spożycia. Jakość wody w pozostałych miesiącach 2022 r. odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

- 2) wodociąg publiczny Smardzewo o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 10. miejscowości gminy Sochocin. W dniach 10 – 21 listopada 2022 r. stwierdzono ponadnormatywną wartość parametru mikrobiologicznego (bakterie grupy coli). Działania naprawcze doprowadziły do poprawy jakości wody i stwierdzenia przydatności do spożycia. Woda z ww. wodociągu w pozostałych miesiącach 2022 r. odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Gmina Raciąż zaopatrywana była w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z 4 wodociągów publicznych objętych stałym monitoringiem jakości wody:

- 1) wodociąg publiczny Gralewo o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 18. miejscowości gminy Raciąż. Jakość wody w 2022 r. odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- 2) wodociąg publiczny Koziebrody o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 14. miejscowości gminy Raciąż. W dniach 21 kwietnia– 12 maja 2022 r. obowiązywała warunkowa przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi ze względu na ponadnormatywną wartość bakterii grupy coli. Po przeprowadzeniu działań naprawczych i ponownych badaniach próbek wody wydano decyzję stwierdzającą przydatność wody do spożycia. Jakość wody w pozostałych miesiącach 2022 roku odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- 3) wodociąg publiczny Unieck o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 5. miejscowości gminy Raciąż. W dniach 30 czerwca – 06 lipca 2022 r. stwierdzono ponadnormatywną wartość parametru fizykochemicznego (mętność) oraz parametru mikrobiologicznego (bakterie grupy coli). Działania naprawcze doprowadziły do poprawy jakości wody i stwierdzenia przydatności do spożycia. Jakość wody w pozostałych miesiącach 2022 roku odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

- 4) wodociąg publiczny Szczepkowo o produkcji w zakresie od 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 9. miejscowości gminy Raciąż. Jakość wody w ww. wodociągu w 2022 roku odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Gmina Załuski zaopatrywana była w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z 2. wodociągów publicznych objętych stałym monitoringiem jakości wody:

- 1) wodociąg publiczny Kroczewo o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 10. miejscowości gminy Załuski. Parametry jakości wody w 2022 roku odpowiadały wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- 2) wodociąg publiczny Szczytno o produkcji wody w zakresie 100-1000 m³/d, który zaopatruje w wodę mieszkańców 23. miejscowości gminy Załuski oraz 1. miejscowości w gminie Joniec. W dniach 10 marca 27 kwietnia 2022 r. stwierdzono ponadnormatywną wartość parametru fizykochemicznego (żelazo). Działania naprawcze doprowadziły do poprawy jakości wody. W pozostałych miesiącach 2022 roku jakość wody odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Wykres 15. Jakość wody w wodociągach publicznych powiatu płońskiego w ciągu 2022 roku

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę jest zadaniem własnym gminy, realizowanym przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne ma obowiązek zapewnić zdolność posiadanych urządzeń wodociągowych do realizacji dostaw wody w dostatecznej ilości, pod odpowiednim ciśnieniem i o wymaganej jakości. Ma także zapewnić ciągłość i niezawodność świadczonych usług.

9. OCENA OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Obiekty użyteczności publicznej

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku, w ramach sprawowania nadzoru nad warunkami higieny środowiska, realizuje następujące zadania z zakresu zdrowia publicznego:

- nadzoruje stan sanitarny urządzeń służących do zaopatrywania ludności w wodę przeznaczoną do spożycia,
- ocenia jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- ocenia jakość wody na pływalniach i jakość wody w kąpielisku,
- nadzoruje warunki sanitarno-higieniczne obiektów użyteczności publicznej,
- prowadzi nadzór nad miejscami chowania zmarłych, w tym wydaje zezwolenia dotyczące ekshumacji zwłok i szczątków ludzkich,
- wydaje opinie dotyczące przeprowadzenia imprez masowych oraz regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie gmin.

W 2022 roku pod nadzorem PPIS w Płońsku znajdowały się 394 obiekty użyteczności publicznej.

Wyszczególnienie	Liczba urządzeń i obiektów skontrolowanych				
	według ewidencji na 31 XII	ogółem	ze stwierdzonym złym stanem		
			higieniczno-sanitarnym i technicznym	tylko higieniczno-sanitarnym	tylko technicznym
Zakłady fryzjerskie	87	31	-	-	-
Zakłady kosmetyczne	61	48	-	-	-
Zakłady tatuażu	1	1	-	-	-
Zakłady odnowy biologicznej	14	5	-	-	-
Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu	10	8	-	-	-
Ustępy publiczne i ogólnodostępne	10	4	-	-	-
Pływalnie kryte, odkryte i mieszane	3	2	-	-	-
Hotele i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie	20	17	-	-	-
Tereny rekreacyjne	46	20	-	-	-
Cmentarze	27	5	-	-	-
Domy przedpogrzebowe	6	6	-	-	-
Podmioty lecznicze, szpitale	9	5	-	-	-
Inne obiekty	65	18	-	-	-
Zakłady karne i areszty śledcze	1	1	-	-	-
Ogółem	360	172	-	-	-

Ustępy publiczne

W ewidencji obiektów będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Płońsku, na terenie miasta Płońsk znajduje się 5 ustępów publicznych i 5 ustępów ogólnodostępnych. Podczas kontroli nie stwierdzano uchybień higienicznych. Skontrolowano 4 obiekty (4 kontrole).

Domy pomocy społecznej i placówki zapewniające całodobową opiekę

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Płońsku w 2022 roku znajdowały się:

- 3 zakłady opiekuńczo-lecznicze,
- 1 dom pomocy społecznej,
- 3 obiekty zapewniające całodobową opiekę
- 1 obiekt zapewniający całodobowe świadczenie zdrowotne.

W 2022 roku skontrolowano:

- 1 dom pomocy społecznej, w którym przeprowadzono 4 kontrole,
- 1 placówkę zapewniającą całodobową opiekę, w której przeprowadzono 4 kontrole,
- 2 zakłady opiekuńczo-lecznicze, w których przeprowadzono 6 kontrole,
- 1 placówkę zapewniającą całodobowe świadczenia zdrowotne, w której przeprowadzono 4 kontrole.

Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-higieniczny skontrolowanych obiektów w 2022 r. utrzymywał się na dobrym poziomie, podobnie jak w 2021 roku.

Obiekty hotelarskie

Na terenie powiatu płońskiego funkcjonuje:

- 9 hoteli,
- 2 pensjonaty,
- 9 obiektów w których świadczone są usługi hotelarskie.

W roku 2022 skontrolowano:

- 9 obiektów hotelarskich skategoryzowanych, w których przeprowadzono 10 kontrole.
- 8 obiektów świadczących inne usługi hotelarskie, w których przeprowadzono 10 kontrole.

Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-higieniczny obiektów hotelarskich i innych obiektów świadczących usługi hotelarskie utrzymuje się na tym samym dobrym poziomie, podobnie jak w 2021 roku.

Zarządzający hotelami lub innymi obiektami noclegowymi, dbając o bezpieczeństwo pracowników i gości w dobie epidemii, postępowali zgodnie z wytycznymi opracowanymi na podstawie rekomendacji Głównego Inspektora Sanitarnego.

*Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu
oraz zakłady świadczące więcej niż jedną usługę*

Na terenie podległym Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Płońsku znajduje się:

- 87 zakładów fryzjerskich – skontrolowano 31 zakładów, przeprowadzono 31 kontroli. Należy zaznaczyć, że ogólny stan sanitarny zakładów fryzjerskich utrzymuje się na dobrym poziomie podobnie jak w 2021 roku,
- 61 gabinetów kosmetycznych – skontrolowano 48 gabinetów, przeprowadzono 49 kontroli. Ogólny stan sanitarny zakładów kosmetycznych utrzymuje się na dobrym poziomie,
- 14 zakładów odnowy biologicznej – skontrolowano 5 obiektów, przeprowadzono 5 kontroli,
- 1 zakład tatuażu – skontrolowano 1 obiekt, przeprowadzono 1 kontrolę,
- 10 zakładów świadczących więcej niż jedną usługę - skontrolowano 8 zakładów, w których przeprowadzono 8 kontroli.

W zakładach tych nie stwierdzono uchybień. Należy zaznaczyć, że w stosunku do 2021 roku, ogólny stan sanitarny zakładów poprawił się. Właściciele zakładów stosowali się do obowiązujących wytycznych, dotyczących zachowania odpowiednich warunków pracy w dobie epidemii Covid-19.

Zakłady pogrzebowe

W ewidencji obiektów będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Płońsku znajduje się 6 zakładów pogrzebowych, wszystkie zostały skontrolowane.

Właściciele zakładów pogrzebowych prowadzili kompleksowe działania przeciwepidemiczne, które dostosowane były do etapu stanu epidemii. Przestrzegali wdrożonych procedur w celu zwiększenia bezpieczeństwa klientów i pracowników.

Cmentarze

W 2022 roku pod nadzorem sanitarnym Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Płońsku objętych było:

- 27 cmentarzy,
- skontrolowano 5 cmentarzy, w których przeprowadzono 9 kontroli.

Zgoda PPIS w Płońsku w 2022 r. na dokonanie ekshumacji:

- 56 decyzji dotyczących wyrażenia zgody na dokonanie ekshumacji zwłok i szczątków na wniosek osób uprawnionych.

Zakres kontroli obejmował: utrzymanie porządku, wykonywanie wszelkich prac związanych z ogrodzeniem, zagospodarowaniem i utrzymaniem terenu cmentarza, właściwą gospodarką odpadami komunalnymi. Sprawowanie nadzoru nad czynnościami przygotowania grobu (miejsca spoczynku) i uporządkowania otoczenia grobu po czynnościach związanych z pochówkiem lub ekshumacją.

Inne obiekty

Z grupy innych obiektów użyteczności publicznej skontrolowano **18** obiektów w tym:

- hale sportowe,
- apteki,
- parkingi,
- stacje paliw,
- targowisko,
- sale zabaw,
- lodowisko
- zakład karny.

W tej grupie obiektów nie stwierdzono uchybień sanitarnych. Osoby odpowiedzialne za dany obiekt użyteczności publicznej przestrzegali właściwych wytycznych i procedur obowiązujących w trakcie trwania epidemii Covid-19, które były adekwatne do zakresu prowadzonego rodzaju działalności gospodarczej.

Pływalnie Kryte

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Płońsku w 2022 roku znajdowały się 3 całoroczne, kryte pływalnie. Woda basenowa poddawana jest procesom dezynfekcji. W 2022 roku właściciele obiektów wykonali badania wody basenowej z częstotliwością zgodną z rozrządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2019 roku w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. 2015 r. poz. 2016, z późn. zm.).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku wydał:

- 103 oceny jakości wody basenowej, w tym 7 ocen o nieprzydatności i 96 ocen stwierdzających przydatność wody do kąpieli.

Oceny roczne stwierdzały przydatność wody do kąpieli w 2022 roku. Przeprowadzono 2 kontrole w ww. obiektach.

Kąpielisko

W sezonie letnim 2022 r. w powiecie płońskim funkcjonowało jedno kąpielisko „Zalew Nowomiejski” w Nowym Mieście. Woda w kąpielisku w sezonie letnim trwającym od 25 czerwca do 28 sierpnia 2022 r., była oceniana jako przydatna do kąpieli i spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019 r. poz. 255).

W trakcie trwania sezonu kąpielowego przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną obiektu, która nie wykazała uchybień. Terminy poboru próbek wody do badań laboratoryjnych były rozłożone równomiernie w czasie, ze względu na konieczność zagwarantowania bezpieczeństwa zdrowotnego osób kąpiących się. Dokonano również 2 ocen wizualnych wody w kąpielisku pod kątem występowania zanieczyszczeń niekorzystnie wpływających na jakość wody i stanowiących zagrożenie zdrowia kąpiących się osób.

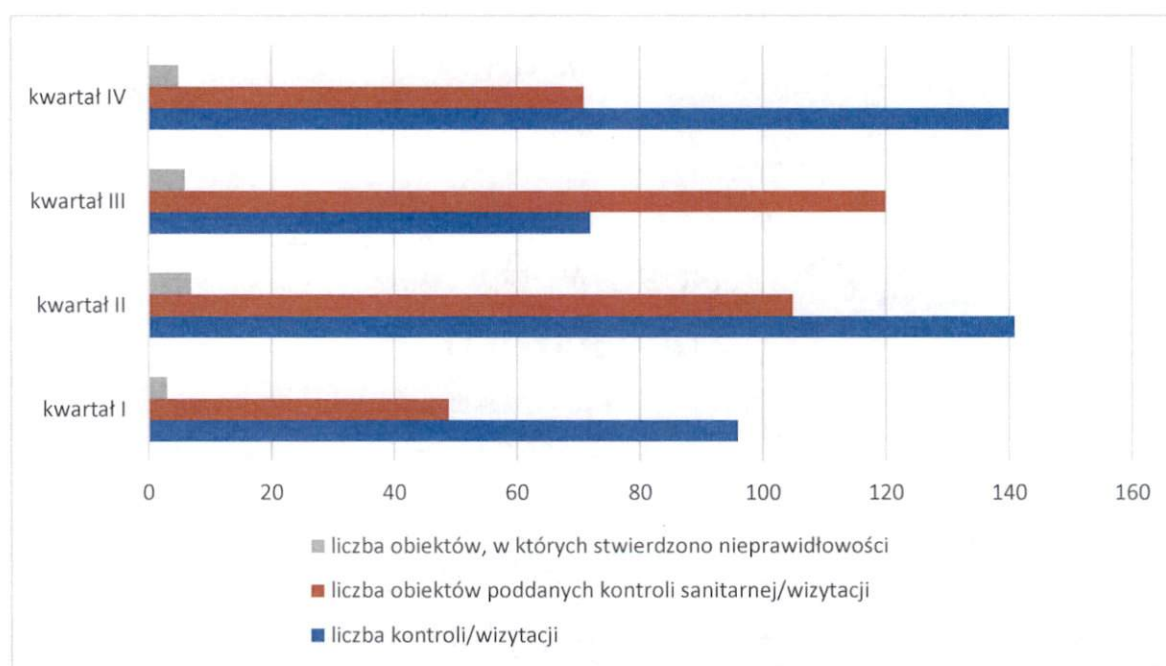
W roku 2022 PPIS w Płońsku wydał łącznie:

- 7 bieżących ocen jakości wody, w tym 2 o nieprzydatności wody do kąpeli z uwagi na krótkotrwałą obecność zakwitów sinic.

Ogółem, w obiektach zaopatrujących ludność w wodę do spożycia oraz w obiektach użyteczności publicznej PPIS w Płońsku w ramach nadzoru podjął następujące działania:

- przeprowadził 497 kontroli sanitarnych,
- wydał 139 komunikatów dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- wydał 162 oceny jakości wody,
- pobrał 353 próbki wody do badań laboratoryjnych w ramach nadzoru sanitarnego.

Wykres 16. Zestawienie kontroli z zakresu higieny środowiska w roku 2022

Podsumowanie działalności kontrolo-represyjnej - wydano:

- 109 decyzji merytorycznych
- 9 opinii sanitarnych,

- 14 decyzji płatniczych, w związku ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano opłaty za badania i inne czynności wykonywane przez organy PIS,
- 0 mandatów karnych.

10. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

Zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 338) Inspekcja jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w tym m. in. poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny procesów nauczania i wychowania, a także higieny wypoczynku i rekreacji.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Płońsku znajduje się 121 obiektów nauczania i wychowania, w tym:

- 4 żłobki i 2 kluby dziecięce,
- 27 przedszkoli i 3 punkty przedszkolne,
- 37 szkół podstawowych,
- 2 licea ogólnokształcące,
- 2 szkoły specjalne,
- 1 szkoła policealna,
- 7 zespołów szkół,
- 2 placówki kształcenia ustawicznego,
- 1 niepubliczna szkoła wyższa,
- 5 placówek z pobytem całodobowym, w tym 2 ośrodki szkolno – wychowawcze i 3 placówki opiekuńczo - wychowawcze,
- 4 placówki wsparcia dziennego (świetlice),
- 4 placówki wychowania pozaszkolnego.

oraz w roku 2022 - 20 placówek wypoczynku, w tym 16 letniego i 4 zimowego.

W 2022 r. w Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Płońsku zewidencjonowano:

- 101 obiektów stałych,
- 20 sezonowych (placówki wypoczynku zimowego - 4 i letniego -16).

W roku 2022 skontrolowano:

- 82 obiekty stałe (81,2% zewidencjonowanych obiektów stałych),
- 12 turnusów wypoczynku (60% turnusów znajdujących się w bazie MEN).

W placówkach nauczania i wychowania oraz wypoczynku przeprowadzono łącznie :

- 116 kontroli.

W porównaniu do roku 2021 uległa zmianie liczba placówek stałych nadzorowanych przez pion Higieny Dzieci i Młodzieży, zlikwidowano:

- 1 niepubliczne przedszkole,
- 1 liceum ogólnokształcące dla dorosłych.

Wyniki kontroli:

- W 5 placówkach stwierdzono uchybienia dotyczące stanu technicznego (zniszczone nawierzchnie podłóg w salach, brudne ściany i sufity, zniszczona stolarka drzwiowa), w związku z czym wszczęto postępowanie administracyjne,
- W ramach prowadzonego postępowania administracyjnego wydano 5 decyzji administracyjnych i 5 decyzji płatniczych na łączną kwotę 896,40 PLN,
- Wyegzekwowano 1 decyzję w związku z usunięciem nieprawidłowości w niej zawartych. W pozostałych decyzjach termin usunięcia uchybień dotyczy 2023 roku.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku w roku 2022 wydał 2 opinie sanitarne w celach rejestracji działalności, w tym:

- 1 dla żłobka (w formie decyzji, w związku z uruchomieniem dodatkowej sali żłobkowej),
- 1 dla przedszkola, które zostało przeniesione do nowo wybudowanego budynku.

W związku z epidemią COVID - 19 wydano 120 opinii o czasowym zawieszeniu zajęć stacjonarnych, w tym dla: żłobków/klubów dziecięcych - 2, przedszkoli - 17, szkół podstawowych - 57, szkół specjalnych – 2, liceów ogólnokształcących - 8, zespołów szkół - 28, specjalnych ośrodków szkolno – wychowawczych - 6.

Warunki techniczne i porządkowe placówek nauczania i wychowania

W roku 2022 w trakcie przeprowadzanych kontroli sanitarnych nie stwierdzono rażących uchybień natury bieżącego stanu sanitarnego w obiektach nauczania i wychowania.

W 5 placówkach stwierdzono uchybienia dotyczące stanu technicznego (w 4 szkołach podstawowych i 1 specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym). Uchybienia dotyczyły stanu technicznego ścian, podłóg i stolarki drzwiowej w ciągach komunikacyjnych, salach lekcyjnych i pracowniach komputerowych, toaletach i pomieszczeniach do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W roku 2022 uległa zmianie infrastruktura 1 żłobka (dostosowano i urządzono dodatkową salę dla grupy żłobkowej), 1 niepublicznego przedszkola (przeniesiono do nowego budynku wybudowanego dla potrzeb przedszkola), 5 szkół podstawowych (w 1 szkole dobudowano halę sportową i dodatkowe sale lekcyjne, w 1 szkole specjalnej urządzono dodatkowe sale zajęć dla uczniów, w 1 boisko sportowe i w 3 urządzono i wyposażono place zabaw dla dzieci).

W 10 placówkach na terenie powiatu płońskiego przeprowadzono remonty generalne (w 7 szkołach podstawowych, 1 liceum ogólnokształcącym i w 2 zespołach szkół). Remonty polegały na termomodernizacji budynku szkoły (ocieplenie ścian i dachu, wymiana rynien, położenie nowych tynków zewnętrznych), montażu paneli fotowoltaicznych, wymianie instalacji centralnego ogrzewania wraz z grzejnikami, wymianie instalacji elektrycznej i oświetlenia, wymianie drzwi wewnętrznych i zewnętrznych, malowaniu ścian i sufitów we wszystkich pomieszczeniach, kapitalnym remoncie łazienek, wymianie ogrodzenia szkoły, montażu kanalizacji deszczowej, wymianie płytek przed wyjściem do budynku szkoły, remoncie bieżni, skoczni, placu zabaw dla dzieci. W jednej szkole podstawowej i w jednym zespole szkół prace remontowe trwały jeszcze po rozpoczęciu roku szkolnego. Uczniowie ze szkoły podstawowej, w której trwał remont generalny uczęszczali do innych placówek na terenie miasta.

Warunki do utrzymania higieny

Na terenie powiatu płońskiego wszystkie placówki nauczania i wychowania skontrolowane pod kątem warunków do utrzymania higieny zaopatrywane są w wodę z wodociągów publicznych:

- 49 skontrolowanych obiektów jest podłączonych do kanalizacji centralnej,
- w 18 placówkach ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych,
- 15 placówek posiada własne ekologiczne oczyszczalnie ścieków.

Zgodnie z § 84. ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. poz. 1225), w obiektach użyteczności publicznej powinna przypadać co najmniej jedna umywalka na 20 osób, co najmniej jedna miska ustępowa i jeden pisuar na 30 mężczyzn oraz jedna miska ustępowa na 20 kobiet.

Niezachowane standardy dostępności z tego zakresu stwierdzono w 4 skontrolowanych placówkach:

- 1 szkoła podstawowa publiczna (przekroczony jest limit dziewcząt i chłopców na umywalkę do 50%),
- 1 publiczne liceum (przekroczona była o 50% liczba dziewcząt przypadających na umywalkę i o 25% liczba dziewcząt na przypadających na miskę ustępową oraz do 50% liczba chłopców na umywalkę),
- 2 publiczne zespoły szkół (standardy dostępności do umywalk i oczek WC dla dziewcząt i chłopców były przekroczone o 25%, a w 1 zespole o 50%).

Podczas kontroli nie stwierdzono niewłaściwych warunków do utrzymania higieny osobistej. W łazienkach placówek nauczania i wychowania jest zapewniona dostępność mydła, papieru toaletowego i ręczników jednorazowych, a także środków dezynfekcyjnych do rąk.

Ergonomia mebli szkolnych i przedszkolnych

Z przeprowadzonych kontroli wynika, że wymaganie dotyczące wyposażenia sal lekcyjnych w meble edukacyjne z certyfikatami i dostosowanie ich do wzrostu uczniów jest w większości placówek respektowane.

W salach lekcyjnych znajdują się meble o różnych rozmiarach (przeważnie trzech), więc uczniowie mają możliwość doboru odpowiednich stanowisk do swojego wzrostu (zwłaszcza w przypadku zmiany pomieszczeń do nauki w ciągu dnia). Dużą rolę w tej kwestii odgrywają nauczyciele, którzy powinni zwracać szczególną uwagę na odpowiedni dobór stanowisk pracy uczniów. Meble, w które są wyposażone placówki edukacyjne zostały zakupione po roku 1997, od kiedy obowiązują stosowne certyfikaty zgodnie z PN-EN 1729-1:2016.

W 65. skontrolowanych pod tym względem placówkach stwierdzono, że:

- w 2 placówkach odsetek mebli z certyfikatami wynosił powyżej 50%,
- W pozostałych 63 placówkach 100% mebli posiada stosowne certyfikaty.

Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

PLAN LEKCJI

	POWIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK
7.00 - 8.00					
8.00 - 9.00					
9.00 - 10.00					
10.00 - 11.00					
11.00 - 12.00					
12.00 - 13.00					
13.00 - 14.00					

W roku 2022 ocenie poddano:

- rozkłady zajęć w 35 szkołach w 424 oddziałach.

Stwierdzone nieprawidłowości:

- w 5 szkołach podstawowych w 33 oddziałach.

Nieprawidłowości dotyczyły głównie różnych godzin rozpoczynania zajęć lekcyjnych na przestrzeni tygodnia z powodu zmianowości np. 2 dni w tygodniu dzieci rozpoczynają zajęcia zgodnie z pierwszą zmianą, a 3 dni przychodzą do szkoły na drugą zmianę. Spowodowane to jest brakiem dostatecznej liczby sal lekcyjnych. Zapewniono przerwy międzylekcyjne 10 minutowe i przynajmniej jedną dłuższą, którą wykorzystuje się na spożywanie posiłku. We wszystkich skontrolowanych placówkach uczniowie mają możliwość spędzania przerwy na świeżym powietrzu.

Zagęszczenie w klasach

Z obserwacji prowadzonych podczas kontroli wynika, że sytuacja w zakresie zagęszczenia w klasach nie ulega radykalnej zmianie. W roku 2022 zagęszczenie w oddziałach w 3 szkołach i 5 przedszkolach miejskich było większe, ponieważ zwiększył się limit dzieci w klasach I-III oraz przedszkolach w związku z napływem dzieci z Ukrainy. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 roku, w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. 2022 r. poz. 645 z późn. zm.), w oddziale przedszkola zamiast 25 dzieci, może przebywać ich 28 (w tym 3 z Ukrainy), natomiast w oddziale klas I-III szkoły podstawowej limity zwiększono do 29 miejsc (o 4 uczniów z Ukrainy).

Mikroklimat w pomieszczeniach

Sale lekcyjne w placówkach nauczania i wychowania posiadają wentylację grawitacyjną, są wietrzone podczas przerw międzylekcyjnych i w miarę potrzeb w czasie zajęć.

W roku 2022 dokonano pomiaru temperatury w 55 placówkach w 55 pomieszczeniach. Temperatura nie była kwestionowana.

Dożywianie

Wyniki kontroli – stan faktyczny:

W 44 skontrolowanych szkołach:

- 2 zespoły szkół - nie jest prowadzone dożywianie uczniów przez szkołę,
- 42 szkoły - prowadzone jest dożywianie dzieci i młodzieży, w tym:
 - 15 szkół - przygotowywane są posiłki obiadowe na miejscu,
 - 27 szkół korzysta z posiłków dowożonych przez firmy cateringowe,
 - Posiłki pełne spożywają uczniowie w 18 szkołach, a posiłki jednodaniowe w 24.

Liczba dzieci i młodzieży spożywających ciepłe posiłki w skontrolowanych szkołach wynosi 3342 tj. około 30% uczniów uczęszczających do tych szkół, w tym z posiłków dofinansowywanych - 510 (15% uczniów spożywających posiłki).

Dojazdy dzieci do szkół

Dzieci z terenu powiatu płońskiego są dowożone do wszystkich szkół środkami lokomocji zapewnionymi przez organ prowadzący. Są to autobusy szkolne, które wykonują kilka kursów, aby zebrać wszystkie dzieci z całej gminy. Podczas transportu dzieci autobusami zapewniona jest opieka osoby dorosłej. Pewną niedogodność stanowi sytuacja, kiedy uczniowie przyjeżdżający do szkoły pierwszym kursem oczekują ponad godzinę na zajęcia lekcyjne. Ta sama sytuacja jest po zakończeniu zajęć lekcyjnych.

Opieka medyczna w szkołach

Opieka zdrowotna nad uczniami powinna być realizowana w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. 2019 poz. 1078) i obejmuje profilaktyczną opiekę zdrowotną, promocję zdrowia oraz opiekę stomatologiczną. W placówkach nauczania i wychowania na terenie powiatu płońskiego, wszystkie dzieci i młodzież objęci są opieką medyczną finansowaną przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Wyniki kontroli – stan faktyczny:

W 44 skontrolowanych szkołach:

- 20 szkół posiada gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej,
- 19 szkół - opieka zdrowotna świadczona jest w pomieszczeniach zastępczych na terenie placówki,
- 5 szkół - opieka zdrowotna świadczona jest poza placówką (w placówkach służby zdrowia), w których doraźną opiekę medyczną sprawują pielęgniarki szkolne.

W 1 szkole funkcjonuje gabinet stomatologiczny, z którego korzystają dzieci i młodzież z 4 innych szkół funkcjonujących na terenie gminy. W roku 2022 2 szkoły z terenu powiatu płońskiego skorzystały z opieki stomatologicznej dentobusów czyli mobilnych gabinetów stomatologicznych.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć WF

Spośród 44 skontrolowanych szkół warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego przedstawiają się następująco:

- 1 szkoła posiada tylko salę gimnastyczną zastępczą (nie posiada boiska),
- 2 szkoły posiadają tylko boisko sportowe,
- 8 szkół posiada salę gimnastyczną i boisko,
- 5 szkół posiada salę zastępczą i boisko,
- 28 szkół posiada szkolny zespół sportowy (sala gimnastyczna z zapleczem sanitarnym), w tym 24 placówki posiadają również boiska szkolne.

W szkołach posiadających zespoły wychowania fizycznego z czynnymi natryskami, dzieci i młodzież nie korzystają z natrysków po zajęciach WF, ponieważ przerwy międzylekcyjne są zbyt krótkie.

W 2022 r. na terenie powiatu płońskiego zorganizowano 20 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży (4 turnusy wypoczynku zimowego i 16 turnusów wypoczynku letniego) w 6 placówkach. Skontrolowano 12 turnusów – pozostałe 8 turnusów było zorganizowanych w tych samych placówkach).

W 2022 r. z wypoczynku zimowego w powiecie płońskim korzystało 105 uczestników półkolonii (wypoczynek w miejscu zamieszkania) i 59 uczestników obozów sportowych. W obiektach skontrolowanych w okresie lata w powiecie płońskim wypoczywało 205 uczestników. Wszystkie placówki spełniały podstawowe wymogi sanitarno-higieniczne.

Wnioski

Stan sanitarno – techniczny obiektów ulega stopniowej poprawie. Z korzyścią dla uczniów i przedszkolaków zmieniają się warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych. Jest zapewniony stały dostęp do środków higieny osobistej, zapewniona jest możliwość korzystania z ciepłych posiłków podczas pobytu w szkole, sale lekcyjne wyposażone są w ergonomiczne meble do pozostawiania w szkole części podręczników i przyborów szkolnych.

Działania podejmowane dla utrzymania i poprawy warunków sanitarno – higienicznych w placówkach nauczania i wychowania powinny być kontynuowane. Powinny być one ukierunkowane na:

- poprawę stanu sanitarno-technicznego obiektów nauczania i wychowania,
- poprawę warunków infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i umożliwienia dzieciom i młodzieży korzystania z natrysków po zajęciach WF,
- dalsze upowszechnianie żywienia i dożywiania dzieci i młodzieży szkolnej,

- upowszechnianie stałej opieki zdrowotnej w placówkach nauczania i wychowania,
- zapewnienie dostosowania stanowisk pracy uczniów zgodnie z zasadami ergonomii,
- dalszą poprawę higieny procesu nauczania – uczenia się.

11. HIGIENA PRACY

Warunki środowiska pracy

Bieżący nadzór sanitarny sprawowany przez pion higieny pracy obejmuje kontrolę przestrzegania przepisów m.in. z zakresu: bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy, wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, oceny ryzyka zawodowego, przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich u zatrudnionych pracowników, występowania czynników lub procesów o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy oraz występowania szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawuje również nadzór nad:

- przestrzeganiem zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych oraz prowadzi działania administracyjno-prawne mające na celu zmniejszenie dostępności środków zastępczych,
- przestrzeganiem przepisów z zakresu legalnego zastosowania nowych substancji psychoaktywnych,
- substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami i prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3.

W 2022 r. w ewidencji PPIS w Płońsku znajdowało się:

- 219 zakładów pracy zatrudniających ogółem 8205 pracowników.

Liczba kontroli:

- 57 kontroli w 47 zakładach zatrudniających 2515 osób.

W czasie przeprowadzanych kontroli warunków pracy najczęściej stwierdzano następujące nieprawidłowości:

- brak wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy,
- brak lub niepełna ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy,
- niewłaściwy stan sanitarny i techniczny pomieszczeń pracy lub pomieszczeń higieniczno-sanitarnych.

Warunki zdrowotne środowiska pracy ocenia się na podstawie wyników badań i pomiarów stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy. W 2022r. w oparciu o wyniki badań i pomiarów stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy nie stwierdzono warunków pracy zagrażających zdrowiu i życiu ludzkiemu.

W oparciu o dane z lat ubiegłych liczba pracowników pracujących w przekroczeniach najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu wynosiła 40, w tym :

- 1 zakład produkujący żywność (PKD 10): 16 osób,
- 1 zakład branży metalowej (PKD 25): 6 osób,
- 1 zakład przetwórstwa warzyw (PKD 46): 18 osób.

Działania podejmowane przez pion higieny pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej mają na celu uzyskanie poprawy warunków pracy m.in. poprzez podjęcie działań zmierzających do obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy. W zakładach, w których nie było możliwości technicznych dla obniżenia poziomu dźwięku poniżej obowiązującej normy, pracodawcy opracowali i wdrożyli w życie program działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas. W czasie prowadzonych kontroli sprawdzano wprowadzenie w życie ww. programów.

Praca w warunkach narażenia na czynniki rakotwórcze

W 2022 r. w ewidencji znajdowało się 14 zakładów, w których pracownicy pracują w narażeniu lub mają kontakt w środowisku pracy z czynnikami rakotwórczymi. Przeprowadzono 4 kontrole w ramach nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi. W jednym zakładzie stwierdzono nieprawidłowości: brak rejestru prac przebiegających z narażeniem na czynniki rakotwórcze oraz brak rejestru pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze. Wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości.

Zakłady, w których występuje kontakt lub narażenie na czynniki rakotwórcze:

- 2 zakłady - kontakt - chromian (VI) potasu,
- 5 zakładów - kontakt- benzyna niskowrząca niespecyfikowana,
- 2 zakłady - kontakt- formaldehyd,
- 2 zakłady - krzemionka krystaliczna (frakcja respirabilna),
- 3 zakłady - promieniowanie jonizujące,
- 1 zakład - prace związane z narażeniem na pył drewna.

W jednym z w/w zakładów występuje narażenie lub kontakt na dwa czynniki rakotwórcze (formaldehyd i promieniowanie jonizujące), natomiast w pozostałych występuje narażenie lub kontakt na jeden czynnik rakotwórczy.

W ramach nadzoru nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi występującymi w środowisku pracy podczas kontroli sprawdzane jest przestrzeganie przepisów zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz.U. Nr 81 poz.716 z późn. zm.). Czynniki biologiczne (bakterie, wirusy , pasożyty, grzyby) dzielą się na cztery grupy zagrożenia w zależności od ich wpływu na zdrowie ludzi, możliwości rozprzestrzeniania się w populacji ludzkiej, istnienia skutecznych metod profilaktyki i leczenia.

W zakładach nadzorowanych występuje narażenie na czynniki biologiczne grupy 2 i 3 zagrożenia. Grupa 2 zagrożenia obejmuje czynniki , które mogą wywoływać choroby u ludzi, ich rozprzestrzenianie w populacji ludzkiej jest mało prawdopodobne oraz istnieją skuteczne metody profilaktyki lub leczenia chorób. Grupa 3 zagrożenia obejmuje czynniki, które mogą wywoływać u ludzi ciężkie choroby, ich rozprzestrzenianie wśród ludzi jest bardzo prawdopodobne oraz istnieją skuteczne metody profilaktyki lub leczenia chorób.

W 2022 r. w ewidencji zakładów objętych nadzorem w zakresie czynników biologicznych grupy zagrożenia 2 i 3 znajdowały się 62 zakłady. W ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi występującymi w środowisku pracy przeprowadzono 12 kontroli w 12 zakładach pracy.

Nieprawidłowości stwierdzono w 1 zakładzie (brak rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na czynniki biologiczne zaklasyfikowane do grupy 3 zagrożenia). Wydano decyzję nakazującą usunięcie nieprawidłowości.

W ramach realizacji zadań wynikających z art. 23r ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, w 2022r. w trakcie kontroli stacji paliw sprawdzano spełnienie następujących obowiązków: posiadania koncesji na obrót paliwami ciekłymi, wpisu do rejestru podmiotów przywożących oraz zgłoszenia do Prezesa URE infrastruktury paliw ciekłych. Kontrole przeprowadzono w 3 stacjach paliw, nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

W ramach prowadzonego nadzoru w kontrolowanych obiektach sprawdzano respektowanie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami palenia tytoniu lub wyrobów tytoniowych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

W 2022r. w ewidencji obiektów wprowadzających do obrotu i stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny znajdowały się 153 obiekty. Przeprowadzono 28 kontroli w zakresie nadzoru nad chemikaliami (4 kontrole u formulatorów wytwarzających mieszaniny chemiczne, 3 kontrole u dystrybutorów i 21 kontroli u stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny). Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Nadzór nad substancjami biobójczymi

W 2022 r. w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi przeprowadzono 13 kontroli w zakresie stosowania i wprowadzania do obrotu produktów biobójczych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Nadzór nad prekursorami narkotyków i środkami zastępczymi

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy nadzór nad przestrzeganiem przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu i stosowania prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3.

Obowiązki w tym zakresie określają przepisy: ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 172), rozporządzenie (WE) nr 273/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych oraz rozporządzenie Rady (WE) nr 111/2205 z dnia 22 grudnia 2004 r. określające zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi. W 2022 r. w ewidencji PPIS w Płońsku znajdowało się 16 obiektów stosujących prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3. W ciągu minionego roku przeprowadzono 4 kontrole w zakresie stosowania prekursorów narkotykowych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 2022 r. nie prowadzono postępowań administracyjnych w sprawie podejrzenia wprowadzania do obrotu środków zastępczych przez osoby fizyczne. Nie stwierdzono również istnienia punktów stacjonarnych (sklepów) wprowadzających do obrotu środki zastępcze. W ramach monitorowania zjawiska nielegalnego używania środków zastępczych kontynuowano współpracę z podmiotami leczniczymi w zakresie zgłaszania podejrzeń zatruc tymi środkami. W roku 2022 nie było zgłoszeń podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi z Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Płońsku.

Choroby zawodowe

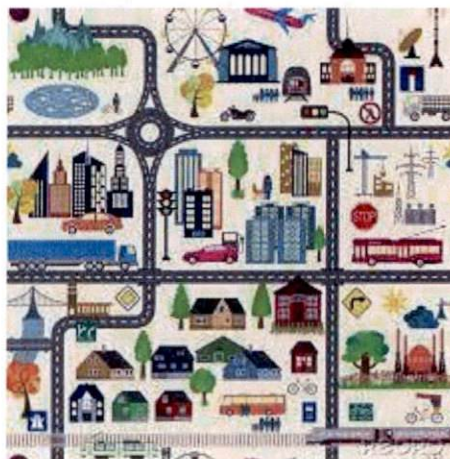
Miernikiem zagrożeń zdrowotnych wynikających z warunków pracy jest m. in. liczba stwierdzonych chorób zawodowych.

Za chorobę zawodową uważa się chorobę, wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została ona spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy.

W 2022r. wpłynęły 2 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej. W wyniku prowadzonych postępowań wydano 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej: zespół wibracyjny: postać mieszana: naczyniowo-nerwowa i kostno-stawowa, jedno postępowanie nie zostało zakończone.

12. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Stosownie do zapisów art. 3 pkt 2 oraz art. 10 ust 1 pkt. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 338), w roku 2022, w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wykonywano zadania z zakresu:

- 1) uzgodnień projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz ustalanie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dla zamierzeń mogących negatywnie wpływać na środowisko;
- 2) sprawowania zapobiegawczego nadzoru nad warunkami higieny środowiska przy wydawaniu opinii do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w trybie określonym w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) uzgodnień dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych;
- 4) uczestniczenia w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych.

W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku w roku 2022 prowadził 315 spraw, oraz wystawił 90 decyzji płatniczych na kwotę 12 859,80 zł.

W ramach sprawowania nadzoru nad warunkami, w szczególności higieny środowiska oraz wypoczynku i rekreacji przy dokonywaniu uzgodnień, planów na podstawie Prawo ochrony środowiska w procesach inwestycyjnych na terenie powiatu płońskiego wydano:

- 28 opinii związanych z zagadnieniami strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym:
 - 15 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Uzgodnienia dotyczyły następujących miejscowości na terenie powiatu: Miasto Płońsk, Szerominek dwa etapy, Skarżyn dwa etapy, Strachówko, Dzierżążnia, Krajowo, Michowo, Starczewo - Pobodzie, Nowe Miasto;
 - 13 opinii projektów dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko na terenie powiatu płońskiego. Opinie dotyczyły następujących miejscowości w powiecie płońskim: Miasto Płońsk, Gmina Płońsk Szerominek dwa etapy, Skarżyn dwa etapy, Miasto Raciąż, Strachówko, Dzierżążnia, Starczewo-Pobodzie, Michowo.

Przedstawione opinie zawierały wszystkie niezbędne informacje oraz sposób ich realizacji. szczególną uwagę zwrócono na:

- ustalenia w zakresie ochrony środowiska – ochronę akustyczną,
- wymagania w zakresie zapewnienia odpowiedniej ilości i jakości wody, do celów zaopatrzenia ludności,
- wymagania ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także osób niepełnosprawnych,
- wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami a także ochroną gruntów w tym dokładne określenie jakie należy spełnić uwarunkowania lokalizacyjne w celu realizacji przedsięwzięć wynikających z rozporządzenia,
- wymagania ładu przestrzennego, urbanistyki, architektury,
- potrzeby interesu publicznego oraz potrzeby w zakresie infrastruktury,
- potrzeby obronności i bezpieczeństwa.

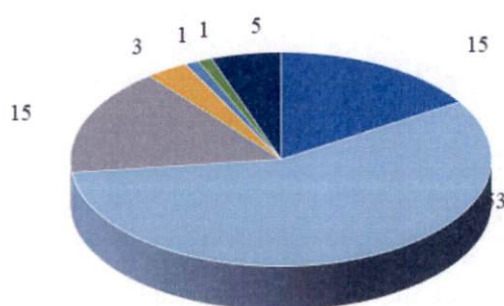
W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wydano 125 opinii sanitarnych, w tym:

- **93 opinie co do potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu oddziaływania na środowisko:**
 - 15 opinii dot. budowy i przebudowy dróg,
 - 53 opinie dot. fotowoltaiki,

- 15 opinii dot. budowy zabudowy jednorodzinnej oraz podziału działek,
- 3 opinie dot. budowy wytwórni mieszanek mineralno-asfaltowych dla budowy drogi ekspresowej S7,
- 1 opinia dot. budowy zakładów przemysłowych,
- 1 opinia dot. punktu zbierania złomu,
- 5 opinii dot. zbiorników na paliwo.

Wykres 17. Liczba opinii sanitarnych dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko

Liczba opinii sanitarnych dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu oddziaływania na środowisko

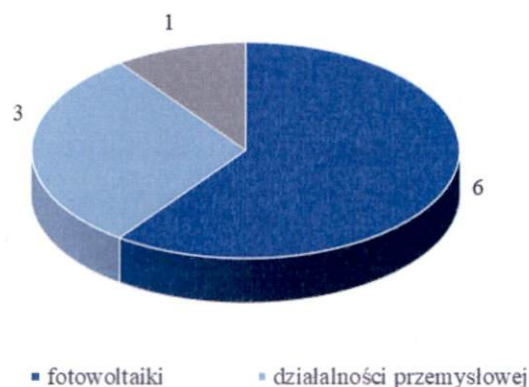
- budowy i przebudowy dróg
- fotowoltaiki
- budowy zabudowy jednorodzinnej oraz podziału działek
- budowy wytwórni mieszanek mineralno-asfaltowych dla budowy drogi ekspresowej S7
- budowy zakładów przemysłowych
- punkty zbierania złomu
- zbiorniki na paliwo LPG

➤ 10 opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym:

- 6 opinii dot. fotowoltaiki,
- 3 opinie dot. działalności przemysłowej,
- 1 opinia dot. oczyszczalni ścieków,

Wykres 18. Liczba opinii sanitarnych w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko

Liczba opinii sanitarnych w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko

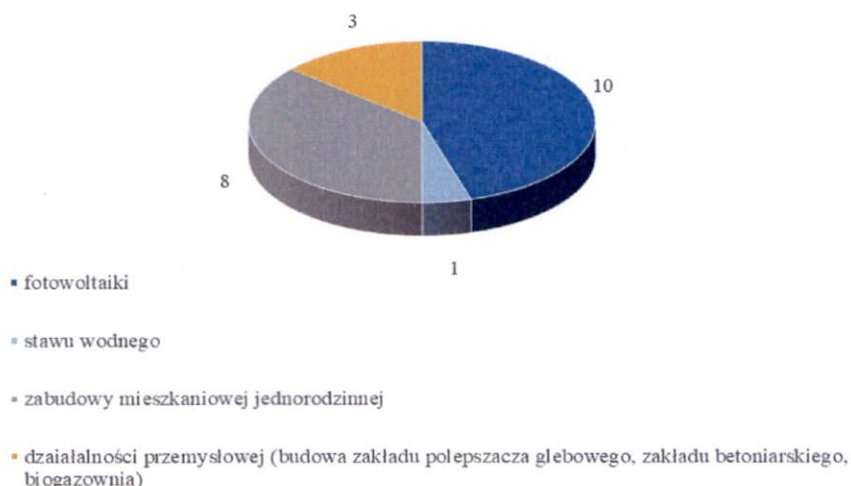

➤ **22 opinie uzgadniających warunki realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w tym:**

- 10 opinii dot. fotowoltaiki,
- 1 opinia dot. stawu wodnego,
- 8 opinii dot. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- 3 opinie dot. działalności przemysłowej (budowa zakładu polepszacza glebowego, zakładu betoniarskiego, biogazownia).

Wykres 19. Liczba opinii sanitarnych uzgadniających warunki realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

Liczba opinii sanitarnych uzgadniających warunki realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

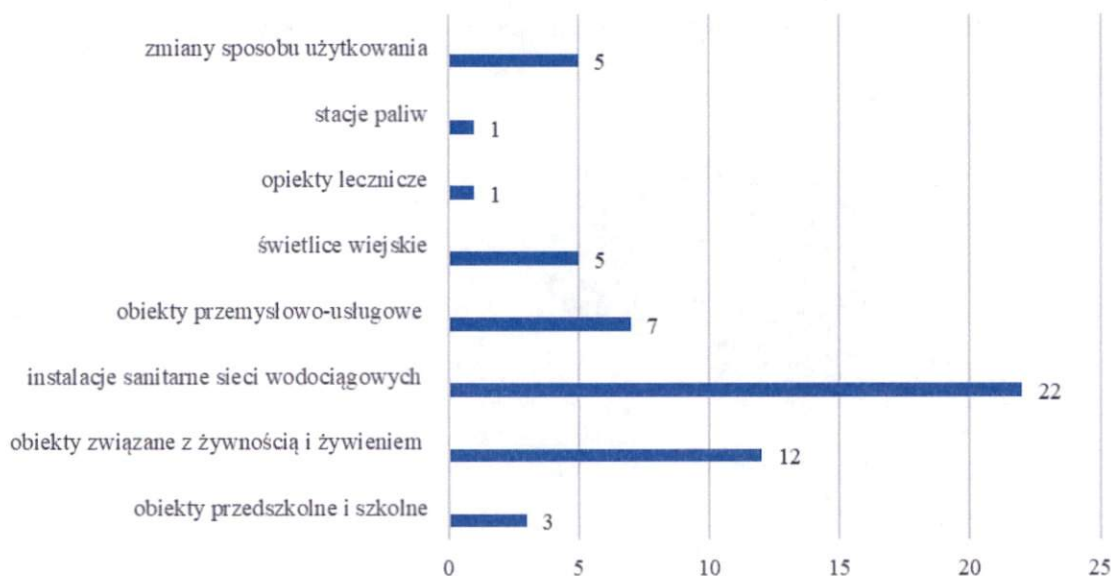
W ramach sprawowania nadzoru nad warunkami higieny, higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higienicznych procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji,

warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku, warunkami higieniczno - sanitarnym jakie powinny spełniać pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne i inne obiekty budowlane przy zajmowaniu stanowiska na wniosek organu administracji lub zainteresowanego podmiotu na poszczególnych etapach realizacji inwestycji w szczególności objętych nadzorem bieżącym przez PPIS w Płońsku wydano **56 opinii sanitarnych** poprzez **opiniowanie projektów architektoniczno- budowlanych, technologicznych oraz zmiany sposobu użytkowania** pod względem wymagań higieniczno-sanitarnych, w tym:

- 3 opinie dot. obiektów przedszkolnych i szkolnych,
- 12 opinii dot. obiektów związanych z żywnością i żywieniem,
- 22 opinie dot. instalacji sanitarnych na temat projektów sieci wodociągowych,
- 7 opinii na temat różnych obiektów przemysłowo-usługowych,
- 5 opinii dot. świetlic wiejskich,
- 1 opinia dot. obiektów leczniczych,
- 1 opinia dot. stacji paliw,
- 5 opinii dot. zmiany sposobu użytkowania.

Wykres 20. Opinie sanitarne dotyczące projektów architektoniczno-budowlanych, technologicznych i zmiany sposobu użytkowania.

Opinie sanitarne dotyczące opiniowania projektów architektoniczno-budowlanych, technologicznych i zmiany sposobu użytkowania

W przypadku wystąpienia odstępstw od warunków technicznych projekt był odsyłany do WSSE w Warszawie za pośrednictwem PSSE w Płońsku bądź biuro projektowe w celu uzyskania niezbędnych pozwoleń. Największą uwagę przy opiniowaniu projektów zwracano na to w jaki sposób przewidziano wentylację pomieszczeń, układ funkcjonalny, usytuowanie działki, przy projektach żywieniowych na drogi komunikacji.

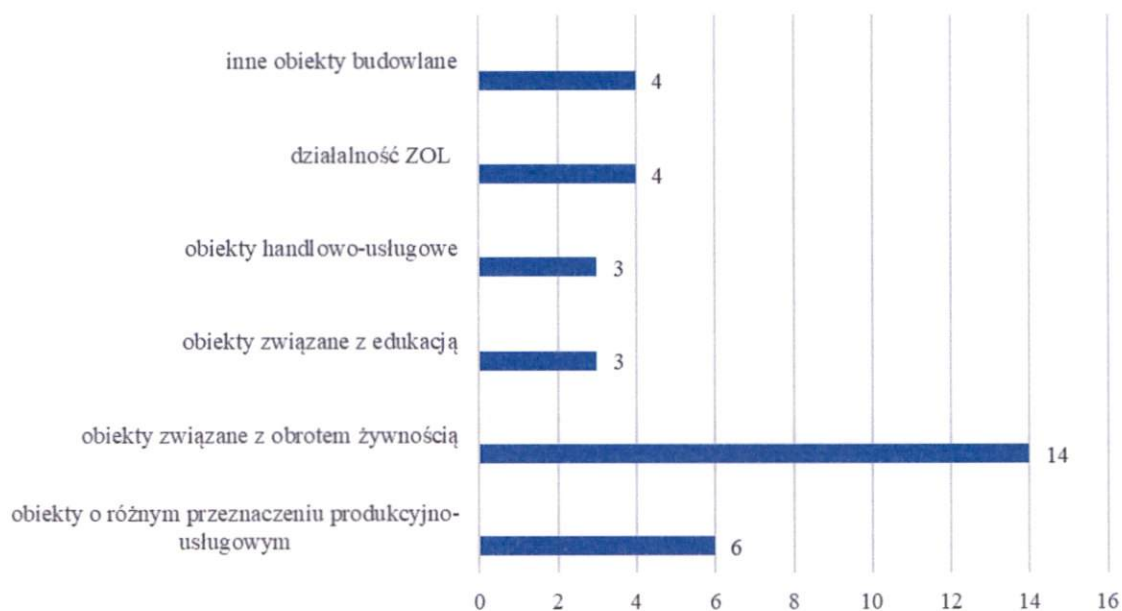
PPIS w Płońsku uczestniczył w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

W związku powyższym wydano 34 opinie o braku sprzeciwu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych dotyczące:

- 6 opinii dot. obiektów o różnym przeznaczeniu produkcyjno-usługowym,
- 14 opinii dot. obiektów związanych z obrotem żywności,
- 3 opinie związane z edukacją tj. przedszkola, żłobki i pkt. szkolne, szkoły,
- 3 opinie dot. obiektów handlowo – usługowych,
- 4 opinie dot. gabinetów związanych z prowadzeniem działalności ZOL oraz medycyny estetycznej,
- 4 opinie dot. innych obiektów budowlanych (jak hale sportowe, dworzec PKS, targowisko itp.).

Wykres 21. Opinie sanitarne dotyczące dopuszczenia do użytkowania obiektów.

Opinie sanitarne dotyczące dopuszczenia do użytkowania obiektów

Szczególną uwagę podczas odbioru zwracano na zgodność odbieranego z założeniami projektowymi,

Ponadto weryfikacji poddawano:

- zatwierdzenie dokumentacji projektowej pod względem wymagań sanitarno-higienicznych,
- tam gdzie dotyczyło oceniano czy spełnione zostały wymagania zawarte w decyzji środowiskowej,
- wynik badania mikrobiologicznego wody,
- opinię kominiarską,
- wynik z badań skuteczności wentylacji mechanicznej,
- tam gdzie niezbędne pomiary z natężenia oświetlenia i hałasu
- sposób odprowadzania ścieków.

Udzielono tzw. „Milczące zgody” w 56 przypadkach w związku z o zakończeniu budowy.

13. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO-ZDROWOTNA i PROMOCJA ZDROWIA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płońsku, zgodnie z art. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej inicjuje, prowadzi i koordynuje działania oświatowo-zdrowotne w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych zmierzających do poprawy zdrowia społeczności oraz pobudza aktywność społeczną do działań na rzecz własnego zdrowia. Działania z zakresu edukacji zdrowotnej są realizowane zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego i Wojewody Mazowieckiego oraz w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. 2021 poz. 642) zalecenia Ministra Zdrowia, Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej.

W roku 2022 działania edukacyjne nadal były prowadzone w nieznacznie ograniczonym zakresie ze względu na trwającą pandemię COVID-19. Część zajęć w placówkach została przeprowadzona w formie on-line. Informacje o prowadzonych działaniach uzyskano na podstawie sprawozdań przesłanych przez szkolnych koordynatorów działań.

Mimo trudnień zadania zostały przeprowadzone w oparciu realizację interwencji programowych i nieprogramowych światowych, ogólnopolskich, wojewódzkich i powiatowych na wszystkich szczeblach nauczania i wychowania.

Programy ogólnopolskie

program „TRZYMAJ FORMĘ!”

XVI edycja programu była prowadzona w placówkach oświatowo-wychowawczych w ograniczonym zakresie. Istotą programu było kształtowanie prozdrowotnych nawyków dotyczących odżywiania i aktywności fizycznej wśród dzieci szkół podstawowych.

Realizacja programu była oparta na metodzie projektu, dzięki której nauczyciel, uczniowie i rodzice opracowywali własne metody propagowania zasad zdrowego stylu życia, zarówno w szkole jak i w swojej rodzinie. Adresatami programu byli uczniowie klas V i VIII szkół podstawowych.

Do programu przystąpiło 17 szkół, w których działaniami objęto 1023 dzieci i młodzieży oraz 317 rodziców .

program „ARS JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ

Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych - IX edycja. Celem programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie.

Realizacja programu na terenie powiatu płońskiego:

- 26 typów placówek ponadpodstawowych, w tym:
 - 9 zasadniczych szkół zawodowych,
 - 9 liceów ogólnokształcących,
 - 8 techników.

W programie wzięło udział 509 uczniów.

program „BIEG PO ZDROWIE”

W roku szkolnym 2021/2022 zrealizowano VI edycję projektu.

Główne cele programu:

- opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży,
- pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego,

- zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Realizacja programu na terenie powiatu płońskiego:

- 15 placówkach szkolnych,
- udział 841 uczniów i 238 rodziców .

Działania były prowadzone wśród uczniów w formie on-line oraz stacjonarnie.

Przeprowadzono 7 ocen z realizacji programu.

program „SKĄD SIĘ BIORĄ PRODUKTY EKOLOGICZNE”

SKĄD SIĘ BIORĄ
produkty
EKOLOGICZNE

Główny Inspektor Sanitarny wraz z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi podpisali Porozumienie o współpracy w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej w placówkach przedszkolnych poprzez realizację ogólnopolskiego programu edukacyjnego pt: **„SKĄD SIĘ BIORĄ PRODUKTY EKOLOGICZNE „.**

Główne założenia programu:

- zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne,
- kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

Program kierowany był do dzieci w wieku 5-6 lat w przedszkolach, nauczycieli, rodziców i opiekunów.

Rozpropagowano program wszystkim placówkom przedszkolnym i szkolnym grupy "0".

Realizacja programu na terenie powiatu płońskiego:

- 20 placówek przedszkolnych i szkolnych grupy 6-latków,
- udział 827 osób, w tym 534 dzieci i 293 rodzice.

Przeprowadzono 14 ocen programowych przeprowadzając wywiady z koordynatorami programów w przedszkolach.

program „WYBIERZ ŻYCIE – PIERWSZY KROK”

Program edukacyjny z zakresu profilaktyki zakażeń HPV i raka szyjki macicy.

Cel główny programu:

- to zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę.

Cele szczegółowe:

- zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu,
- kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy,
- motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie,
- przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym,
- dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne.

Realizacja programu na terenie powiatu płońskiego:

- 5 szkół ponadpodstawowych, przy wykorzystaniu materiałów edukacyjnych, filmu, ulotek i zakładek dla uczniów .
- 617 uczestników programu, w tym 493 uczniów, 94 rodziców oraz 30 nauczycieli.

Przeprowadzono 1 ocenę programową.

Program „ZDROWE PIERSI SĄ OK !” Program edukacyjny profilaktyki raka piersi.

Cele główne programu:

- Kształtowanie wśród uczennic szkół ponadgimnazjalnych nawyku pielęgnacji piersi i dbania o nie,
- Budowanie świadomości dotyczącej dbania o zdrowe piersi wśród uczniów (dziewcząt i chłopców) oraz wśród osób z ich najbliższego otoczenia.

Realizacja programu na terenie powiatu płońskiego (VI edycja programu):

- udział - 5 placówek szkół ponadpodstawowych,
- edukacją objęto 545 uczniów.

Program „ZNAMIĘ! ZNAM JE?”

Program edukacyjny "Znamię! Znam je?" dotyczy profilaktyki czerniaka, przeznaczony jest dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

Realizacja programu na terenie powiatu płońskiego:

- udział - 7 placówek, w tym 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy,
- Liczba uczestników - 902 uczniów i nauczycieli.

Przeprowadzono 1 ocenę programową.

Program „PODSTĘPNE WZW”. Program profilaktyki wirusowego zapalenia wątroby

Celem przedsięwzięcia jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C, uświadomienie ryzyka zakażenia wirusami HBV i HCV oraz zagrożeń wynikających z zakażenia, wpojenie zasad profilaktyki w tym zakresie oraz pobudzenie do refleksji nad akceptacją osób już zakażonych.

Realizacja programu na terenie powiatu płońskiego:

- Udział - 4 placówki, w tym 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy.
- Uczestnicy programu - 511 uczniów i nauczycieli.

Programy powiatowe

Poniżej opisane programy to kolejna propozycja Państwowej Inspekcji Sanitarnej w realizacji działalności edukacyjnej z zakresu profilaktyki palenia tytoniu. Po programie „CZYSTE POWIETRZE WOKÓŁ NAS„ realizowanym wśród dzieci 5-6 letnich, następnym jest PROGRAM NIE PAL PRZY MNIE PROSZĘ dla klas I-III oraz PROGRAM ZNAJDŹ WŁAŚCIWE ROZWIĄZANIE dla najstarszych klas szkoły podstawowej.

Program „CZYSTE POWIETRZE WOKÓŁ NAS”

Program ma za zadanie:

- Wykształcić umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymów.
- Wykształcić umiejętności rozpoznawania różnych dymów, „wydobycie” dymu papierosowego.
- Zwiększyć wrażliwość dzieci na szkodliwość dymu papierosowego.
- Zwiększyć poziom wiedzy na temat skutków palenia papierosów.
- Zwiększyć wrażliwość dzieci na miejsca, w których mogą być narażone na dym tytoniowy.

Od wielu lat program cieszy się dużym zainteresowaniem wśród dzieci i ich rodziców/ opiekunów.

Realizacja programu na terenie powiatu płońskiego:

- udział - 33 placówki szkolne i przedszkolne tj. w 20 oddziałach „0” w szkołach i 13 przedszkolach,
- liczba uczestników - 929 dzieci w wieku 5-6 lat oraz 500 rodziców.

zdjęcia pochodzą ze sprawozdania z Przedszkola Nr 3 w Płońsku

Na zakończenie działań programowych, w dniu 31 maja 2022 r. PSSE w Płońsku zorganizowała happening ulicami miasta Płońska, którego celem było zwrócenie uwagi na problem palenia wśród społeczności lokalnej.

Program „NIE PAL PRZY MNIE PROSZĘ”

Cel główny programu: zmniejszenie narażenia dzieci na bierne palenie tytoniu.

Cele szczegółowe:

- uporządkowanie i poszerzenie informacji na temat zdrowia,
- kształtowanie u dzieci postaw odpowiedzialności za własne zdrowie,
- uświadomienie dzieciom, że palenie tytoniu jest szkodliwe dla zdrowia,
- uwrażliwienie dzieci na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem,
- wykształcenie u dzieci umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni ludzie przy nich palą.

Odbiorcami programu byli uczniowie klas I- III szkół podstawowych oraz ich rodzice.

Realizacja programu na terenie powiatu płońskiego:

- udział - 24 szkoły podstawowe,
- uczestnicy programu - 1200 osób, w tym 876 dzieci z klas I-III oraz 324 rodziców.

program „ ZNAJDŹ WŁAŚCIWE ROZWIĄZANIE”

Cel główny programu:

Zapobieganie paleniu tytoniu wśród młodzieży szkolnej.

Cele szczegółowe programu:

- zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego,
- zwiększenie świadomości na temat zagrożeń płynących z czynnego i biernego palenia tytoniu,
- kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie własne i swoich bliskich,
- kształtowanie postaw asertywnych związanych z funkcjonowaniem w społeczeństwie, unikanie zachowań ryzykownych dla zdrowia.

Adresaci programu to uczniowie klas IV-VIII szkół podstawowych.

Realizacja programu na terenie powiatu płońskiego (XII edycja):

- udział - 10 placówek szkolnych,
- liczba uczestników – 301.

Podsumowując: prowadzenie działań z zakresu profilaktyki tytoniowej można stwierdzić, że edukacja dzieci i młodzieży była prowadzona na wszystkich szczeblach kształcenia. Efektem był wzrost wiedzy dzieci i młodzieży na temat szkodliwości palenia, dymu tytoniowego oraz e-papierosów. Z relacji szkolnych koordynatorów wynika, że efektem działań jest ograniczenie palenia papierosów przez rodziców i członków ich rodzin w otoczeniu dzieci i osób niepalących.

Program „KLESZCZ MAŁY CZY DUŻY NIC DOBREGO NIE WRÓŻY”

Cel główny:

- Zmniejszenie liczby zachorowań na choroby przenoszone przez kleszcze na człowieka.

Cele szczegółowe:

- wzrost wiedzy młodzieży w zakresie profilaktyki chorób wywołanych przez kleszcze,
- promowanie skutecznych metod profilaktyki kleszczowego zapalenia mózgu (szczepienia profilaktyczne) oraz boreliozy (stosowanie repelentów, odpowiedniego ubioru, etc).

Realizacja programu na terenie powiatu płońskiego:

- udział - 12 szkół podstawowych,
- liczba uczestników - 916 uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program „CHROŃ SIĘ PRZED KLESZCZAMI WSZYSTKIMI SPOSOBAMI”

Program edukacyjny dotyczący profilaktyki chorób odkleszczowych dla placówek wychowania przedszkolnego i szkół podstawowych.

Cele główne:

- podniesienie poziomu wiedzy o kleszczach i chorobach odkleszczowych,
- poznanie sposobów zapobiegania chorobom odkleszczowym,
- uświadomienie wagi problemu ugryzień przez kleszcze.

Realizacja programu na terenie powiatu płońskiego:

- udział - 41 placówek przedszkolnych i szkolnych,
- liczba uczestników - 2622 osób.

Programy edukacyjne dotyczące profilaktyki p/kleszczowej od kilku lat cieszą się dużym zainteresowaniem. Należy zauważyć, że liczba odbiorów w w/w programach utrzymuje się na stałym poziomie. Szkolni koordynatorzy informują, że w/w programy są ciekawe, potrzebne jednak często brakuje czasu na ich realizację.

Realizacja interwencji nieprogramowych

ŚWIATOWY DZIEŃ ZDROWIA

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Płońsku co roku włącza się w rozpropagowywanie inicjatyw WHO dotyczących obchodów Światowego Dnia Zdrowia, który jest obchodzony 7 kwietnia. z okazji rocznicy powstania WHO w 1948 roku.

Hasło obchodów Światowego Dnia Zdrowia 7 kwietnia 2022 brzmiało: Nasza planeta, nasze zdrowie.

W ramach obchodów uwaga Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) koncentrowała się na wpływie klimatu na zdrowie ludzi oraz na działaniach, które należy podjąć, aby zatrzymać zmiany klimatyczne. Według WHO każdego roku ponad 13 milionów zgonów na całym świecie jest spowodowanych przyczynami środowiskowymi, których można uniknąć. Obserwowany obecnie kryzys klimatyczny, jest największym zagrożeniem dla zdrowia ludzkości.

Podjęte działania informacyjne na terenie powiatu płońskiego:

- 25 placówkach oświatowo- wychowawczych i podstawowej opieki zdrowotnej,
- 5224 adresatów - społeczność lokalna.

BEZPIECZNY WYPOCZYNEK: FERIE ZIMOWE I WAKACJE LETNIE

Podczas wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Płońsku prowadzi działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpiecznego zachowania podczas wypoczynku i rekreacji. Grupą docelową takich działań są zarówno organizatorzy wypoczynku jak i jego uczestnicy.

Informacje na temat zachowania zasad bezpieczeństwa podczas wypoczynku letniego i zimowego przekazano 1072 uczestnikom.

ŚWIATOWY DZIEŃ BEZ TYTONIU

„TYTOŃ – ZAGROŻENIE DLA NASZEGO ŚRODOWISKA”

Każdego roku, w dniu 31 maja obchodzony jest Światowy Dzień bez Tytoniu. Święto to stanowi okazję do zwrócenia uwagi całego świata na powszechność palenia papierosów oraz negatywnych skutków zdrowotnych palenia. Dzień ten został ustanowiony przez WHO w 1987 roku ze względu na rosnącą liczbę osób uzależnionych i pacjentów ze schorzeniami wywołanymi przez palenie papierosów – głównie nowotworami płuc, przełyku, krtani, gardła czy trzustki.

W roku 2022 Światowy Dzień bez Tytoniu był obchodzony pod hasłem „Tytoń – zagrożenie dla naszego środowiska”, a jego celem było zwrócenie uwagi całego świata na powszechność nałogu palenia papierosów, a także jego negatywnych skutków zdrowotnych i środowiskowych.

Działaniami informacyjnymi objęto 8405 osób społeczności lokalnej z różnych instytucji, w tym placówek oświatowo-wychowawczych wszystkich szczebli. Jak już wspomniano powyżej, w dniu 31 maja 2022 r., PSSE w Płońsku zorganizowała happening ulicami miasta z udziałem dzieci z przedszkoli płońskich. Informacja na temat happeningu ukazała się w [Gazeta plonszczak.pl](http://Gazeta.plonszczak.pl) 31/05/2022

ŚWIATOWY DZIEŃ RZUCENIA PALENIA

Światowy Dzień Rzucania Palenia jest obchodzony każdego roku w 3. czwartek listopada i ma podobną ideę jak Światowy Dzień bez papierosa, z tą różnicą, że uwaga jest skoncentrowana na osobach palących i zachęceniu tej grupy do zaprzestania palenia, z podkreśleniem konsekwencji zdrowotnych palenia tytoniu. Działaniami informacyjnymi z tego zakresu objęto 945 osób z terenu powiatu płońskiego.

INNE DZIAŁANIA ANTYTYTONIOWE

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi nadzór w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1855) prowadzili stały monitoring miejsc wolnych od dymu tytoniowego. W 362 zakładach pracy m.in. placówkach oświatowo-wychowawczych, zakładach pracy, użyteczności publicznej, służby zdrowia, gastronomii prowadzili kontrole dot. respektowania poniższej ustawy. Na terenie powiatu płońskiego respektowany jest zakaz palenia tytoniu w placówkach objętych ustawą o ochronie zdrowia przed następstwami palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995r.

KAMPANIA # ŻYJ DOBRZE

#Żyj Dobrze to hasło przewodnie kampanii prozdrowotnej, inspirującej Polki i Polaków do wprowadzania zmian na lepsze w swoim życiu po pandemii koronawirusa. Prozdrowotna kampania #ŻyjDobrze została zainicjowana przez Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, aby zachęcić kobiety i mężczyzn do wprowadzenia zmian na lepsze w swoim życiu po pandemii koronawirusa. Pandemia koronawirusa licznym odebrała życie, a wielu ludziom znacznie pogorszyła zdrowie i ogólny dobrostan. Opracowano obszary tematyczne m.in.

1. Aktywność fizyczna
2. Higiena
3. Zdrowe żywienie
4. Zdrowie psychiczne
5. Profilaktyka (w tym: regularne badania diagnozujące stan zdrowia po COVID-19, sezonowe szczepienia, PSO, mammografia, itp.)

Ogółem zainteresowano kampanią 389 osób.

KAMPANIA EFSA

EFSA to Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Żywności. Doradza Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu i państwom UE w zakresie zdrowia i dobrobytu zwierząt, zdrowia i ochrony roślin, a także żywności oraz odżywiania.

Państwowa Inspekcja Sanitarna zainicjowała akcję edukacyjną wpisującą się tematyką w kampanię informacyjną „Wybieraj Bezpieczną Żywność”.

Kampania miała na celu zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności w UE oraz zachęciła obywateli do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. Skierowana była do grupy odbiorców, którzy nie są specjalistami w dziedzinie bezpieczeństwa żywności i odżywiania w wieku od 25 do 45 lat, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i młodych rodziców.

Kampanię rozpropagowano przesyłając pismo inicjujące akcję do 62 placówek szkolnych i przedszkolnych z terenu powiatu płońskiego. Ogółem objęto działaniami 4221 osób, którzy obejrzeni prezentacje dotyczące m.in.:

- Misji EFSY,
- Higieny żywności,
- Alergenów,
- Suplementów diety,
- Substancji dodatkowych.

Podsumowanie działań z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia

Powyższa informacja dotyczy działań profilaktycznych, które były realizowane przez inspekcję sanitarną w danym roku kalendarzowym. Oferta edukacyjna Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Płońsku obejmowała wszystkie środowiska społeczności lokalnej, a w szczególności dzieci i młodzież na wszystkich szczeblach nauczania.

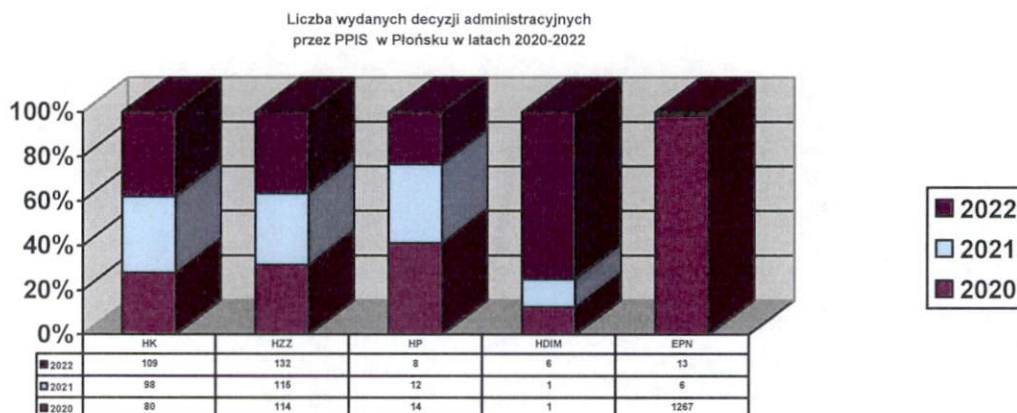
Wszystkie programy posiadały pomoce dydaktyczne, w których znalazły się scenariusze zajęć.

Podziękowania za współpracę należą się Dyrektorom placówek szkolno-wychowawczych oraz szkolnym koordynatorom, którzy włączyli się w realizację działań profilaktycznych.

Podsumowanie działalności kontrolno- represyjnej

W związku z ogłoszeniem stanu zagrożenia epidemicznego pracownicy stacji w większym zakresie prowadzili działalność nadzorczą zgodnie z opracowanym planem i harmonogramem pracy. W ramach bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego pracownicy przeprowadzili ogółem **1279** kontroli sanitarnych i wizytacji we wszystkich typach obiektów.

Postępowanie administracyjne prowadzone przez poszczególne komórki merytoryczne przedstawia rycina poniżej. Najwięcej postępowań prowadzonych było w obiektach żywieniowo-żywnościowych oraz obiektach użyteczności publicznej.

Ogółem w 2022 r. wydano 268 decyzji administracyjnych oraz 261 decyzji płatniczych.

W 2022 roku nałożono ogółem 24 mandaty karne na kwotę 8200 złotych.